ÚZEI | ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ

Statistická šetření ekologického zemědělství
Základní statistické údaje (2025)

TÚ 8/2026

Výstup č. 2

Odpovědný řešitel: Ing. Denisa Zouharová

Spoluřešitelé: Ing. Jana Hlaváčková

Ing. Mgr. Lucie Rádlová

Ing. et Ing. Barbora Havlíčková

Ing. Eliška Klevetová

Ing. Zuzana Fuksová, Ph.D.

Ing. Hana Šejnohová, Ph.D.

Brno, září 2026

Obsah

Seznam tabulek ... **3**

Seznam obrázků ... **4**

Seznam zkratek ... **5**

Úvod zprávy ... **6**

Metodika sběru dat ... **7**

Část I. Základní statistické údaje za rok 2025 ... **10**

1 Vývoj ekologického zemědělství v ČR a struktura půdního fondu ... **10**

1.1 Vývoj užití půdy v ekologickém zemědělství ... 12

1.2 Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství v roce 2025 ... 12

1.3 Velikostní struktura ekofarem ... 13

1.4 Ekofarmy z pohledu regionálního rozmístění ... 15

2 Rostlinná výroba a produkce na ekologických farmách ... **19**

3 Živočišná výroba a produkce na ekologických farmách ... **30**

4 Počet registrovaných subjektů v ekologickém zemědělství ... **36**

5 Další informace o ekologických farmách ... **39**

5.1 Data o hospodářském výsledku na ekofarmách (rok 2024) ... 39

5.2 Vstup práce a pracovní náročnost na ekofarmách (rok 2024) ... 39

Část II. Prodej a užití produkce ekofarem v roce 2024 ... **40**

6 Způsob uplatnění bioprodukce vyprodukované na ekofarmách (rok 2024) ... **40**

6.1 Způsob uplatnění rostlinné produkce z ekofarem ... 41

6.2 Způsob uplatnění živočišné produkce z ekofarem ... 46

7 Způsob prodeje bioproduktů z ekofarem (rok 2024) ... **51**

7.1 Prodej bioproduktů na konvenčním trhu ... 51

7.2 Prodej bioproduktů s certifikátem ... 51

7.3 Přímý prodej bioproduktů a biopotravin na ekofarmách ... 59

8 Podpora ekologického zemědělství a výroby biopotravin ... **62**

8.1 Základní dotace na plochu ... 64

8.2 Podpory EZ v rámci dalších opatření SZP ... 69

Závěr zprávy ... **70**

Seznam tabulek

Tab. 1 Vývoj celkové výměry půdy a počtu farem v ekologickém zemědělství ČR (1990–2025) 11
Tab. 2 Struktura půdního fondu v EZ v ČR v roce 2025 12
Tab. 3 Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství v LPIS k 31. 12. 2025 13
Tab. 4 Velikostní struktura ekofarem v roce 2025 14
Tab. 5 Velikostní rozložení výměr OP, TTP a TK na ekofarmách v roce 2025 15
Tab. 6 Počet ekofarem a výměra celkové plochy v EZ v krajích ČR v roce 2025 16
Tab. 7 Zastoupení ploch EZ dle užití půdy na jejich celkové výměře v krajích ČR v roce 2025 18
Tab. 8 Plochy podle kultur v EZ a PO v roce 2025 19
Tab. 9 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2025 – obiloviny, luskoviny, okopaniny 22
Tab. 10 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2025 – technické plodiny 23
Tab. 11 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2025 – zelenina a jahody 24
Tab. 12 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2025 – pícniny a další plodiny, ostatní plodiny (včetně pokusných ploch), houby, aj. 25
Tab. 13 Struktura, produkce a výnos plodin v roce 2025 – trvalé travní porosty 25
Tab. 14 Struktura, produkce a výnos plodin v roce 2025 – trvalé kultury 26
Tab. 15 Plochy a produkce v EZ na orné půdě a srovnání s celkovou osevní plochou a produkcí v ČR v roce 2025 28
Tab. 16 Počet BIO zvířat chovaných na ekofarmách v roce 2025 31
Tab. 17 Produkce masa z ekofarem – zvířata poražená na jatkách v roce 2025 33
Tab. 18 Počet registrovaných subjektů v ekologickém zemědělství k 31. 12. 2024 a 2025 36
Tab. 19 Registrovaní výrobci biopotravin s danou ekonomickou aktivitou (výrobní činností) v roce 2025 38
Tab. 20 Způsob uplatnění rostlinné produkce ekofarem v roce 2024 a srovnání s plánovanou produkcí 45
Tab. 21 Způsob uplatnění živočišné produkce ekofarem v roce 2024 a srovnání s plánovanou produkcí 49
Tab. 22 Způsob uplatnění živočišné produkce ekofarem v roce 2024 a srovnání s plánovanou produkcí – zástav 50
Tab. 23 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2024 – obiloviny 54
Tab. 24 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2024 – luskoviny na zrno, okopaniny, olejniny, zelenina, seno a senáž 55
Tab. 25 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2024 – ostatní, ovoce a hrozny 56
Tab. 26 Způsob prodeje hlavních bioproduktů živočišné výroby a živých zvířat v roce 2024 58
Tab. 27 Podíl přímého prodeje na celkovém obratu ekofarmy (2008–2024) 61
Tab. 28 Sazby pro opatření EZ dle SP SZP platné v roce 2025 64
Tab. 29 Zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) dle PRV v letech 2016 až 2022 67

Tab. 30 Zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) dle SP SZP v letech 2023 až 2025[1)] 68
Tab. 31 Přehled zájmu o investiční opatření s bodovým zvýhodněním v roce 2025 69

Seznam obrázků

Graf 1 Vývoj celkové výměry půdního fondu v EZ, počtu farem a podílu na celkovém ZPF 10
Graf 2 Počet ekofarem a výměra celkové plochy v EZ v krajích ČR v roce 2025 17
Graf 3 Struktura plodinových skupin na orné půdě dle výměr v ekologickém zemědělství v ČR v roce 2025 (%) 27
Graf 4 Vývoj cen mléka v roce 2025 34
Graf 5 Vývoj cen biomléka v letech 2021 až 2025 34
Graf 6 Vývoj výkupních cen a cenové prémie biomléka v ČR (2021–2025) 35
Graf 7 Vývoj počtu ekologických zemědělců a výrobců biopotravin v letech 2015–2025 37
Graf 8 Podíl uplatnění produkce vybraných kategorií plodin na orné půdě v roce 2024 z hlediska typu trhu (%) 44
Graf 9 Podíl prodeje dle typu kvality (bio nebo konvenční produkt) u vybraných kategorií živočišných produktů v roce 2024 (%) 48
Graf 10 Podíl zrealizovaného prodeje (uplatnění) produkce z pohledu kategorie „BIO“ a „konvenční produkt“ v roce 2024 (%) 51
Graf 11 Počet ekofarem prodávajících bioprodukty a biopotraviny ze dvora (2008–2024) 60
Graf 12 Vývoj dotací v EZ (1998–2025) 66

Seznam zkratek

AEKO	Agroenvironmentálně-klimatická opatření
AEO	Agroenvironmentální opatření
AWU	Annual Work Unit (počet pracovníků přepočtených na plný úvazek)
BIO	označení produktu získaného v ekologickém zemědělství
ČMSCH	Českomoravská společnost chovatelů
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statický úřad
DPB	díl půdního bloku
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EUR	euro (měna)
EZ	ekologické zemědělství
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)
FADN	Zemědělská účetní datová síť
G	travní porost
HRDP	Horizontální plán rozvoje venkova
HV	hospodářský výsledek
IČ	identifikační číslo
IZR	Integrovaný zemědělský registr
J	jiná trvalá kultura
JŽ	jednotná žádost
KBTPM	krávy bez tržní produkce mléka
KZ	konvenční zemědělství
LAKR	léčivé, aromatické a kořeninové rostliny
LPIS	veřejný registr půdy
MZe	Ministerstvo zemědělství České republiky
n. a.	nepublikováno
NACE	klasifikace ekonomických činností (dříve OKEČ)
NAEKO	navazující agroenvironmentální klimatická opatření
OP	orná půda
PO	přechodné období
PRV	Program rozvoje venkova
REP	Registr ekologických podnikatelů
RRD	rychle rostoucí dřeviny
RV	rostlinná výroba
SAIO	Statistics on agricultural input and output
SP	Strategický plán
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
TIS	tržní informační systém
TK	trvalá kultura
TTP	trvalé travní porosty
TÚ	tematický úkol
U	úhor
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
VDJ	velká dobytčí jednotka
x	data nebyla poskytnuta nebo by nedávala smysl
z. p.	zemědělská půda
ZOP	(zvířata) zkrmující objemnou píci
ZPF	zemědělský půdní fond
ŽV	živočišná výroba

Úvod zprávy

Tato zpráva je výstupem tematického úkolu s názvem „Statistická šetření ekologického zemědělství (ekologické farmy – bioprodukce, zpracování, odbyt a trh s biopotravinami)“, zpracovávaného každoročně již od roku 2007. Zadavatelem úkolu je Ministerstvo zemědělství ČR (MZe), odbor environmentální a ekologického zemědělství. Hlavním cílem úkolu je:

a) stanovit úroveň produkce na ekofarmách a znát způsoby uplatnění,

b) sběr údajů k analýze rozsahu zpracování, odbytu a trhu s biopotravinami v České republice včetně vývozu a dovozu bioproduktů a biopotravin,

c) sběr informací nutných z pohledu MZe k hodnocení vývoje sektoru a implementované politiky.

Od 1. ledna 2022 pro sektor ekologického zemědělství platí nové nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007.

Podobu sběru dat o EZ navíc významně ovlivnilo nové nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2379 ze dne 23. listopadu 2022 o statistice zemědělských vstupů a výstupů (SAIO – Statistics on agricultural input and output), které vstoupilo v platnost v prosinci 2022 a použije se od 1. ledna 2025, na jehož základě jsou nově vykazovány údaje za rok 2025 v kapitolách 2 a 3 tohoto výstupu.

Tato zpráva je v pořadí druhým výstupem výše zmíněného tematického úkolu a obsahuje zejména základní statistické údaje o ekologickém zemědělství v ČR (tj. údaje o rozloze, pěstovaných plodinách, počtech zvířat, objemu rostlinné a živočišné bioprodukce a způsobech jejího uplatnění) včetně dalších informací popisujících vývoj ekologického zemědělství v ČR.

Zpráva je rozdělena do dvou hlavních částí. První část je věnována základním statistickým ukazatelům ekologického zemědělství (EZ), ve kterých je v pěti kapitolách popsán historický vývoj EZ, počet registrovaných subjektů a doplňkové informace k ekofarmám týkající se zaměstnanosti na ekofarmách. Klíčovou součástí první části jsou kapitoly o rozsahu rostlinné a živočišné bioprodukce, jejichž výsledky slouží pro národní účely rozvoje EZ a zároveň jako podklad pro potřeby SAIO. Druhá část zprávy se zaměřuje spíše na údaje o odbytu, tj. informace o způsobech uplatnění bioprodukce, rozsahu zpracování na ekofarmách a významu prodeje ze dvora. Zprávu uzavírá kapitola popisující rozsah veřejných finančních prostředků směřujících do sektoru EZ v posledních letech.

Metodika sběru dat

Využití dat ze šetření

- **Šetření na ekologických farmách realizovaných ÚZEI** každoročně od roku 2007; podklad pro kapitoly 2, 6 a 7 zprávy;

Využití externích zdrojů

Tato zpráva nyní zpracovává a analyzuje informace a data z těchto zdrojů:

- **Registr ekologických podnikatelů (REP)** – texty a údaje v tabulkách za rok 2015 až 2025 – kapitoly 1 a 4. Dále plocha trvalých travních porostů, chmelnic, školky a jiné trvalé kultury – kapitola 2; Seznam osob registrovaných v režimu EZ před rokem 2015 byl poskytnut jednotlivými kontrolními organizacemi před spuštěním REPu;
- **Data od MZe** – plocha s lanýži a s víceletými produkčními plodinami – kapitoly 1 a 2;
- **Deklarace plodin z JŽ** (MZe, zpracoval ČSÚ) – plochy plodin na orné půdě – kapitola 2;
- **Registr sadů** – skutečně produkční plocha[1] a produkce jádrovin, peckovin a bobulovin – kapitola 2;
- **Registr vinic** – plocha[2] a produkce vinic – kapitola 2;
- **IZR** – údaje o počtu chovaných zvířat zpracované ČSÚ nebo přímo převzaté z exportu, údaje o produkci masa, resp. počtu zvířat odeslaných na jatka – kapitola 3;
- **SZIF** – údaje o produkci a cenách mléka převzaté ze Zprávy o trhu s mlékem – kapitola 3.
- **FADN** – podklad pro zhodnocení ekonomické situace ekologických podniků – kapitola 5;
- **SZIF a MZe** – Odbor řídící orgán PRV a Odbor Řídící orgán rozvoje venkova – kapitola 8.

Rostlinná výroba

Informace o výměře jednotlivých plodin a kultur byly získány z různých zdrojů. Konkrétně se jednalo o deklarace plodin z Jednotné žádosti evidované k červnu 2025 k dispozici od MZe a zpracované ČSÚ. Údaje o plochách byly dále poskytnuty z Registru sadů a vinic, REP a MZe. Data o produkci vinic a sadů (jádroviny, peckoviny, bobuloviny) byly převzaty od příslušných registrů. Údaje o skutečné produkci na orné půdě, trvalých travních porostech a u ořechů v rámci TK byly získány ze šetření na vzorku ekologických podniků, které byly následně extrapolovány na celkovou výměru příslušné plodiny či kultury a použity pro odhad celkové ekologické produkce.

Živočišná výroba

Podobně jako v případě rostlinné výroby, byly také informace o živočišné výrobě, tj. počty chovaných zvířat a produkce z jejich chovu, získány z několika zdrojů. Údaje o počtu přežvýkavců (skot, ovce, kozy) byly převzaty od ČSÚ, přičemž primárním zdrojem je databáze IZR. V případě prasat a koní

[1] *Tj. plocha, na které jsou v daném roce očekávány výnosy.*

[2] *Tj. registrovaná plocha, kterou do systému registru vinic nahlásí pěstitel. Tato plocha je uložena v systému registru vinic a dále se statisticky zpracovává.*

byly údaje získány vlastním zpracováním ÚZEI z exportu IZR. V obou případech se jedná o data k 31.12.2025. Údaj o počtu drůbeže, resp. brojlerů byl získán prostřednictvím kontrolních organizací, jedná se o průměrný stav za rok 2025. Rozdílné jsou také zdroje využité pro získání dat o produkci masa a mléka. V případě masa pocházejícího z chovu přežvýkavců a prasat se jedná o informace převzaté z databáze IZR. Výjimkou je opět drůbež, resp. drůbeží maso, kdy produkce drůbežího masa byla dopočítána na základě průměrného počtu chovaných brojlerů. Údaje o mléčné produkci byly převzaty ze Zprávy o trhu s mlékem a mlékárenskými výrobky (TIS SZIF).

Metodika šetření ÚZEI

Sběr dat z ekofarem je v současné době prováděn ve spolupráci s kontrolními organizacemi, které jsou pověřeny MZe výkonem kontroly a certifikace v ekologickém zemědělství. Jedná se o následující kontrolní organizace: KEZ o. p. s. se sídlem v Chrudimi, ABCERT AG se sídlem v Jihlavě, Biokont CZ, s. r. o. se sídlem v Brně a Certeko CS s.r.o. se sídlem v Brně.

Data jsou sbírána inspektory jednotlivých kontrolních organizací přímo na farmě při provádění řádné kontroly. Nejaktuálnější data využitá v této zprávě, zejména v kapitolách 6 a 7, byla získávána v průběhu roku 2025. V případě údajů, které byly podkladem pro výpočet v kapitolách 2 a 3, probíhal sběr dat rovněž v roce 2025, avšak vhledem k nedostatečnému rozsahu získaných údajů bylo nutné ve sběru pokračovat také v roce 2026, a to do 17. 7. 2026. Podkladem pro sběr je dotazník zpracovaný ÚZEI, který je každoročně aktualizován dle požadavků Evropské komise/EUROSTATu a MZe. Mezi hlášené statistické údaje do databáze EUROSTAT patří:

- data o výměrách plodin a rostlinné bioprodukci,
- data o počtu zvířat a živočišné bioprodukci.

Pro sběr dat je od roku 2009 používána webová aplikace, pomocí které mohou inspektoři online vkládat data o farmách přímo do databáze.

Dotazník pro rok 2025 zahrnoval následující okruhy:

Část I. – Základní statistická data

a) základní informace o farmě (identifikace farmy včetně data registrace v EZ),
b) informace o rostlinné produkci na farmě,
c) informace o živočišné produkci na farmě (počet zvířat dle základních kategorií chovaných na ekofarmě a objem celkové bioprodukce z těchto zvířat),
d) informace o farmě (informace o tom, zda je farma celá v režimu EZ, informace o počtu pracovníků na farmě).

Část II. – Data o prodeji a uplatnění produkce ekofarem

(Pozn. tuto část dotazníku vyplňovaly pouze ekofarmy, které mohly prodat v roce 2024 nějakou svoji produkci již jako bioprodukt).

a) celková rostlinná a živočišná produkce realizovaná v roce 2024 a její uplatnění (objem skutečné celkové produkce vyprodukované na ekofarmě a určení jejího uplatnění – buď prodej na domácím trhu nebo export, a to jako bioprodukt nebo produkt konvenční anebo jako spotřeba v rámci farmy například jako krmivo, osivo/sadba, vlastní spotřeba, případně zpracování na farmě pro výrobu ekologických osiv, krmiv či biopotravin),

b) způsob prodeje pěti nejdůležitějších bioproduktů (určení prodaného objemu, hlavní distribuční cesty a realizované ceny),
c) rozsah přímého prodeje z farem (identifikace farem, které realizují zpracování a/nebo přímý prodej na ekofarmě, specifikace takto realizovaných bioproduktů a podíl této činnosti na celkovém obratu farmy).

Při využívání výsledků prezentovaných v této zprávě je třeba vzít v úvahu následující:

a) Dle údajů evidencí v Registru ekologických podnikatelů (REP) hospodařilo k 31. 12. 2025 ekologicky 5 986 ekozemědělců, a to na výměře 619 421 ha (dle LPIS). Dominovaly trvalé travní porosty (TTP) s 487 663 ha, přičemž následovala orná půda s 125 604 ha. Plocha trvalých kultur činila 5 631 ha a ostatní plocha představovala 523 ha[3] (viz Tab. 2). Plocha rybníků byla zanedbatelná a činila 3,3 ha. Údaje z REP a LPIS byly podkladem pro vybrané tabulky (např. plochy ekologického zemědělství dle krajů, počty ekologických zemědělců). Dle šetření ÚZEI nově doplněného o databáze z ČSÚ, MZe, Registru sadu, Registru vinic, REP a LPIS byla zjištěna výměra půdy (v EZ, nikoliv PO) 569 360,2 ha, z toho orné půdy 108 525 ha, trvale travních porostů 456 217,5 ha a trvalých kultur 4 617,8 ha.
b) MZe získává údaje také online z REP (případně od kontrolních organizací v EZ z jejich evidence k 31. 12. daného roku). ÚZEI organizuje samostatné šetření z důvodu potřeby většího detailu zjišťovaných dat, a toto šetření probíhá v průběhu celého roku. V šetření ÚZEI jsou tedy zahrnuti i zemědělci, kteří sice k 31. 12. již ekologicky nehospodařili, ale v průběhu roku u nich byla provedena řádná inspekce a vyplněn dotazník. V šetření ÚZEI je tak zachycen stav ke dni kontroly a nikoli k 31. 12. daného roku.

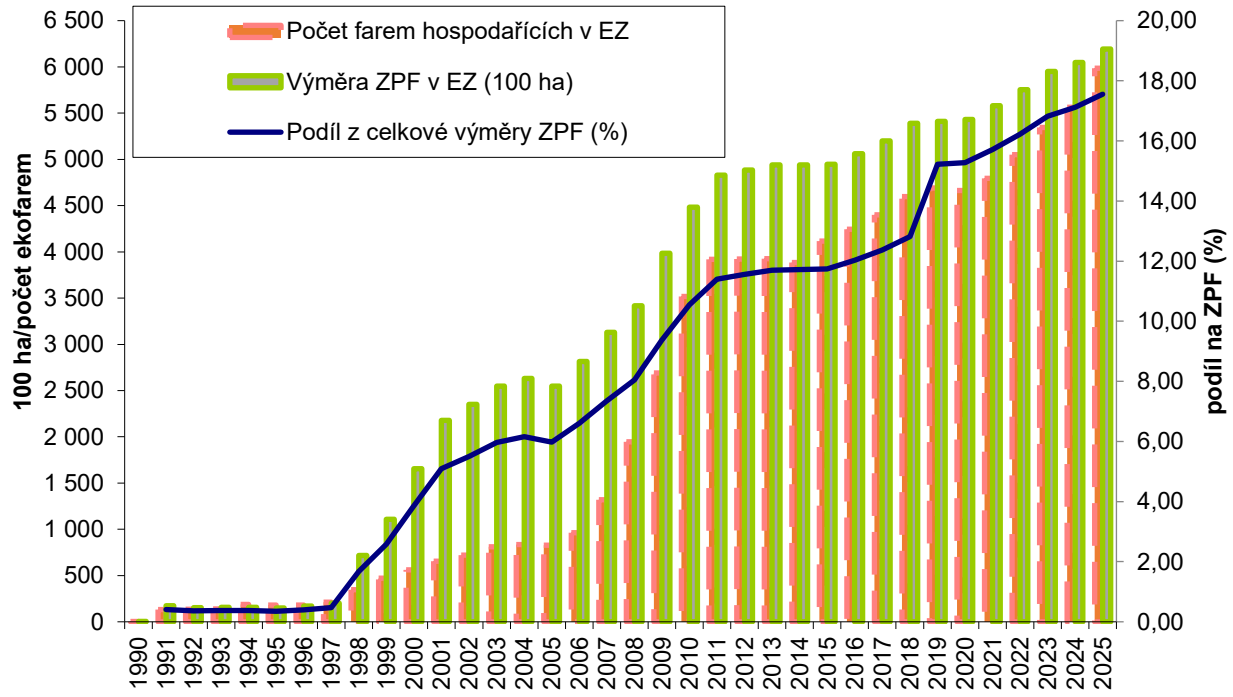
[3] *Z důvodu sjednocení s LPIS byla v roce 2025 upravena metodika pro zařazování ploch do kategorií trvalých kultur v EZ a ostatních ploch v EZ. Trvalé kultury zahrnují ovocný sad, vinice, chmelnice, školku, rychle rostoucí dřeviny, víceleté produkční plodiny, plochu s lanýži a jinou trvalou kulturu. Do ostatních ploch se zařazuje zalesněná půda, plochy s mimoprodukční funkcí, rybník a jiná kultura.*

Část I. Základní statistické údaje za rok 2025

Cílem této části zprávy je prezentovat základní údaje o stavu ekologického zemědělství v ČR, tj. o počtu ekofarem a struktuře půdního fondu v EZ k 31. 12. 2025, o struktuře pěstovaných plodin, počtu chovaných hospodářských zvířat a celkové bioprodukci na ekofarmách v roce 2025.

1 Vývoj ekologického zemědělství v ČR a struktura půdního fondu

Dle údajů z Registru ekologických podnikatelů (REP) k 31. 12. 2025 hospodařilo ekologicky 5 986 ekofarem, a to na celkové výměře 619 421 ha, což představuje podíl 17,55 % z celkové výměry zemědělského půdního fondu v ČR v LPIS (viz Tab. 1). Počet farem narostl meziročně o 7,6 %, tj. o 421 farem. Plochy obhospodařované ekologickými zemědělci opět vzrostly, a to o cca 14 618 ha, tedy o 2,4 %. Jednalo se o větší meziroční nárůst než v předchozím roce. V Graf 1 není nárůst ploch tak výrazný jako v předchozích letech v důsledku úpravy metodiky. Od roku 2019 se již nezapočítávají plochy, které nejsou evidovány v LPIS. Celkový vývoj počtu ekofarem, podílu z celkové výměry zemědělského půdního fondu (ZPF) a výměry zemědělské půdy v ekologickém zemědělství v ČR od roku 1990 je znázorněn níže (viz Graf 1).

Graf 1 Vývoj celkové výměry půdního fondu v EZ, počtu farem a podílu na celkovém ZPF (1990–2025)

Pozn.: Od roku 2019 jsou do výměr ZPF v ČR i do výměr v EZ započítávány pouze plochy v rámci LPIS.

Zdroj: MZe a REP (údaje vždy k 31. 12. daného roku); zpracoval ÚZEI

Tab. 1 Vývoj celkové výměry půdy a počtu farem v ekologickém zemědělství ČR (1990–2025)

Rok	Počet farem hospodařících v EZ[1)]	Celková výměra ploch v EZ (ha)	Podíl z celkové výměry ZPF (%)	Meziroční změna počtu farem v EZ (%)	Meziroční změna výměry ploch v EZ (%)
1990	3	480	-	-	-
1991	132	17 507	0,41	-	-
1992	135	15 371	0,36	2,3	-12,2
1993	141	15 667	0,37	4,4	1,9
1994	187	15 818	0,37	32,6	1,0
1995	181	14 982	0,35	-3,2	-5,3
1996	182	17 022	0,40	0,6	13,6
1997	211	20 239	0,47	15,9	18,9
1998	348	71 621	1,67	64,9	253,9
1999	473	110 756	2,58	35,9	54,6
2000	563	165 699	3,86	19,0	49,6
2001	654	217 869	5,09	16,2	31,5
2002	721	235 136	5,50	10,2	7,9
2003	810	254 995	5,97	12,3	8,4
2004	836	263 299	6,16	3,2	3,3
2005	829	254 982	5,98	-0,8	-3,2
2006	963	281 535	6,61	16,2	10,4
2007	1 318	312 890	7,35	36,9	11,1
2008	1 946	341 632	8,04	47,6	9,2
2009	2 689	398 407	9,38	38,2	16,6
2010	3 517	448 202	10,55	30,8	12,5
2011	3 920	482 927	11,40	11,5	7,7
2012	3 923	488 483	11,56	0,1	1,2
2013	3 926	493 896	11,70	0,1	1,1
2014	3 885	493 971	11,72	-1,0	0,0
2015	4 115	494 661	11,74	5,9	0,1
2016	4 243	506 070	12,03	3,1	2,3
2017	4 399	520 032	12,37	3,7	2,8
2018	4 596	538 894	12,82	4,5	3,6
2019	4 690	540 993	15,22	2,0	x
2020	4 665	543 252	15,28	-0,5	0,4
2021	4 794	558 124	15,71	2,8	2,7
2022	5 050	575 464	16,22	5,3	3,1
2023	5 345	595 190	16,82	5,8	3,4
2024	5 565	604 803	17,12	4,1	1,6
2025	5 986	619 421	17,55	7,6	2,4

Pozn.: Pro výměru celkové plochy v EZ v roce 2001 existují dva odlišné oficiální údaje 218 114 ha a 217 869 ha. V roce 2019 byla upravena metodika pro výpočet celkové výměry ploch v EZ a podílu celkové výměry ZPF v ČR. Nově jsou do výměr v EZ zahrnovány pouze plochy vedené v LPIS a podíl z celkové výměry ZPF je také vztažen k celkové výměře ploch jen v rámci LPIS (včetně ploch rybníků). Z důvodu úpravy metodiky není uvedena meziroční změna (2018/2019) ploch (údaj by nedával smysl).

[1)] Počet farem je uveden do roku 2015 včetně poboček. Od roku 2016 je uveden počet subjektů bez poboček z důvodu sjednocení údajů s REP, kde nejsou pobočky uvedeny. Údaje o počtu hospodařících farem a celkové výměře ploch k 31. 12. 2025 byly platné k 6. 2. 2026 a mohou se lišit od údajů aktualizovaných v průběhu roku 2026. Zdroj: MZe a REP (údaje vždy k 31. 12. daného roku); zpracoval ÚZEI

1.1 Vývoj užití půdy v ekologickém zemědělství

Z pohledu užití půdy v EZ stále dominují trvalé travní porosty (TTP), v roce 2025 s výměrou 487 663 ha a podílem 78,7 % na celkové výměře ekologicky obhospodařované půdy. Oproti roku 2024 se plochy trvalých travních porostů navýšily o 10,5 tis. ha (resp. 2,2 %). Meziročně se navýšila i výměra orné půdy (o cca 4,1 tis. ha, resp. o 3,4 %), konkrétně na 125 604 ha (20,3% podíl). Výměra orné půdy v EZ zvýšila více než 6krát oproti roku 2005 (20 766 ha). Plocha TTP narostla více než dvojnásobně (209 956 ha v roce 2005). Od roku 2005 do roku 2013 vzrostla plocha trvalých kultur téměř desetinásobně na více než 7 800 ha. V letech 2014–2016 byl zaznamenán pokles těchto ploch. Plocha trvalých kultur mezi roky 2016-2021 spíše stagnovala a od roku 2022 do roku 2024 začala meziročně klesat[4]. V roce 2025 plocha trvalých kultur[5] činila 5 631 ha, které tak zaujímaly 0,9 % v rámci všech ekologicky obhospodařovaných ploch, viz Tab. 2.

Tab. 2 Struktura půdního fondu v EZ v ČR v roce 2025

Užití půdy	ha	(%)
Orná půda	125 604	20,3
Trvalé travní porosty	487 663	78,7
Trvalé kultury	5 631	0,9
Ostatní plochy	523	0,1
Celková plocha	**619 421**	**100,0**

Zdroj: MZe a REP (údaje vždy k 31. 12. daného roku); zpracoval ÚZEI

1.2 Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství v roce 2025

Plocha v přechodném období v roce 2025 činila 47 593 ha (7,7 % celkové výměry), přičemž v roce 2024 byla plocha v přechodném období 61 197 ha. V rámci přechodného období dominují především TTP (66,1 %, resp. 31 446 ha). S 15 120 ha je zastoupena orná půda v PO (31,8 %). Plocha trvalých kultur v přechodném období činí 1,9 % (889 ha). Ostatní plochy v PO tvoří 0,3 % (138 ha).

Stejně jako v předchozích letech, převládaly v rámci TK ovocné sady (intenzivní a extenzivní) s 49,3 % (2 774 ha). Jejich plocha meziročně vzrostla o 22 ha (0,8 %). Vinice zaujímaly 25,7 % ploch (1 449 ha) s nárůstem 79 ha (5,7 %). Rychle rostoucí dřeviny představovaly 0,8 % (43 ha) z celkové výměry a chmelnice 0,4 % (23 ha). Víceleté produkční plodiny, školka a plocha s lanýži zaujímaly dohromady 0,4 % ploch TK (25 ha). Od roku 2015 je v rámci trvalých kultur zahrnuta také kategorie „jiná trvalá kultura" (z velké části se jedná o krajinotvorné sady, u kterých není základním účelem produkce ovoce, ale zachování odrůdové rozmanitosti a krajinného rázu), která tvořila 23,4 % z plochy trvalých kultur v ČR (cca 1 317 ha). Struktura půdního fondu v EZ dle LPIS v roce 2025 je znázorněna v Tab. 3.

[4] *Vývoj struktury půdního fondu v ČR je k dispozici v předchozích Statistických šetřeních ekologického zemědělství na webu MZe v sekci Ekologické zemědělství, dostupné z: https://mze.gov.cz/public/portal/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/dokumenty-statistiky-formulare/statistika-a-pruzkumy*

[5] *Z důvodu sjednocení s LPIS byla v roce 2025 upravena metodika pro zařazování ploch do kategorií trvalých kultur v EZ a ostatních ploch v EZ. Trvalé kultury zahrnují ovocný sad, vinice, chmelnice, školku, rychle rostoucí dřeviny, víceleté produkční plodiny, plochu s lanýži a jinou trvalou kulturu. Do ostatních ploch se zařazuje zalesněná půda, plochy s mimoprodukční funkcí, rybník a jiná kultura.*

Tab. 3 Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství v LPIS k 31. 12. 2025

Plochy	Výměra v PO (ha)	Výměra v ekologickém režimu (ha)	Výměra celkem (ha)
Výměra ploch v EZ celkem	**47 592,79**	**571 828,39**	**619 421,18**
Trvalý travní porost	31 445,54	456 217,52	487 663,06
Orná půda	15 120,33	110 483,54	125 603,87
z toho: standartní orná půda	11 959,70	100 129,76	112 089,46
travní porost na orné půdě	2 830,05	8 397,11	11 227,16
úhor	330,58	1 956,67	2 287,25
Trvalá kultura	889,28	4 741,60	5 630,88
z toho: ovocný sad (intenzivní a ostatní)	252,74	2 520,95	2 773,69
vinice	438,12	1 011,13	1 449,25
chmelnice	2,96	20,00	22,96
školka	3,11	5,14	8,25
rychle rostoucí dřeviny	12,00	31,05	43,05
víceleté produkční plodiny	0,01	11,25	11,26
plocha s lanýži	0,00	5,06	5,06
jiná trvalá kultura (krajinotvorný sad)	180,34	1 137,02	1 317,36
Ostatní plocha[1)]	137,64	385,73	523,37

[1)] Zalesněná půda (1,53 ha), jiná kultura (484,65 ha), plochy s mimoprodukční funkcí (33,87 ha) a rybníky (3,32 ha).
Zdroj: REP; MZe; zpracoval ÚZEI

1.3 Velikostní struktura ekofarem

Česká republika patří k zemím s největší průměrnou velikostí zemědělských podniků v ekologickém zemědělství. V roce 2025 měla Česká republika průměrnou velikost ekofarem 103 ha, v roce 2024 pak 109 ha. V rámci EU[6] má Slovensko největší průměrnou velikost ekofarem (154 ha v roce 2024). Výměru nad 100 ha udává Švédsko (124 ha v roce 2024) a Estonsko (118 ha v roce 2024). Průměr EU v roce 2024 činil 56 ha. Pro porovnání je výměra průměrné ekofarmy v ČR větší než průměrná výměra farmy konvenční (cca 69,7 ha v roce 2025)[7].

Z pohledu velikostní struktury ekologicky hospodařících podniků se dlouhodobě pohybuje nejčastější rozloha ekofarem v rozmezí 10–50 ha, avšak podíl této kategorie pozvolna klesá. V roce 2025 podíl této kategorie činil 34,5 %, viz Tab. 4. Meziročně došlo u většiny kategorií farem k navýšení ploch[8]. Nejvýraznější meziroční nárůst ploch byl zjištěn u kategorie farem 0 až <5 ha, a to o 17,4 %. Naopak meziroční pokles ploch byl zaznamenán pouze u jediné kategorie, a to 1 000 až <2 000 ha, o 0,2 %. Ve většině velikostních kategorií došlo k nárůstu počtu subjektů, zatímco u dvou největších kategorií zůstal počet v roce 2025 oproti roku 2024 nezměněn. Z tabulky níže také vyplývá, že více než

[6] *Data za státy EU jsou dopočítány z údajů FiBL-AMI survey 2026.*

[7] *Zpráva o stavu zemědělství 2025, Tab. 6.1/01 Podnikatelská struktura fyz. a práv. osob v zemědělství.*

[8] *Velikostní struktura ekofarem v předchozích letech v ČR je k dispozici ve Statistických šetřeních ekologického zemědělství na webu MZe v sekci Ekologické zemědělství, dostupné z: https://mze.gov.cz/public/portal/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/dokumenty-statistiky-formulare/statistika-a-pruzkumy*

čtvrtina farem (nad 100 ha) obhospodařuje 77,9 % ploch v EZ, resp. 3,9 % farem (nad 500 ha) obhospodařuje 33,6 % ploch v EZ.

Tab. 4 Velikostní struktura ekofarem v roce 2025

Velikostní skupiny farem dle výměry (ha)	Počet		Plocha	
	(abs.)	(%)	(ha)	(%)
0 až <5	849	14,2	1 423	0,2
5 až <10	425	7,1	3 154	0,5
10 až <50	2 068	34,5	55 559	9,0
50 až <100	1 066	17,8	76 539	12,4
100 až <500	1 344	22,5	274 902	44,4
500 až <1000	177	3,0	121 831	19,7
1000 až <2000	55	0,9	76 226	12,3
2000 a více	2	0,0	9 788	1,6
Celkem	**5 986**	**100,0**	**619 421**	**100,0**

Zdroj: REP (údaje vždy k 31. 12. daného roku); zpracoval ÚZEI

Z hlediska počtu farem a rozložení orné půdy (OP), trvalých travních porostů (TTP) a trvalých kultur (TK) na ekofarmách je patrné, že plochy OP byly nejčastěji obhospodařovány v rozloze do 5 ha a dále také v rozmezí 10–50 ha (viz Tab. 5). Podobně tomu bylo také u trvalých kultur, kde z celkových 1 188 ekofarem hospodařících na trvalých kulturách, jich hospodařilo 77,6 % (922 ekofarem) na ploše do 5 ha. U TTP dominovala rozloha 10–50 ha (37,1 % ekofarem) následovaná rozlohou 100–500 ha (20,3 %). Společně tyto dvě kategorie tvořily více než 57 % všech farem s TTP.

Z hlediska meziroční změny počtu farem došlo k nárůstu počtu farem na orné půdě, trvalých travních porostech i na trvalých kulturách. Na orné půdě narostl počet o celkem 206 farem, což je větší nárůst než v roce 2024. K nárůstu došlo především v kategorii do 5 ha (nárůst o 90 farem) a také například u kategorií 5-10 ha a 10–50 ha. U TTP byl zaznamenán meziroční nárůst o 327 farem, nejvyšší navýšení měla kategorie farem do 5 ha (nárůst o 171 farem). U trvalých kultur vzrostl počet farem o 73, nejvíce v kategorii do 5 ha (o 70 farem více). Je však nutné poznamenat, že vyšší meziroční nárůst počtu farem s TK byl zapříčiněn z části zařazením více kategorií do trvalých kultur.

Z pohledu výměry bylo nejvíce ploch OP obhospodařováno v kategorii 100–500 ha (38,2 %) a v kategorii 500–1 000 ha (18,8 %), u TTP v kategoriích 100–500 ha (45,0 %) a 500–1 000 ha (19,2 %) a u trvalých kultur v kategorii 10–50 ha (47,0 %) a do 5 ha (21,3 %). K nejvyššímu meziročnímu absolutnímu nárůstu ploch došlo v rámci OP u kategorie 500–1000 ha (nárůst o cca 1 600 ha). K nejvýraznějšímu navýšení ploch TTP došlo u farem v kategorii 100–500 ha (nárůst o 5 039 ha). U trvalých kultur byl největší meziroční nárůst ploch zaznamenán u kategorie do 5 ha (o 51,8 ha). Naopak u kategorií 1 000–2 000 ha byl zaznamenán pokles ploch OP (pokles o cca 623 ha) a ploch TTP (pokles o zhruba 412 ha).

Tab. 5 Velikostní rozložení výměr OP, TTP a TK na ekofarmách v roce 2025

Velikostní rozložení výměr OP, TTP a TK (ha)	OP				TTP				TK			
	Počet		Plocha		Počet		Plocha		Počet		Plocha	
	(abs.)	(%)	(ha)	(%)	(abs.)	(%)	(ha)	(%)	(abs.)	(%)	(ha)	(%)
>0 až <5	990	33,8	1 886	1,5	689	13,2	1 279	0,3	922	77,6	1 199	21,3
5 až <10	460	15,7	3 338	2,7	432	8,3	3 240	0,7	126	10,6	884	15,7
10 až <50	933	31,9	21 894	17,4	1 941	37,1	51 978	10,7	127	10,7	2 645	47,0
50 až <100	251	8,6	17 973	14,3	939	17,9	66 919	13,7	12	1,0	790	14,0
100 až <500	254	8,7	48 032	38,2	1061	20,3	219 427	45,0	1	0,1	113	2,0
500 až <1 000	33	1,1	23 567	18,8	137	2,6	93 736	19,2	0	0,0	0	0,0
1 000 až <2 000	7	0,2	8 913	7,1	34	0,6	44 440	9,1	0	0,0	0	0,0
2 000 a více	0	0,0	0	0,0	1	0,0	6 643	1,4	0	0,0	0	0,0
Celkem	**2 928**	**100**	**125 604**	**100**	**5 234**	**100**	**487 663**	**100**	**1 188**	**100**	**5 631**	**100,0**

Zdroj: REP (údaje k 31. 12. 2025); zpracoval ÚZEI

1.4 Ekofarmy z pohledu regionálního rozmístění

Hlavními oblastmi EZ jsou tradičně méně příznivé horské a podhorské oblasti ČR. Největší plochy ekologicky obhospodařované půdy se nachází v pohraničních hornatých okresech Jihočeského, Plzeňského, Moravskoslezského, Karlovarského a Ústeckého kraje (viz Tab. 6). Ve výše uvedených pěti krajích se nacházelo téměř 60 % ploch v EZ. Kraj Karlovarský vykazuje také dlouhodobě prvenství v nejvyšší průměrné velikosti ekofarem – v roce 2025 byla průměrná velikost ekofarmy v tomto kraji 215 ha. Hned za ním následuje kraj Ústecký (140 ha) a Olomoucký (127 ha). Naopak farmy s nejnižší průměrnou výměrou (vyjma Hl. m. Prahy) se nacházejí v kraji Vysočina, v Jihomoravském a ve Středočeském kraji.

V počtu ekologických farem je dlouhodobě na předním místě kraj Jihočeský (911 ekofarem) následovaný stejně jako v předchozím roce krajem Plzeňským (743 ekofarem), Moravskoslezským (545 ekofarem) a dále Středočeským (534 ekofarem).

Počty farem téměř ve všech krajích stoupaly, výjimkou byl kraj Hl. m. Praha, kde počet farem klesl o 2 farmy. K nejvyššímu absolutnímu nárůstu došlo v Jihočeském kraji (o 73 farem více), v Moravskoslezském kraji (o 53 farem více), v Plzeňském kraji (o 50 farem více) a ve Středočeském kraji, kde přibylo 49 farem. V případě meziroční změny ploch v jednotlivých krajích došlo ve většině případech k jejich navýšení. Absolutní nárůst ploch byl nejvyšší v kraji Jihočeském (o 3 267 ha). Výjimka, kde došlo k poklesu, byl kraj Vysočina (pokles o 346 ha). Regionální rozmístění ekofarem a jejich obhospodařovaných ploch v rámci jednotlivých krajů ČR je uvedeno v Tab. 6. Ekologicky obhospodařované plochy byly přiřazeny k jednotlivým krajům dle skutečné lokality hospodaření. Celková výměra ploch ekologického zemědělství v jednotlivých krajích ČR a počet ekofarem je uveden v Graf 2.

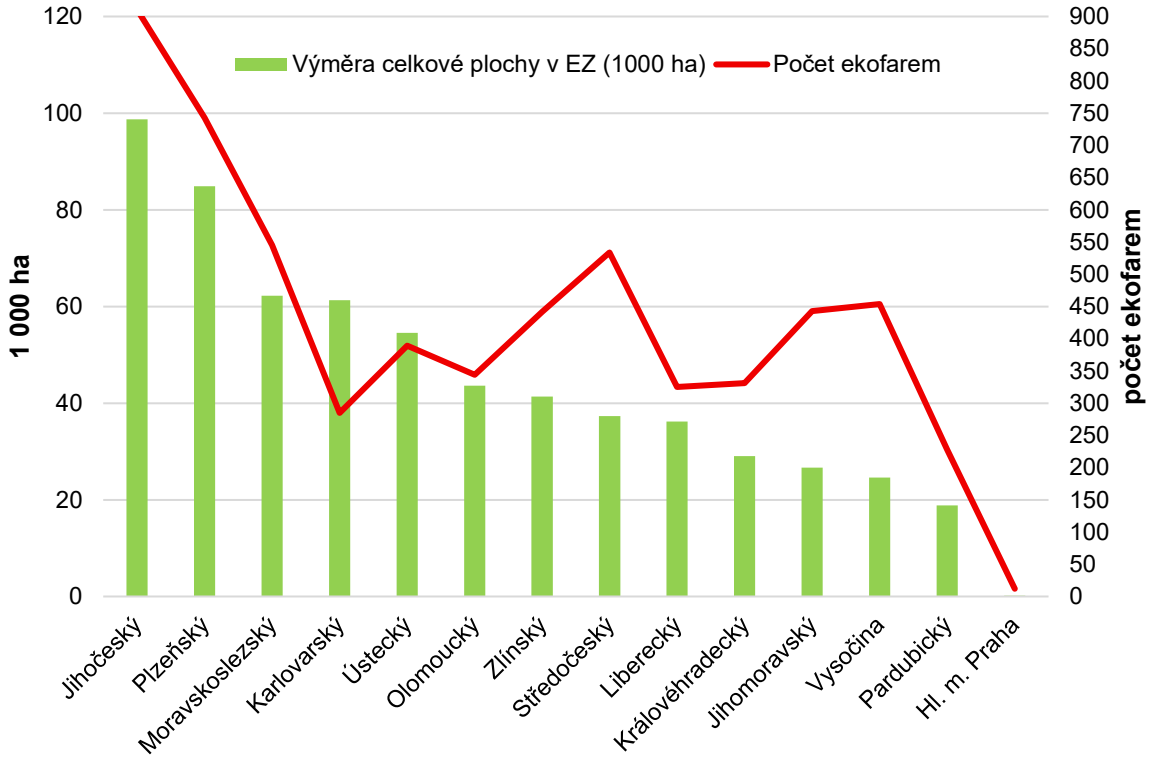
Tab. 6 Počet ekofarem a výměra celkové plochy v EZ v krajích ČR v roce 2025

Kraj[1)]	Počet ekofarem	Výměra celkové plochy v EZ		Z toho v přechodném období		Průměrná výměra ekofarmy
		(ha)	(%)	(ha)	(%)	(ha)
Jihočeský	911	98 704,0	15,9	7 891,3	8,0	108
Plzeňský	743	84 861,6	13,7	6 991,0	8,2	114
Moravskoslezský	545	62 259,2	10,1	3 038,3	4,9	114
Karlovarský	285	61 287,3	9,9	2 886,5	4,7	215
Ústecký	389	54 549,0	8,8	4 306,1	7,9	140
Olomoucký	344	43 587,3	7,0	2 266,3	5,2	127
Zlínský	442	41 362,8	6,7	1 498,7	3,6	94
Středočeský	534	37 293,0	6,0	6 646,4	17,8	70
Liberecký	325	36 169,1	5,8	1 814,0	5,0	111
Královehradecký	331	29 064,5	4,7	3 581,6	12,3	88
Jihomoravský	443	26 663,1	4,3	2 467,3	9,3	60
Vysočina	454	24 603,9	4,0	2 003,3	8,1	54
Pardubický	228	18 853,0	3,0	2 117,2	11,2	83
Hl. m. Praha	12	163,5	0,0[2)]	84,8	51,9	14
Celkem	**5 986**	**619 421,2**	**100,0**	**47 592,8**	**7,7**	**103**

[1)] Kraje jsou seřazeny dle výměry celkové plochy v EZ evidované v LPIS. Farmy jsou ke kraji přiřazeny dle nejvyšší výměry zaznamenané v REP (z evidence v LPIS). Pokud farma hospodaří na zemědělské půdě ve více krajích, je přiřazena ke kraji, kde se nachází největší výměra obhospodařovaných ploch.

[2)] Hodnota podílu zastoupení plochy EZ v kraji odpovídá 0,03 % celkové plochy EZ v ČR.

Zdroj: REP (údaje k 31. 12. 2025); zpracoval ÚZEI

Graf 2 Počet ekofarem a výměra celkové plochy v EZ v krajích ČR v roce 2025

Zdroj: REP (údaje k 31. 12. 2025); zpracoval ÚZEI

Seřadíme-li kraje dle podílu výměry ekologických ploch na celkovém půdním fondu ČR (viz Tab. 7), získáme odlišné pořadí než v Tab. 6. V roce 2025 byl celorepublikový průměr podílu výměry EZ (tj. 17,6 %; viz Tab. 1) stejně jako v předchozích letech překročen v osmi krajích, přičemž vysoce nad tímto průměrem s téměř 61 % vedl Karlovarský kraj, následoval kraj Liberecký (zhruba 36 %), Moravskoslezský (cca 29 %) a Zlínský (cca 28 %).

V rámci jednotlivých kategorií užití půdy (orná půda, travní porosty, trvalé kultury) dominoval opět Karlovarský kraj, kde se nacházelo v ekologickém režimu zhruba 22 % ploch orné půdy. Stejný kraj měl také nejvyšší podíl trvalých travních porostů (téměř 83 %). Více než 50 % ploch TTP v ekologickém režimu mělo pak ještě dalších šest krajů – Ústecký, Zlínský, Olomoucký, Moravskoslezský, Liberecký a Plzeňský (viz Tab. 7). Největší podíl trvalých kultur v EZ na jejich celkové výměře se nacházel v kraji Zlínském (32,6 %), Moravskoslezském (30,5 %) a Libereckém (26,7 %)[9]. Z pohledu absolutních hodnot byla největší rozloha ekologicky obhospodařovaných TTP v kraji Jihočeském (více než 84,0 tis. ha), u orné půdy v kraji Plzeňském (cca 23,2 tis. ha) a Jihomoravském (přes 18,2 tis. ha) a u trvalých kultur šlo o nejvyšší výměry v kraji Jihomoravském (více než 2 tis. ha), kde se jednalo zejména o plochy vinic.

Z celorepublikového pohledu dosáhl v roce 2025 podíl veškerých ploch v EZ na celkovém zem. půd. fondu v ČR 17,6 % (dle LPIS). V Tab. 7 jsou rozděleny v rámci krajů pouze plochy evidované

[9] *Změna pořadí krajů podle zastoupení TK v EZ oproti předchozím letům vyplývá ze změny metodiky zařazení ploch do TK v EZ na celkových TK v ZPF v ČR.*

v registru LPIS a je zde zahrnuta i velmi nepatrná výměra rybníků (cca 3,3 ha). Ekologickými zemědělci bylo v ČR v roce 2025 obhospodařováno 48,9 % trvalých travních porostů, 5,1 % orné půdy a 13,9 % ploch trvalých kultur.

Tab. 7 Zastoupení ploch EZ dle užití půdy na jejich celkové výměře v krajích ČR v roce 2025

Kraj[1)]	Výměra ploch v EZ (ha)	Z toho výměra (ha):			Zemědělský půdní fond ČR dle LPIS (ha)	Podíl ploch v EZ na celkové výměře dané kategorie užití půdy v ČR (%)			
		Orná půda	TTP	Trvalá kultura		ZPF	Orná půda	TTP	Trvalá kultura
Karlovarský	61 287	7 818	53 341	38	100 784	60,8	21,6	82,9	18,9
Liberecký	36 169	2 672	33 179	275	101 613	35,6	6,9	53,6	26,7
Moravskoslezský	62 259	6 909	54 953	378	214 189	29,1	5,6	61,3	30,5
Zlínský	41 363	6 590	33 856	846	147 210	28,1	7,3	62,5	32,6
Plzeňský	84 862	23 214	61 430	204	327 550	25,9	11,2	51,8	15,5
Ústecký	54 549	7 678	46 210	559	220 990	24,7	5,1	72,3	11,7
Jihočeský	98 704	14 455	84 035	203	425 585	23,2	5,9	47,3	14,1
Olomoucký	43 587	4 456	38 906	213	242 244	18,0	2,5	62,0	10,0
Královéhradecký	29 065	3 568	25 243	247	234 309	12,4	2,2	37,2	13,1
Pardubický	18 853	4 350	14 392	86	230 602	8,2	2,5	26,0	10,8
Jihomoravský	26 663	18 216	6 387	2 054	361 468	7,4	5,7	26,3	12,0
Vysočina	24 604	9 895	14 593	109	358 955	6,9	3,6	17,7	23,3
Středočeský	37 293	15 634	21 124	420	553 068	6,7	3,3	28,5	7,7
Hl. m. Praha	163	149	14	0[3)]	10 384	1,6	1,5	2,2	0,8
Celkem[2)]	**619 421**	**125 604**	**487 663**	**5 631**	**3 528 950**	**17,6**	**5,1**	**48,9**	**13,9**

[1)] Kraje jsou seřazeny dle podílu výměry celkové půdy v EZ na celkové zemědělské půdě ČR.

[2)] Z důvodu zaokrouhlování nemusí součet plochy ZPF ČR dle LPIS dávat výslednou hodnotu celkem.

[3)] Hodnota plochy TK v EZ v kraji odpovídá 0,3 ha.

Zdroj: REP a LPIS (údaje k 31. 12. 2025); zpracoval ÚZEI

2 Rostlinná výroba a produkce na ekologických farmách

Kapitola je nově zpracována v souladu s požadavky SAIO[10] - vykazována je výměra ploch v přechodném období a již plně v EZ pro základní kultury jako je orná půda, TTP a trvalé kultury (viz Tab. 8), a dále se uvádí plocha v ekologickému režimu (bez PO) a z ní produkce pro vybrané plodiny v roce 2025 v ČR. Dříve v rámci této kapitoly byly vykazovány plochy a produkce v EZ (bez PO) pouze ze šetření ÚZEI.

Struktura ploch podle kultur v ekologickém režimu a přechodném období

V roce 2025 činila celková plocha půdy v ekologickém režimu (EZ) a v přechodném období (PO) 615 814,3 ha. Z toho připadalo 569 360,2 ha na ekologický režim a na přechodné období 46 454,1 ha. Největší podíl tvořily trvalé travní porosty (TTP) s výměrou 487 663,1 ha, následované ornou půdou o ploše 122 692,9 ha. Trvalé kultury zaujímaly celkem 5 458,3 ha. V Tab. 8 jsou uvedené jednotlivé výměry kultur v EZ, PO a celková výměra. Údaje pro ornou půdu a trvalé kultury v tabulce nekorespondují s daty v kapitole 1, která vychází z odlišného zdroje (REP).

Tab. 8 Plochy podle kultur v EZ a PO v roce 2025

Kultury	Plocha (ha)		
	Ekologický režim (EZ)	Přechodné období (PO)	Celkem (EZ+PO)
Celková plocha	**569 360,24**	**46 454,07**	**615 814,30[1)]**
Orná půda	**108 524,95**	**14 167,99**	**122 692,94**
TTP	**456 217,52**	**31 445,54**	**487 663,06**
Trvalé kultury	**4 617,77**	**840,54**	**5 458,30[1)]**

[1)] Z důvodu zaokrouhlování na dvě desetinná místa se součet může oproti celkové hodnotě lišit.

Zdroj: Deklarace plodin z JŽ, červen 2025 (MZe, zpracoval ČSÚ); Registr sadů (údaje k 6. 1. 2026); Registr vinic (údaje k 31. 12. 2025); REP (údaje k 31. 12. 2025); MZe (údaje k 31. 12. 2025); Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; výpočet ÚZEI

Struktura ploch plodin v ekologickém režimu (bez PO)

Plocha orné půdy v ekologickém režimu (bez půdy v přechodném období) v roce 2025 činila 108 525 ha. Hlavními plodinami na orné půdě v ekologickém režimu byly obiloviny (42,0 %) a pícniny (41,6 %), viz Graf 3. Obiloviny zaujímaly celkovou plochu 45 601,6 ha. V rámci této skupiny převládal oves (30,2 %) a pšenice setá (29,5 %), dále špalda (13,2 %), tritikale (9,5 %) a ječmen (7,5 %). V rámci kategorie Směsi obilovin na zrno, ostatní obiloviny na zrno (včetně prosa) zaujímaly směsi obilovin na zrno plochu 17 ha a proso 90,1 ha. Luskoviny na zrno v roce 2025 zaujímaly plochu 5 400,4 ha, což odpovídá 5,0% zastoupení na orné půdě. Největší podíl v rámci kategorie luskoviny na zrno připadal na hrách polní (39,8 %) a pelušku (21,2 %). Dalšími významnými druhy byl bob polní (11,7 %) a vikev (10,6 %) Okopaniny byly zastoupeny na orné půdě v menší míře (0,3 %) s celkovou výměrou 288,7 ha, přičemž naprostou většinu tvoří brambory (97,2 %). Plochy vybraných plodin z kategorií obiloviny pro produkci zrna, luskoviny na zrno a okopaniny jsou uvedeny v Tab. 9.

[10] *Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/1538 ze dne 25. července 2023, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2379, pokud jde o statistiku rostlinné výroby.*

Podíl technických plodin na orné půdě v ekologickém režimu byl v roce 2025 stanoven na 5,5 %, což odpovídá výměře 6 013,8 ha. Nejvíce zastoupené skupiny plodin v rámci technických plodin byly olejniny s plochou 3 179,6 ha (52,9 %) a LAKR s výměrou 2 809,1 ha (46,7 %), viz Tab. 10. V rámci kategorie olejnin byla nejvíce zastoupena sója (29,8 %)[11], slunečnice (26,3 %) a kategorie ostatní olejniny (včetně tykve olejné) s 21,4 %. V rámci kategorie ostatní olejniny převažovala tykev olejná s plochou 582,1 ha.

Zelenina se pěstovala v roce 2025 na 1,1 % orné půdy v ekologickém režimu. Největší podíl ploch v rámci zeleniny byl zjištěn u luskovin (56,3 %) a jednalo se především o hrách zahradní. Dále byly významně zastoupeny kategorie plodová zelenina (21,7 %) a kořenová a hlízová zelenina (20,9 %). U plodové zeleniny převažovala tykev (včetně patisonů a cuket), která tvořila 67,0 % ploch plodové zeleniny a dále kategorie ostatní plodová zelenina (především kukuřice pukancová, okurky nakládačky) (32,2 %). U kořenové zeleniny zaujímala největší podíl z ploch ostatní kořenová a hlízová zelenina (především ředkvičky, ředkev, fenykl, česnek a řepa salátová) (76,1 %) a mrkev (21,7 %). Jednotlivé plochy zeleniny v EZ jsou uvedeny v Tab. 11.

Pícniny byly v roce 2025 druhou nejvíce zastoupenou kategorií plodin na orné půdě v ekologickém režimu, přičemž zaujímaly plochu 45 181,1 ha (41,6 % z OP). V rámci pícnin dominují jeteloviny a luskoviny na zeleno (72,6 %). Do této kategorie spadá vojtěška s výměrou 8 936,2 ha.

Plochy plodin na orné půdě, které nebyly uvedeny v předchozích kategoriích (např. plodiny na semeno, ostatní směsi bez produkce, úhor aj.), jsou uvedeny v Tab. 12. Dle Metodiky SAIO se do ploch orné půdy započítaly také plochy chmelnic a víceletých produkčních plodin. Do ploch orné půdy v ekologickém režimu by měla být rovněž zahrnuta plocha s kontejnery, která však byla v ČR v roce 2025 nulová.

Plocha TTP (louky a pastviny) v ekologickém režimu v roce 2025 činila 456 217,5 ha (viz Tab. 13).

Trvalé kultury (TK) v ekologickém režimu v roce 2025 zaujímaly plochu 4 617,8 ha. Byly tvořeny převážně ovocnými sady (53,9 %), jinou trvalou kulturou (24,6 %) a vinicemi (21,3 %). Dle metodiky SAIO se do trvalých kultur řadí i školka a plocha s lanýži. Ovocné sady tvořily především jádroviny a peckoviny (80,9 %), kde největší podíl zaujímaly jabloně (41,3 %) a švestky (33,7 %). Dále v rámci ploch ovocných sadů v ekologickém režimu tvořily bobuloviny 15,7 % a ořechy 3,5 % (viz Tab. 14).

Produkce plodin

Při zaměření na ekologickou produkci plodin za rok 2025 byly zjištěny následující výsledky. Produkce pšenice seté činila 45,5 tis. t. Druhou největší produkci zastupoval oves ve výši 43,1 tis. t. Produkce špaldy představovala 19,2 tis. t, tritikále 14,7 tis. t, ječmene 10,6 tis. t a žita 7,8 tis. t (viz Tab. 9). V nižších hodnotách se pohybovaly kukuřice na zrno (3,9 tis. t), pohanka (1,1 tis. t), pšenice tvrdá (0,9 tis. t) a směsi obilovin na zrno a ostatní obiloviny na zrno (včetně prosa) (0,3 tis. t, přičemž z této produkce 31,66 tun odpovídalo směsím obilovin na zrno).

[11] *Sója je nově zařazena pouze do kategorie olejnin, v souladu s metodikou SAIO.*

V rámci luskovin na zrno představovala produkce hrachu polního 3,0 tis. t a pelušky 1,9 tis. t, bobu polního 1,0 tis. t, vikve 0,9 tis. t a lupiny 0,8 tis. t. Produkce brambor dosahovala 4,1 tis. t. Z olejnin činila produkce slunečnice 1,8 tis. t, přičemž sója dosáhla podobného výsledku (1,6 tis. t). Produkce hořčice činila 0,4 tis. t a u LAKR se pohybovala na úrovni 1,3 tis. t (Tab. 10).

Z hlediska kategorií v zelenině byla nejvyšší produkce zaznamenána u kořenové a hlízové zeleniny (1,9 tis. t), ze které převažovala především mrkev (1,5 tis. t). Podobné produkce pak dosahovala lusková (0,9 tis. t) a plodová zelenina (0,9 tis. t). V menších hodnotách se pohybovaly jahody (8 t), ostatní zelenina jinde neuvedená (6,5 t), košťálová zelenina (6,3 t) a listová zelenina (5 t). Detailnější členění produkce zeleniny je uvedeno v Tab. 11.

Nejvyšší produkce z pícnin byla zaznamenána u jetelovin a luskovin na zeleno (199 tis. t). Dále pak u dočasných travních porostů a pastvin (39,5 tis. t) a kukuřice na zeleno (5,4 tis. t). Při zaměření na další plodiny na OP představovaly plodiny na semeno 1,1 tis. t a v menší míře pak chmelnice[12] 15,9 t, viz Tab. 12. Ekologická produkce luk a pastvin činila přibližně 1 382,6 tis. t (Tab. 13).

Celková produkce ovocných sadů[13] činila 3,5 tis. t, z čehož 3,2 tis. t představovaly jádroviny a peckoviny, 0,2 tis. t bobuloviny a 0,05 tis. t ořechy. Produkce jabloní představovala 2,3 tis. t, švestek 0,4 tis. t, třešní/višní 0,3 tis. t a hrušní 0,1 tis. t. Produkce meruněk (32,8 t) a broskvoní, včetně nektarinek (3,1 t) byla zaznamenána v nižší míře oproti zbývajícím kulturám. Produkce vinic[14] z osázené plochy představovala 4,6 tis. t (Tab. 14).

Srovnání osevních ploch a produkce v EZ (bez PO) na úrovni celé ČR

Z pohledu podílu ekologických obilovin na jejich celkové výměře v ČR byl nejvyšší podíl zaznamenán u pohanky (50,8 %) a ovsa (20,2 %). V případě luskovin na zrno dosahovala nejvyššího podílu ekologicky pěstovaná vikev (55,2 %), lupina (30,9 %) a bob (26,8 %). Vyšší % podílu bylo zaznamenáno i u kategorie LAKR, a to 33,4 %, viz Tab. 15.

Při srovnání bioprodukce[15] jednotlivých plodin, pak vyšší než 20% podíl na jejich celkové sklizni v ČR dosahovala pohanka (61,2 %), vikev (57,6 %), lupina na zrno (37,3 %), dále bob (22,2 %) a dočasné travní porosty (21,8 %).

Z pohledu porovnání hektarového výnosu v EZ a v celé ČR odpovídaly v roce 2025 výnosy většiny obilovin v EZ (bez PO) v rozmezí 48–79 % výnosu konvenčního. Hektarový výnos u luskovin na zrno se v případě hrachu polního[16] pohyboval kolem 65 % konvenčního výnosu a u bobu polního zhruba 83 % konvenčního výnosu. U olejnin byl stanoven podíl výnosu EZ na konvenci v případě sóji a slunečnice okolo 70 %. U brambor hektarový výnos odpovídal cca 48 % konvenčního výnosu.

---

[12] *Dle metodiky SAIO spadají chmelnice do orné půdy, a proto jsou nově v této kapitole přeřazeny z trvalých kultur do této kategorie.*

[13] *Údaje o jádrovinách, peckovinách a bobulovinách dodal Registr sadů. Vzhledem k tomu, že Registr sadů neeviduje údaje za produkci ořechů, byly pro účely vykazování využity údaje ze Statistického šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025. Jedná se o údaje o ploše a produkci získané od 47 respondentů.*

[14] *Údaje o vinicích byly dodány Registrem vinic.*

[15] *V Tab. 15 je zohledněna pouze produkce z certifikovaných ploch, tzn. není zde zahrnuta produkce z ploch v přechodném období.*

[16] *Hrách polní, peluška (jarní a ozimá).*

V Tab. 15 jsou u některých plodin v ekologickém zemědělství (bez přechodného období) uváděny téměř shodné nebo i vyšší hodnoty hektarového výnosu proti konvenčním výnosům. Jedná se o pohanku (121 % konvenčního výnosu), o lupinu (121 % konvenčního výnosu), vikev (105 % konvenčního výnosu) a dočasné travní porosty (128 % konvenčního výnosu). Ekologický hektarový výnos u hořčice se přibližuje konvenčnímu, odpovídá 92 % konvenčního výnosu.

Tab. 9 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2025 – obiloviny, luskoviny, okopaniny

Plodiny	Ekologický režim	Ekologická produkce	Ekologické výnosy
	(ha)	(t)	(t/ha)
Obiloviny pro produkci zrna (včetně osiva)			
Pšenice setá[1)2)]	13 447,36	45 488,67	3,38
Špalda[2)]	6 014,92	19 152,05	3,18
Pšenice tvrdá	262,05	851,92	3,25
Žito	2 438,51	7 822,79	3,21
Ječmen	3 420,09	10 559,04	3,09
Oves	13 759,70	43 074,22	3,13
Tritikále	4 309,49	14 677,92	3,41
Kukuřice na zrno	910,79	3 939,55	4,33
Pohanka	859,77	1 079,46	1,26
Směsi obilovin na zrno, ostatní obiloviny na zrno (včetně prosa)	178,93	333,21	1,86
Luskoviny na zrno (suché luskoviny)[4)]			
Hrách polní[3)]	2 149,65	3 044,99	1,42
Peluška[3)]	1 145,02	1 850,89	1,62
Bob polní	629,29	1 000,65	1,59
Lupina	426,47	761,11	1,78
Vikev	573,96	852,95	1,49
Ostatní luskoviny	475,96	x	x

[1)] Pšenice setá (jarní a ozimá), pšenice dvouzrnka, pšenice jednozrnka.

[2)] Pšenice setá (jarní a ozimá), pšenice dvouzrnka, pšenice jednozrnka a špalda (jarní a ozimá) byly do databáze EUROSTAT uvedeny dohromady, tzn. výměra 19 462,28 ha, produkce 64 640,72 tun. Výnos by odpovídal 3,32 t/ha.

[3)] Hrách polní a peluška (jarní a ozimá) byly do databáze EUROSTAT uvedeny dohromady, tzn. plocha 3 294,67 ha, produkce 4 895,88 tun. Výnos 1,49 t/ha.

[4)] Sója již není zařazena do kategorie luskovin na zrno. Dle metodiky SAIO spadá výhradně do kategorie olejnin.

Pokračování Tab. 9			
Okopaniny			
Brambory (včetně raných a sadbových brambor)	280,53	4 109,99	14,65
Cukrová řepa (včetně sadby)[5)]	1,09	x	x
Řepa krmná	2,76	x	x
Ostatní krmné okopaniny a brukvovité (bez osiv)	4,35	x	x

[5)] Vzhledem k nízké výměře cukrové řepy a absenci dat o její produkci nebyly tyto údaje v rámci statistického vykazování do databáze EUROSTAT uvedeny samostatně. Příslušná výměra je však následně zahrnuta do celkové vykazované plochy.

x = data nebyla získána v dostatečném rozsahu

Zdroj: Deklarace plodin z JŽ, červen 2025 (MZe, zpracoval ČSÚ); Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; výpočet ÚZEI

Tab. 10 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2025 – technické plodiny

Plodiny	Ekologický režim	Ekologická produkce	Ekologické výnosy
	(ha)	(t)	(t/ha)
Technické plodiny			
Olejniny			
Slunečnice	837,18	1 756,06	2,10
Sója	947,75	1 608,85	1,70
Řepka a řepice[1)]	0,93	x	x
Hořčice	535,73	368,63	0,69
Mák	48,53	x	x
Len olejný	129,61	x	x
Ostatní olejniny (včetně tykve olejné)	679,82	x	x
Aromatické, léčivé rostliny a koření (LAKR)	2 809,12	1 305,96	0,46
Konopí	25,07	x	x
Ostatní technické plodiny	0,07	x	x

[1)] Vzhledem k nízké výměře řepky a řepice a absenci dat o její produkci nebyly tyto údaje v rámci statistického vykazování do databáze EUROSTAT uvedeny samostatně. Příslušná výměra je však následně zahrnuta do celkové vykazované plochy.

x = data nebyla získána anebo nebyla k dispozici v dostatečném rozsahu

Zdroj: Deklarace plodin z JŽ, červen 2025 (MZe, zpracoval ČSÚ); Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; výpočet ÚZEI

Tab. 11 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2025 – zelenina a jahody

Plodiny	Ekologický režim	Ekologická produkce	Ekologické výnosy
	(ha)	(t)	(t/ha)
Čerstvá zelenina, melouny, jahody	**1 206,58**	**3 730,79**	**3,09**
Košťáloviny/brukvovité	1,68	6,31	3,76
Listová/stonková zelenina	3,65	4,93	1,35
Plodová zelenina	262,24	923,02[1)]	3,52
Rajče[2)]	1,97	4,98	2,53
Dýně, patizon, cuketa aj.	175,77	703,37	4,00
Ostatní plodová	84,50	214,68	2,54
Kořenová a hlízová zelenina	251,69	1 851,24	7,36
Mrkev	54,52	1 523,54	27,94
Cibule a šalotka	5,62	43,10	7,67
Ostatní kořenová/hlízová	191,55	284,60	1,49
Luskoviny	678,91	930,71	1,37
Ostatní zelenina	4,83	6,53	1,35
Jahody	3,58	8,04	2,25

[1)] Z důvodu zaokrouhlování na dvě desetinná místa se součet jednotlivých plodin může lišit.

[2)] Hodnoty u kategorie rajče byly převzaty ze Statistického šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025.

Zdroj: Deklarace plodin z JŽ, červen 2025 (MZe, zpracoval ČSÚ); Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; výpočet ÚZEI

Tab. 12 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2025 – pícniny a další plodiny, ostatní plodiny (včetně pokusných ploch), houby, aj.

Plodiny	Ekologický režim	Ekologická produkce[1)]	Ekologické výnosy[1)]
	(ha)	(t)	(t/ha)
Pícniny (píce v seně)			
Kukuřice na zeleno (na siláž) – v seně	1 265,56	5 365,31	4,24
Dočasné travní porosty a pastviny	9 832,97	39 502,99	4,02
Obiloviny na zeleno	794,90	x	x
Jeteloviny a luskoviny na zeleno[2)]	32 806,10	199 295,95	6,07
Ostatní pícniny na orné půdě	481,59	x	x
Další plodiny na orné půdě			
Květiny a okrasné rostliny	1,17	x	x
Plodiny na semeno (sazečka, sadba)	2 669,38	1 109,65	0,42
Ostatní plodiny (včetně pokusných ploch)	**51,19**	**x**	**X**
Ostatní směsi bez produkce, úhor	**2 079,76**	**x**	**X**
Chmelnice[3)]	**20,00**	**15,85**	**0,79**
Víceleté produkční plodiny[4)]	**11,25**	**x**	**X**

[1)] Ekologická produkce a výnos píce je u pícnin uveden v seně.

[2)] Do této kategorie spadá jetel, vojtěška, jetelovinotravní směsi a ostatní jeteloviny, luskoviny na zeleno a směsi plodin poutající dusík (mimo jetelinotravní směsi).

[3)] Jedná se o plochu převzatou z REP (údaje k 31. 12. 2025). Dle metodiky SAIO spadají chmelnice do orné půdy, a proto jsou nově v této kapitole přeřazeny z trvalých kultur do této kategorie.

[4)] Jedná se o plochu převzatou od MZe (údaje k 31. 12. 2025). Údaj uveden pro účely vykazování do databáze EUROSTAT.

x = data nebyla získaná v dostatečném rozsahu nebo nejsou k dispozici, případně se jedná o kultury bez produkce

Pozn.: U plodin Kukuřice na zeleno (na siláž) a Jeteloviny a luskoviny na zeleno byl v zaslaných datech do databáze EUROSTAT proveden ČSÚ přepočet produkce na 100% sušinu dle metodiky EUROSTATu. Konkrétně se tak při 100% sušině jedná o 4 560,52 t kukuřice na zeleno a o 169 401,56 t jetelovin a luskovin na zeleno.

Zdroj: Deklarace plodin z JŽ, červen 2025 (MZe, zpracoval ČSÚ); REP (údaje k 31. 12. 2025); MZe (údaje k 31. 12. 2025); Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; výpočet ÚZEI

Tab. 13 Struktura, produkce a výnos plodin v roce 2025 – trvalé travní porosty

Plodiny	Ekologický režim	Ekologická produkce[1)]	Ekologické výnosy[1)]
	(ha)	(t)	(t/ha)
Louky a pastviny (píce v seně)	456 217,52[2)]	1 382 571,33	3,03

[1)] Ekologická produkce a výnos píce je u pícnin uveden v seně.

[2)] Jedná se o plochu převzatou z REP (údaje k 31. 12. 2025).

Zdroj: REP (údaje k 31. 12. 2025); Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; výpočet ÚZEI

Tab. 14 Struktura, produkce a výnos plodin v roce 2025 – trvalé kultury

Plodiny	Ekologický režim	Ekologická produkce	Ekologické výnosy
	(ha)	(t)	(t/ha)
Ovocné sady[1)]	**2 486,63**	**3 459,70**	**1,39**
Jádroviny a peckoviny[2)]	***2 011,57[3)]***	***3 213,58***	***1,60***
Jabloně	831,65	2 348,44	2,82
Hrušně	189,76	145,92	0,77
Meruňky	97,97	32,78	0,33
Broskvoně / nektarinky	15,67	3,07	0,20
Třešně / višně	197,76	251,92	1,27
Švestky	678,77	431,45	0,64
Bobuloviny[2)]	**389,29**	**194,65**	**0,50**
Ořechy[4)]	**85,77**	**51,47**	**0,60**
Vinice[5)]	**983,92**	**4 572,37**	**4,65**
Školka[6)]	**5,14**	**x**	**x**
Jiná trvalá kultura[6)]	**1 137,02**	**x**	**x**
Plocha s lanýži[7)]	**5,06**	**x**	**x**

[1)] V případě ovocných sadů (jádroviny a peckoviny, bobuloviny a ořechy) se jedná o skutečně produkční plochu v ekologickém režimu, tzn. plochu, na které jsou v daném roce očekávány výnosy.

[2)] Údaje o jádrovinách, peckovinách a bobulovinách dodal Registr sadů.

[3)] Z důvodu zaokrouhlování na dvě desetinná místa se součet jednotlivých plodin může oproti celkové hodnotě lišit.

[4)] Vzhledem k tomu, že Registr sadů neeviduje údaje za produkci ořechů, byly pro účely vykazování využity údaje ze Statistického šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025. Jedná se o údaje o ploše a produkci získané od 47 respondentů.

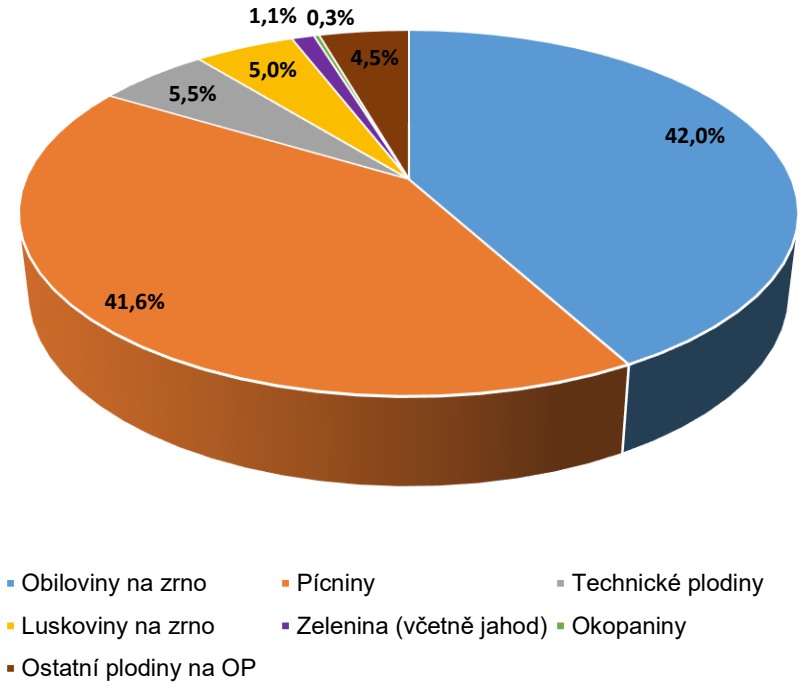
[5)] Údaje o vinicích byly dodány Registrem vinic, přičemž údaj o ploše představuje osázenou plochu vinic.

[6)] Jedná se o plochy převzaté z REP (údaje k 31. 12. 2025). Údaje uvedeny pro účely vykazování do databáze EUROSTAT.

[7)] Jedná se o plochu převzatou od MZe (údaje k 31. 12. 2025). Údaje uvedeny pro účely vykazování do databáze EUROSTAT.

x = data nejsou k dispozici

Zdroj: Registr sadů (údaje k 6. 1. 2026); Registr vinic (údaje k 31. 12. 2025); Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; REP (údaje k 31. 12. 2025); zpracoval ÚZEI

Graf 3 Struktura plodinových skupin na orné půdě dle výměr v ekologickém zemědělství v ČR v roce 2025 (%)

Pozn.: Z důvodu zaokrouhlování nedává součet 100 %. Do kategorie Ostatní plodiny na OP jsou zařazeny Květiny a okrasné rostliny, Plodiny na semeno (sazečka, sadba), Ostatní plodiny (včetně pokusných ploch), Ostatní směsi bez produkce, úhor, Chmelnice a Víceleté produkční plodiny.

Zdroj: Deklarace plodin z JŽ, červen 2025 (MZe, zpracoval ČSÚ); Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; výpočet ÚZEI

Tab. 15 Plochy a produkce v EZ na orné půdě a srovnání s celkovou osevní plochou a produkcí v ČR v roce 2025

Plodiny	Plocha EZ (ha)	Ekologická produkce (t)	Hektarový výnos (t/ha)	Struktura plodin 2025 (%)	ČR			Podíl (%) na celkové		
					Celková plocha (ha)	Celková produkce (t)	Hektarový výnos (t/ha)	ploše	produkci	hektar. výnosu
Obiloviny										
Pšenice setá a špalda[1)]	19 462	64 641	3,32	42,68	777 122	5 184 290	6,67	2,50	1,25	49,79
Pšenice tvrdá	262	852	3,25	0,57	7 907	51 917	6,57	3,31	1,64	49,48
Žito	2 439	7 823	3,21	5,35	20 340	112 063	5,51	11,99	6,98	58,22
Ječmen	3 420	10 559	3,09	7,50	294 828	1 851 396	6,28	1,16	0,57	49,16
Oves	13 760	43 074	3,13	30,17	68 242	271 676	3,98	20,16	15,85	78,65
Tritikále	4 309	14 678	3,41	9,45	42 529	220 041	5,17	10,13	6,67	65,88
Kukuřice na zrno	911	3 940	4,33	2,00	90 586	802 737	8,86	1,01	0,49	48,82
Pohanka	860	1 079	1,26	1,89	1 694	1 765	1,04	50,75	61,16	120,72
Luskoviny na zrno										
Hrách polní (včetně pelušky)[2)]	3 295	4 896	1,49	61,01	45 305	102 809	2,27	7,27	4,76	65,46
Bob polní	629	1 001	1,59	11,65	2 346	4 516	1,92	26,82	22,16	82,82
Lupina	426	761	1,78	7,90	1 380	2 042	1,48	30,90	37,27	120,59
Vikev	574	853	1,49	10,63	1 040	1 481	1,42	55,19	57,59	104,65
Okopaniny										
Brambory (včetně raných a sadbových brambor)	281	4 110	14,65	97,16	24 174	734 577	30,39	1,16	0,56	48,21
Technické plodiny										
Olejniny										
Sója[3)]	948	1 609	1,70	29,81	34 142	80 094	2,35	2,78	2,01	72,24
Slunečnice	837	1 756	2,10	26,33	20 676	58 993	2,85	4,05	2,98	73,60
Hořčice	536	369	0,69	16,85	8 880	6 696	0,75	6,03	5,51	91,75
LAKR	2 809	1 306	0,46	46,71	8 422	6 672	0,79	33,35	19,57	58,85
Zelenina (bez jahod)	1 203	3 723	3,09	1,11	11385,00	306 619	x	10,57	1,21	x

Pokračování Tab. 15										
Pícniny										
Dočasné travní porosty a pastviny – v seně	9 833	39 503	4,02	21,76	57 501	181 137	3,15	17,10	21,81	127,53
Jeteloviny a luskoviny na zeleno – v seně[4)]	32 806	199 296	6,07	72,61	194 677	1 398 843	7,19	16,85	14,25	84,55

[1)] Pšenice setá (jarní a ozimá), pšenice dvouzrnka, pšenice jednozrnka, pšenice špalda (jarní a ozimá).

[2)] Hrách polní, peluška (jarní a ozimá).

[3)] Sója již není zařazena do kategorie luskovin na zrno. Dle metodiky SAIO spadá výhradně do kategorie olejnin.

[4)] Do této kategorie spadá jetel, vojtěška, jetelovinotravní směsi a ostatní jeteloviny, luskoviny na zeleno a směsi plodin poutající dusík (mimo jetelinotravní směsi).

Pozn.: V tabulce jsou uvedeny pouze vybrané druhy plodin, které lze srovnat s údaji z ČSÚ za celou ČR.

** Celkový součet kategorie nemusí souhlasit s jednotlivými druhy plodin.*

Zdroj: Deklarace plodin z JŽ, červen 2025 (MZe, zpracoval ČSÚ); Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; Sklizeň zemědělských plodin ČSÚ 2025; výpočet ÚZEI

3 Živočišná výroba a produkce na ekologických farmách

Údaje uvedené v této kapitole o živočišné výrobě byly v předchozích letech získávány od ekologicky hospodařících zemědělců, z přímého šetření prováděného ÚZEI prostřednictvím kontrolních organizací. Jednalo se o počty zvířat chovaných na farmách k 31.3. daného roku a předpokládanou produkci získanou z jejich chovu. V roce 2025 došlo k zásadní změně požadavků ze strany EUROSTATu, kam je Česká republika, jako ostatní členské státy, povinna dodávat data o počtech zvířat a produkci z ekologického zemědělství. Počínaje tímto rokem je, dle nařízení SAIO[17], nutné vykazovat reálné údaje o počtu chovaných zvířat a skutečně uplatněné produkci.

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti došlo, po dohodě mezi ÚZEI a MZe, ke změně zdrojů pro získávání dat o živočišné výrobě, kdy dotazníkové šetření bylo nahrazeno využitím jiných dostupných zdrojů, ke kterým patří zejména databáze ČSÚ, IZR, výkazy MZe, tiskové zprávy SZIF a další.

V případě počtu chovaných zvířat bylo, po dohodě s ČSÚ, stanoveno nové referenční datum (tj. datum, ke kterému jsou vztaženy publikované údaje) na 31.12. daného roku. V textu a tabulkách níže jsou tedy uvedeny a okomentovány stavy jednotlivých druhů hospodářských zvířat evidované na ekofarmách k 31.12.2025. Výjimkou jsou počty chované drůbeže, kde se jedná o průměrný počet kusů za daný rok.

Objem produkce z živočišné výroby byl v předchozích letech vykazován jako produkce, která je certifikovatelná (tj. pocházející ze zvířat chovaných dle zásad EZ) a u které byl v daném roce předpoklad prodeje, ať už jako BIO nebo v rámci konvence. Nově je ze strany EUROSTATu požadovaná, a níže v textu popsaná, skutečně uplatněná produkce. V případě produkce masa se jedná o maso ze zvířat, skutečně odeslaných z ekofarem na jatka. V případě přežvýkavců (skot, ovce, kozy) a prasat jsou údaje získány na základě informací převzatých z databáze IZR. Výjimkou je opět drůbež, resp. drůbeží maso, kdy produkce drůbežího masa byla dopočítána na základě průměrného počtu chovaných brojlerů. Údaj o produkci vajec nebyl ze strany EUROSTATu pro rok 2025 požadován. Zjišťování vyprodukovaného objemu konzumních vajec bylo součástí dotazníkového šetření ÚZEI, ale z důvodu nízkého počtu respondentů není údaj zveřejnitelný. V případě mléčné produkce jsou publikované údaje převzaty ze Zprávy o trhu s mlékem a mlékárenskými výrobky (TIS SZIF)[18]. Výše popsané úpravy v metodice sběru dat vedly k výrazným změnám v níže předkládaném textu této kapitoly.

Na ekologických farmách bylo v roce 2025 chováno více než 465 tis. kusů BIO zvířat[19], přičemž zastoupení jednotlivých druhů hospodářských zvířat je dlouhodobě podobné. Nejčastěji chovaným druhem je skot (viz Tab. 16), který v roce 2025 představoval 59,9 % všech ekologicky chovaných zvířat. Následoval chov drůbeže s 19,6% podílem. Třetím druhem, jehož zastoupení překročilo 10% podíl z celkového stavu ekologicky chovaných zvířat, byly ovce (15,6 %). Koně byly zastoupeny 2,9% podílem

[17] *Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/2745 ze dne 8. prosince 2023, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2379, pokud jde o statistiku živočišné výroby.*

[18] *Zpráva o trhu s mlékem a mlékárenskými výrobky (TIS SZIF) Dostupné na: https://szif.gov.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Ftis%2Fzpravy_o_trhu%2F04%2F1770734500088.pdf&csrt=9588028728778337648*

[19] *Tento údaj představuje stav základních kategorií ekologicky chovaných hospodářských zvířat na ekofarmách (tj. bez započítání chovu včel, ryb a králíků).*

a kozy 1,4% podílem. Nejméně chovaným druhem hospodářských zvířat jsou v systému ekologického zemědělství prasata. Jejich zastoupení se pohybuje pod hranicí 1 % (0,6 % v roce 2025).

Jak již bylo zmíněno výše, dotazníkové šetření ÚZEI bylo v roce 2025 nahrazeno novými zdroji dat. Údaje o počtu přežvýkavců (skot, ovce, kozy) jsou přebírány od ČSÚ, přičemž primárním zdrojem je databáze IZR. V případě prasat a koní jde o vlastní zpracování ÚZEI z exportu IZR k 31.12.2025. Sběr dat o počtu chované drůbeže je z pohledu IZR problematický, jelikož zde platí povinnost registrace chovu s více než 100 ks nosnic a více než 500 ks brojlerů. Při využití tohoto zdroje by tak nebyly získány údaje od drobnějších chovatelů drůbeže. Údaj o počtu brojlerů byl tedy získán prostřednictvím kontrolních organizací, přičemž se jedná o průměrný stav za daný rok, což je další významná změna metodiky, jelikož v předchozích letech se jednalo o počet kusů k 31.3. daného roku. To je také důvod výrazného navýšení počtu brojlerů, oproti údajům publikovaným v předchozích letech.

V návaznosti na výše popsané změny zdrojů dat není u údajů o počtech zvířat jednotlivých druhů uvedených v Tab. 16 možné provést každoroční zhodnocení meziroční změny početních stavů zvířat.

Tab. 16 Počet BIO zvířat chovaných na ekofarmách v roce 2025

Kategorie zvířat	Počet ekofarem	Počet BIO zvířat (kusy)
Zvířata celkem[1)]	**x**	**465 884**
Skot (celkem)	3 780	279 168
Dojnice	*100*	*7 772*
KBTPM	*3 384*	*130 020*
Ovce (celkem)	1 052	72 837
Kozy (celkem)	321	6 441
Prasata (celkem)	48	2 735
Drůbež – brojleři	7	91 372
Koně (včetně poníků a oslů)	1 411	13 331

[1)] Tento údaj představuje stav základních kategorií ekologicky chovaných hospodářských zvířat na ekofarmách (tj. bez započítání chovu včel, ryb a králíků).

Pozn.: V důsledku změny metodiky nejsou uvedeny další kategorie skotu (KBTPM, jatečný, ostatní) a drůbeže (nosnice, ostatní drůbež).

Zdroj: zpracováno ÚZEI na základě dat převzatých z IZR a ČSÚ (2025)

Součástí této kapitoly je také srovnání počtů zvířat registrovaných v systému ekologického zemědělství s celkovým počtem hospodářských zvířat chovaných na území ČR. Při tomto srovnání jsou využívány celkové počty zvířat chovaných na území ČR zveřejňované ČSÚ, které byly do roku 2023 vykazovány k 1.4. daného roku. Následně došlo ke změně metodiky a nyní jsou celkové počty zvířat vykazovány k 31.12. daného roku.

Z porovnání uvedených údajů vyplývá, že v roce 2025 byl nejvyšším podílem zastoupen chov ovcí (41,1 %) a koz (25,3 %). Chov bio skotu se na celkových stavech skotu podílel 20,1 %, přičemž podíl ekologicky chovaných dojnic činil 2,3 % jejich celkového počtu. Naproti tomu chov krav bez tržní produkce mléka v EZ dosahoval v roce 2025 téměř 60% podíl celkového počtu KBTPM. Téměř zanedbatelným byl podíl prasat, který činil 0,2 % z jejich celkového počtu. Sběr dat o počtu drůbeže bude doplněn a zveřejněn v příští zprávě, společně s vyjádřením podílu na celkovém počtu drůbeže v ČR.

Celkem bylo na ekofarmách v roce 2025 chováno více než 371 tis. kusů přežvýkavců a koní, což představuje více než 304 tis. VDJ. Dominantní postavení zaujímá chov skotu s podílem 75,1 % (resp. 91,7 % při přepočtu na VDJ). Zatížení travních porostů[20] se v EZ při výměře 487 663,06 ha TTP[21] v roce 2025 pohybovalo okolo hodnoty 0,62 VDJ/ha.

Vedle počtu chovaných zvířat je součástí této kapitoly také shrnutí údajů týkajících se živočišné produkce pocházející z ekologických chovů. Stejně jako u početních stavů zvířat došlo i zde k zásadním změnám metodiky sběru dat. V předchozích letech byly prostřednictvím kontrolních organizací sbírány údaje přímo na ekologických farmách, kde tyto uváděly buď objem skutečné již realizované produkce anebo odhadovaly předpokládanou produkci. Jednalo se tedy např. o odhadovanou produkci masa z ekofarmy (odhad počtu a váhy jatečných kusů zvířat) či produkci bio mléka, a v případě jeho faremního zpracování o stanovení objemu mléčných výrobků. Nově jsou při stanovení produkce masa využívána data z IZR, kde jsou k dispozici údaje o počtech zvířat z ekologických farem odeslaných a poražených na jatkách. V případě produkce mléka jsou v době zpracování této zprávy dostupné pouze údaje o celkové produkci bio mléka zveřejňované SZIF ve Zprávě o trhu s mlékem a mlékárenskými výrobky[22].

V Tab. 17 jsou shrnuty údaje o produkci masa pocházející z chovů zapojených v systému ekologického zemědělství. Jak již bylo uvedeno, jedná se o produkci masa, resp. počet jatečných zvířat, která byla v roce 2025 z ekologických farem odeslána na jatka. V případě přežvýkavců (skot, ovce, kozy) a prasat jsou údaje získány na základě informací převzatých z databáze IZR. Výjimkou je drůbeží maso, kde byla produkce dopočítána na základě průměrného počtu chovaných brojlerů. Produkci masa uvedenou v Tab. 17 mohl farmář v daném roce certifikovat a uplatnit pod značkou BIO nebo prodat jako konvenční produkt. V předchozích letech byla na tomto místě uváděna předpokládaná produkce masa z farmy, což při výše popsané změně vedlo k výraznému poklesu a nelze tak provést tradiční meziroční srovnání produkce masa jednotlivých druhů hospodářských zvířat.

[20] *Počet VDJ zvířat zkrmujících objemnou píci na jednotku plochy travního porostu. VDJ byly vypočítány dle přepočítávacích koeficientů z Nařízení vlády č. 81/2023 Sb. o stanovení podmínek provádění opatření ekologické zemědělství, příloha. č. 1. Jedná se o zjednodušený přepočet, kdy není brán v úvahu rozdílný věk chovaných ovcí a koz.*

[21] *Údaj ze Statistického šetření na ekologických farmách ÚZEI za rok 2025. Hodnota převzatá z REP k 31. 12. 2025.*

[22] *Zpráva o trhu s mlékem a mlékárenskými výrobky (TIS SZIF) Dostupné na: https://szif.gov.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Ftis%2Fzpravy_o_trhu%2F04%2F1770734500088.pdf&csrt=9588028728778337648*

Tab. 17 Produkce masa z ekofarem – zvířata poražená na jatkách v roce 2025

Produkty	Jednotka	Počet ekofarem	Produkce z BIO zvířat
Maso			
Hovězí	1 000 kg	2 775	5 621,82
Skopové	1 000 kg	124	59,15
Kozí	1 000 kg	15	2,59
Vepřové	1 000 kg	n.a.	68,79
Drůbeží	1 000 kg	7	156,72

n.a – Údaj není publikován z důvodu nízkého počtu ekofarem (méně než 3).

Zdroj: zpracováno ÚZEI na základě dat převzatých z IZR (2025)

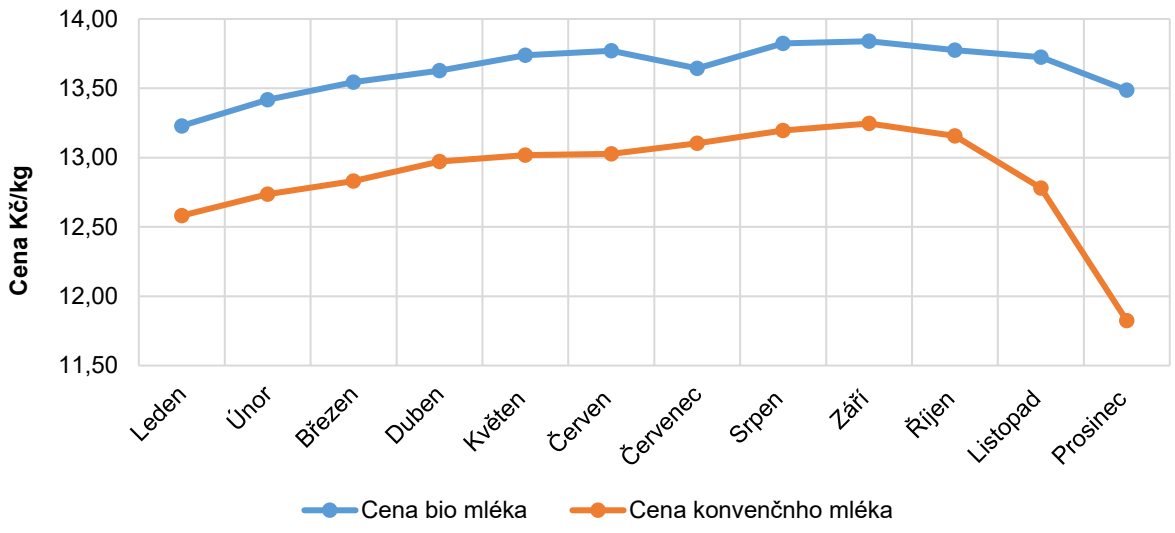
V roce 2025 činila produkce masa z ekologicky chovaných zvířat poražených na jatkách cekem 5 909,07 tun. Nejvyšší podíl na objemu vyprodukovaného bio masa zaujímalo maso hovězí, a to více než 95 %. V porovnání s hovězím masem je podíl masa pocházejícího z ostatních druhů hospodářských zvířat v podstatě zanedbatelný. Drůbeží maso bylo zastoupeno necelými 3 %, vepřové a skopové maso pak zaujímalo cca 1% podíl na celkové produkci masa z ekologických chovů. Jelikož se jedná pouze o část původně vykazované produkce, budou údaje o produkci masa z ekologického zemědělství dále zjišťovány a doplněny v další zprávě.

Z důvodu výše zmíněné změny metodiky sběru a vykazování statistických dat nejsou za rok 2025 zatím k dispozici standartní souhrnné údaje o celkové produkci biomléka (kravského, ovčího a kozího) a navazující výrobě certifikovaných mlékárenských výrobků. Tyto údaje budou dostupné k 30.9. a do této zprávy budou doplněny formou aktualizace.

Jedinou systematicky vedenou měsíční datovou řadu pro rok 2025 poskytuje Tržní informační systém SZIF. Tento zdroj sleduje tržní produkci kravského mléka a bio mléka skrze hlášení od prvních kupujících (tj. mlékáren či odbytových družstev apod.), není zahrnuto mléko zpracovávané přímo na farmách. Navíc se tato evidence netýká ovčího a kozího mléka a ani zpracování mlékárenských bio výrobků. Tento zdroj tak poskytuje pouze částečný pohled na produkci bio mléka, navíc je sledována jeho cena.

Dle zmíněného zdroje činila v roce 2025 tržní produkce kravského bio mléka 23 972 t. Ve srovnání s rokem 2024, kdy celkový roční objem dosáhl 29 237 t, tak došlo k meziročnímu poklesu o 18 %. Cena bio mléka, při nákupu prvním kupujícím, se v roce 2025 pohybovala zhruba na 13,64 Kč/kg, což je o 0,77 Kč/kg více než u mléka konvenčního (12,87 Kč/kg). V meziročním srovnání tak došlo k navýšení ceny za kg kravského biomléka, když v roce 2024 se tato cena pohybovala okolo 12,04 Kč/kg.

Dle měsíčně vykazovaných dat Tržního informačního systém SZIF byla v roce 2025 průměrná nákupní cena biomléka 13,64 Kč/kg. Během roku se cena vyvíjela stabilně. Na počátku sledovaného období činila 13,23 Kč/kg a postupně rostla. Sezónnímu vrcholu v srpnu a září, kdy dosáhla 13,82 až 13,84 Kč/kg předcházel pouze mírný propad v červenci. Koncem roku opět došlo k mírnému poklesu ceny na 13,49 Kč/kg. Roční vývoj cen konvenčního mléka kopíroval křivku vývoje cen bio mléka od počáteční ceny 12,58 Kč/kg až po zářijové maximum, kdy cena vzrostla na 13,25 Kč/kg. Následně však na konci roku došlo k propadu cen až na prosincových 11,82 Kč/kg (Graf 4).

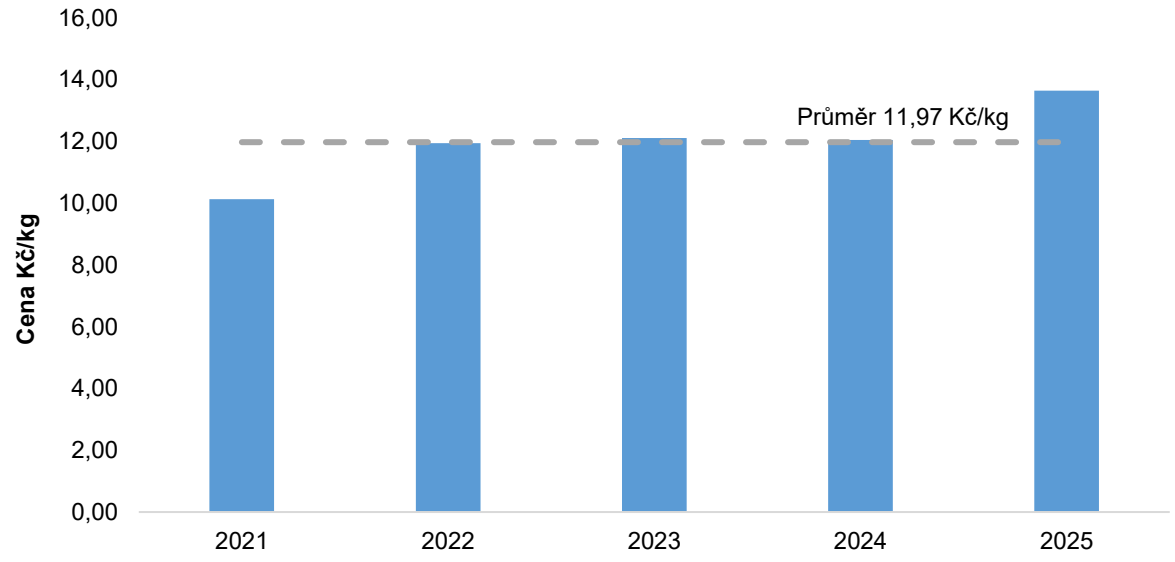

Graf 4 Vývoj cen mléka v roce 2025

Zdroj: Zpracováno ÚZEI na základě dat převzatých z Tržního informačního systému SZIF (2025).

V průběhu celého roku se rozdíl cen mezi konvenčním mlékem a biomlékem pohyboval mezi 0,54–1,66 Kč/kg. Nejnižší rozdíl byl zaznamenán v červenci, a naopak nejvyšší v prosinci. Průměrný rozdíl za sledované roční období je roven 0,76 Kč/kg.

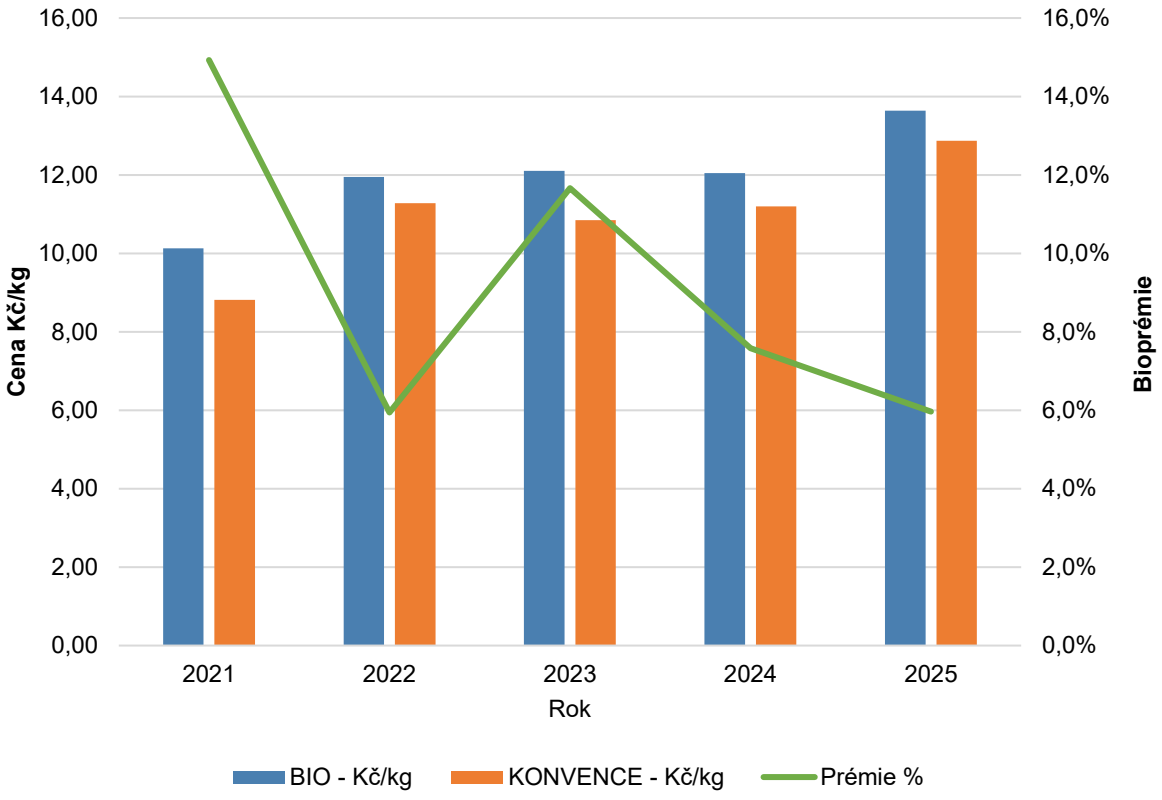
V období let 2021-2025 byla průměrná nákupní cena biomléka 11,97 Kč/kg. Celková cena vzrostla o 34,6 % z 10,13 Kč/kg v roce 2021 na 13,64 Kč/kg v roce 2025. Nejvyšší tržní produkce ve sledovaném období byla v roce 2022 (32 510 t) a nejnižší byla zaznamenána právě v roce 2025 (23 972 t). Během pětiletého období došlo k propadu tržního objemu dodávaného mléka o 24,8 %. Z Graf 5 tak vyplývá, že dochází ke stabilnímu růstu výkupních cen biomléka, avšak jeho dodávky se snižují.

Graf 5 Vývoj cen biomléka v letech 2021 až 2025

Zdroj: Zpracováno ÚZEI na základě dat převzatých z Tržního informačního systému SZIF (2025).

Rozdíl cen mezi konvenčním mlékem a biomlékem se v letech 2021–2025 pohyboval v rozmezí 0,67–1,32 Kč/kg. V procentuálním vyjádření tedy dosáhla cenová prémie biomléka svého maxima v roce 2021 s hodnotou 14,9 % a nejnižší úrovně následně v roce 2022 (5,9 %). Za celé sledované období byla průměrná hodnota cenové prémie biomléka rovna 8,8 %, tedy 0,97 Kč/kg (Graf 6).

Graf 6 Vývoj výkupních cen a cenové prémie biomléka v ČR (2021–2025)

Zdroj: Zpracováno ÚZEI na základě dat převzatých z Tržního informačního systému SZIF (2025).

4 Počet registrovaných subjektů v ekologickém zemědělství

Dle zákona o EZ[23] musí každý zájemce, který hodlá podnikat v ekologickém zemědělství, podat žádost o registraci na MZe. Registrace rozlišuje následující kategorie subjektů:

- ekologický zemědělec,
- výrobce biopotravin (zpracovatel bioproduktů),
- osoba uvádějící biopotraviny nebo bioprodukty do oběhu (tj. obchodník, dovozce, vývozce),
- výrobce nebo dodavatel ekologických krmiv,
- výrobce nebo dodavatel ekologického rozmnožovacího materiálu (osiv),
- ekologický chovatel včel (není zahrnován do ekozemědělců, jelikož nemusí mít vlastní zemědělskou půdu),
- jiná povaha činnosti (např. ekologický pěstitel hub, ekologický chovatel ryb, ekologický sběrač volně rostoucích rostlin).

V rámci distributorů jsou sledovány počty dovozců a vývozců ze/do třetích zemí (tj. zemí mimo EU). Celkový počet subjektů v jednotlivých kategoriích ke konci let 2024 a 2025 uvádí Tab. 18.

Tab. 18 Počet registrovaných subjektů v ekologickém zemědělství k 31. 12. 2024 a 2025

Ekologické subjekty podle typu činnosti[1)]	Počet subjektů		Meziroční změna 2025/2024	
	2024	2025	(abs.)	(%)
Ekologičtí zemědělci	5 565	5 986	421	7,6
Výrobce biopotravin	980	1 014	34	3,5
Distributor[2)]	1 153	1 174	21	1,8
• z toho: Dovozce ze 3. zemí	326	335	9	2,8
• z toho: Vývozce do 3. zemí	146	140	-6	-4,1
Výrobce nebo dodavatel ekologických krmiv	78	79	1	1,3
Výrobce nebo dodavatel eko. rozmnož. materiálu	94	112	18	19,1
Ekologický chovatel včel	5	5	0	0,0
Ekologický chovatel ryb	13	13	0	0,0

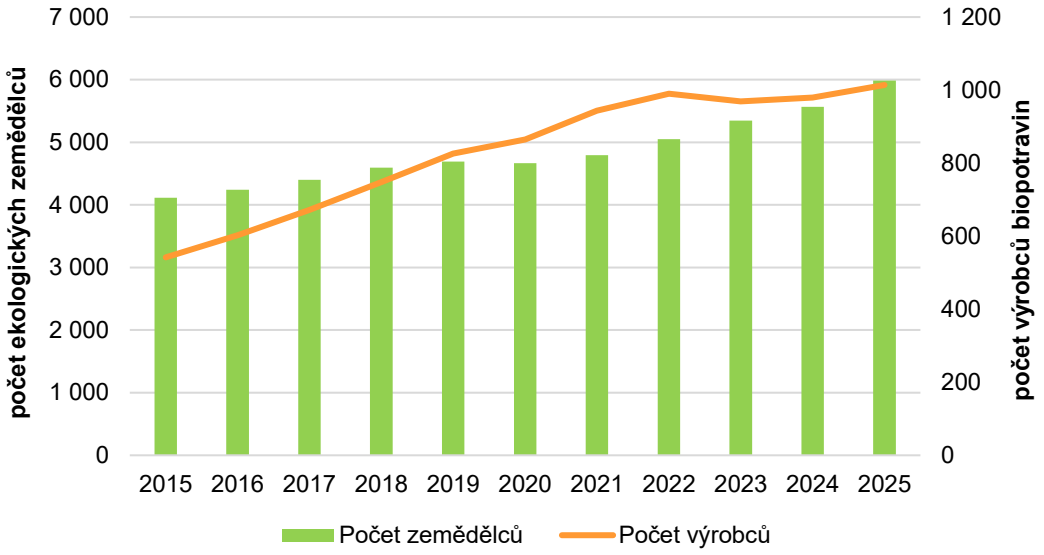
[1)] V REP dále existuje kategorie ekologický pěstitel hub, ekologický sběrač volně rostoucích rostlin a kategorie ostatní.

[2)] Jedná se o počet subjektů, které uvádějí biopotraviny a bioprodukty do oběhu, včetně subjektů realizujících jejich dovoz a vývoz do třetích zemí. Počet subjektů se liší od údajů uvedených ve Zprávě o trhu s biopotravinami v ČR, ve které nejsou do počtu distributorů zahrnuty subjekty realizující dovoz a vývoz biopotravin a bioproduktů do třetích zemí a současně nemají certifikaci pro činnost distributora. V roce 2025 se jednalo celkem o 28 subjektů. V roce 2024 se počet distributorů lišil rovněž od údajů vykazovaných do databáze EUROSTAT. Od roku 2025 však již nejsou údaje o počtu distributorů do databáze EUROSTAT samostatně vykazovány.

Zdroj: REP; vlastní výpočty ÚZEI

[23] *Dne 1. 10. 2022 nabyl účinnosti zákon č. 247/2022 Sb., který jako poslední mění dosavadní zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.*

Je třeba zdůraznit, že jednotlivé subjekty mohou mít více ekofarem/provozoven. Např. mezi ekologickými zemědělci je registrován státní podnik Vojenské lesy a statky ČR, s. p. obhospodařující tři samostatné ekofarmy. Současně působí řada subjektů ve více kategoriích, kdy výrobce biopotravin je současně distributorem nebo výrobcem a dodavatelem ekolog. krmiv apod. Dle těchto informací bylo k 31. 12. 2025 v systému EZ registrováno celkem 7 199 ekologických podnikatelů (subjektů), což představuje meziroční nárůst o 440 subjektů, resp. o 6,5 %. V roce 2024 byl zaznamenán meziroční nárůst o 192 subjektů, resp. 2,9 %.

Graf 7 Vývoj počtu ekologických zemědělců a výrobců biopotravin v letech 2015–2025

Zdroj: REP; zpracoval ÚZEI

Z Graf 7 je patrné, že v porovnání let 2015 a 2025 došlo ke zvýšení počtu ekologických zemědělců, a to konkrétně o 1 871 subjektů (resp. o 45,5 %). Vyjma roku 2020, kdy byl zaznamenán nepatrný meziroční pokles ekologických zemědělců, docházelo meziročně k navyšování počtu těchto subjektů. K 31. 12. 2025 bylo v EZ registrováno 5 986 ekologických zemědělců, z nichž 188 (3,1 %) ekofarem mělo registraci současně i na distribuci biopotravin. Celkový počet ekologických zemědělců meziročně vzrostl o 7,6 %. Během roku 2025 ukončilo svoji činnost 140 ekologických zemědělců, naopak 561 subjektů se nově registrovalo.

V návaznosti na to je ve sledovaném období možné pozorovat rostoucí trend počtu výrobců biopotravin, a to kontinuálně až do roku 2022, kdy jejich celkový počet činil 990 subjektů. V roce 2023 nastal mírný pokles (969 subjektů), nicméně roku 2024 došlo opět k meziročnímu zvýšení o 1,1 %, a to na 980 subjektů. V roce 2025 tento rostoucí trend pokračoval, přičemž počet subjektů meziročně stoupl o 3,5 % na 1 014 subjektů. Mezi roky 2015 a 2025 vzrostl počet výrobců biopotravin o 472 subjektů (resp. o 87,1 %). Pro lepší představu o struktuře výrobců biopotravin jsou v Tab. 19 uvedeny počty subjektů, které v roce 2025 prováděly danou výrobní činnost.

Po schválení možnosti souběhu EZ a KZ bylo k 31. 12. 2025 registrovaných 209[24] subjektů s celkovou výměrou (EZ + PO) 31 740,1 ha a 30 034,6 ha v KZ.

[24] *Zdroj: REP, platnost dat k 9. 6. 2026.*

Druhou významnou kategorií pro rozvoj trhu s biopotravinami jsou distributoři neboli subjekty uvádějící biopotraviny nebo bioprodukty do oběhu včetně vývozu a dovozu bez jakéhokoli dalšího zpracování (za zpracování je považováno i pouhé zabalení nebo označování biopotravin). Počet registrovaných distributorů ke konci roku 2025 vzrostl na 1 174 subjektů, což představuje meziroční nárůst o 1,8 %. Vzrostl i počet dovozců ze třetích zemí (o 2,8 %) naopak počet vývozců do třetích zemí klesl (o 4,1 %). V obchodu s biopotravinami navíc působí velký počet subjektů realizujících maloobchodní prodej (tj. maloobchodní řetězce, obchody zdravé výživy apod.), ty se však dle zákona o ekologickém zemědělství od roku 2006 nemusejí registrovat, pokud pouze prodávají již zabalené a označené bioprodukty konečným spotřebitelům.

Bližší informace o výrobcích a distributorech budou uvedeny ve Zprávě o trhu s biopotravinami v ČR v roce 2025 (předpokládané zveřejnění duben 2027).

Tab. 19 Registrovaní výrobci biopotravin s danou ekonomickou aktivitou (výrobní činností) v roce 2025

Kód	Ekonomická aktivita (dle NACE)	Počet výrobců
		2025
10.1	Zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků	277
10.2	Zpracování a konzervování ryb, korýšů a měkkýšů	37
10.3	Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny	244
10.4	Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků	111
10.5	Výroba mléčných výrobků	130
10.6	Výroba mlýnských a škrobárenských výrobků	141
10.7	Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků	102
10.8	Výroba ostatních potravinářských výrobků	353
11.0	Nápoje	197

Zdroj: REP; vlastní výpočty ÚZEI

5 Další informace o ekologických farmách

Nově je pro zhodnocení ekonomické situace ekologických farem a zaměstnanosti možné využít data FADN. Základní ukazatel hospodářského výsledku podle metodiky FADN představuje čistá přidaná hodnota (ČPH), která se vypočítává z hodnoty celkové produkce přičtením provozních podpor a odečtením výrobní spotřeby a odpisů. Čistá přidaná hodnota vyjadřuje úroveň zdrojů na pokrytí nákladů práce, nájemného půdy a budov a nákladových úroků. Tento indikátor je považován na úrovni EU za hlavní indikátor efektivnosti výroby, důchodové situace a životaschopnosti podniků.

5.1 Data o hospodářském výsledku na ekofarmách (rok 2024)

Dle výsledků šetření FADN dosáhly ekologické zemědělské podniky v roce 2024 celkové produkce ve výši 15 870 Kč/ha, což představovalo meziroční nárůst o 1,3 %. Současně zůstaly celkové náklady prakticky beze změny na úrovni 27 149 Kč/ha. Příznivý vývoj produkce spolu s mírným zvýšením provozních podpor a dotací se promítl do růstu čisté přidané hodnoty, která vzrostla o 6,1 % na 11 084 Kč/ha. Čistá přidaná hodnota přepočtená na pracovní jednotku dosáhla hodnoty 679 tis. Kč/AWU, což potvrzuje stabilizaci ekonomických výsledků ekologických podniků v roce 2024.

Významným faktorem hospodářských výsledků ekologických podniků zůstávají provozní podpory a dotace, jejichž průměrná výše činila 15 207 Kč/ha. Z celkové výše dotace činí navýšení za environmentálně šetrnější hospodaření ekofarem oproti konvenčním podnikům cca 4 000 Kč/ha.

5.2 Vstup práce a pracovní náročnost na ekofarmách (rok 2024)

Dle výsledků šetření FADN dosahovaly ekologické zemědělské podniky v roce 2024 průměrného vstupu práce ve výši 1,63 roční pracovní jednotky (AWU) na 100 ha zemědělské půdy, což představovalo meziroční nárůst o 3,7 %. Ve srovnání s podniky konvenčního zemědělství, kde hodnota činila 2,37 AWU/100 ha, využívaly ekologické farmy méně pracovních sil a dosahovaly přibližně 69 % úrovně pracovních vstupů konvenčních podniků za celý soubor výrobních zaměření (vč. polní výroby, pěstování ovoce, atd). V případě podniků s chovem skotu a zvířat ZOP se jednalo o 71,2 % pracovních jednotek v KZ, u podniků zaměřených na produkci mléka pak až o 83,9 % a u smíšené výroby 86,4 %. Tento rozdíl souvisí zejména s odlišnou výrobní strukturou ekologických podniků, v níž převládá extenzivní chov skotu a hospodaření na trvalých travních porostech.

Nejvyšší pracovní náročnost vykazovaly ekologické podniky specializované na produkci mléka, kde vstup práce dosáhl 2,48 AWU/100 ha. Důvodem je především vyšší podíl zpracování mléka a mléčných výrobků přímo na farmě, které vyžaduje větší objem lidské práce. Naopak podniky zaměřené na chov skotu a zvířat zkrmujících objemnou píci vykázaly 1,52 AWU/100 ha a podniky smíšené výroby 2,15 AWU/100 ha. Z hlediska právní formy vykazovaly ekologické podniky fyzických osob vyšší počet pracovních jednotek než podniky právnických osob, když zaměstnávaly v průměru 2,13 AWU/100 ha oproti 1,22 AWU/100 ha u právnických osob. Významnou součást pracovních vstupů v ekologickém zemědělství nadále představuje neplacená rodinná práce, která dosáhla 0,82 FWU/100 ha.

Přestože se pracovní náročnost ekologických podniků v roce 2024 zvýšila, hodnota celkové produkce přepočtená na jednu pracovní jednotku činila 973 tis. Kč/AWU a meziročně mírně poklesla o 2,3 %. Výsledky FADN tak potvrzují, že ekologické zemědělství je charakteristické vyšším podílem lidské práce na jednotku produkce, což souvisí s nižší intenzitou výroby a dodržováním specifických požadavků ekologického hospodaření.

Část II. Prodej a užití produkce ekofarem v roce 2024

Cílem druhé části zprávy je poskytnout informace o způsobech uplatnění rostlinné a živočišné produkce vyprodukované na ekofarmách v roce 2024. Součástí analýzy je určení rozsahu prodeje bioproduktů na konvenčním trhu, rozsahu zpracování bioproduktů na ekofarmách a významu přímého prodeje z ekofarem (tzv. prodeje ze dvora). Všechny tyto údaje jsou zjišťovány zpětně z důvodu jejich reálnosti (tj. v průběhu roku 2025 byly sbírány údaje za rok 2024).

Jelikož se druhá část zprávy věnuje analýze způsobů uplatnění bioprodukce vyprodukované v roce 2024, jsou níže prezentované údaje založeny na dotazníku, který vyplňovaly pouze ekofarmy, které již mohly v daném roce (2024) prodávat alespoň část své produkce jako bioprodukt s certifikátem. Prodej certifikovaných bioproduktů mohou realizovat farmy až po uplynutí tzv. přechodného období[25]. Z tohoto důvodu z celkového počtu 4 671 respondentů, kteří byli součástí dotazníkového šetření v roce 2025, odpovídalo na následující otázky pouze 4 265 ekofarem (tj. farem, které odpověděly kladně na otázku týkající se realizování nějaké rostlinné nebo živočišné produkce, kterou bylo možné prodat již s certifikátem).

6 Způsob uplatnění bioprodukce vyprodukované na ekofarmách (rok 2024)

V rámci analýzy způsobů uplatnění produkce je zjišťován zpětně objem celkové skutečné bioprodukce a podíl prodaného množství v třídění na prodej na domácím trhu (tedy v ČR) a export a dále prodej v bio kvalitě s certifikátem nebo na konvenčním trhu. Navíc je zjišťováno, jakým způsobem byla uplatněna neprodaná produkce, tzv. jiné užití zahrnující spotřebu na farmě ve formě vstupů (krmiva, osiva) nebo faremní zpracování či vlastní spotřebu zemědělce, příp. další užití jako např. neprodaný objem produkce na skladě.

Je třeba zdůraznit, že těchto 4 265 ekofarem „mohlo“ prodat nějakou svoji produkci jako bioprodukt, ale neznamená to, že ji skutečně v bio kvalitě nakonec prodaly (tzn., že produkce mohla být prodána jako konvenční produkt, zkrmena nebo jinak spotřebována zemědělcem nebo je stále na skladě). Po vyhodnocení získaných údajů a srovnání uvedeného skutečného objemu rostlinné a živočišné produkce v roce 2024 a plánovaného objemu na daný rok[26] jsou patrné určité rozdíly, které jsou dány zejména následujícími důvody:

- plánovaná produkce na daný rok je zjišťována při inspekci na farmě během daného roku, jedná se tedy o odhad zemědělce, který se může lišit od skutečnosti (např. odlišná reálná produkce plodin dle vývoje počasí, výskytu škůdců, úhyn zvířat plánovaných k prodeji nebo jejich ponechání na farmě, odlišné přírůstky, dojivost, změny stavu chovaných zvířat apod.),
- údaje vyplňují odlišné ekofarmy – pokud farma ukončí činnost v EZ, pak je vyplněna její plánovaná produkce, avšak již chybí údaj o její skutečné produkci zjišťovaný zpětně následující rok; naopak farma, které v průběhu roku skončilo přechodné období, často nevyplní plán produkce, ale uvede následně skutečný objem produkce,

[25] *Výjimkou jsou situace, kdy je farma předána v rámci rodiny (např. z otce na syna) nebo prodána jiné ekofarmě a pak lze samozřejmě prodej bioproduktů realizovat ihned bez přechodného období.*

[26] *Plánovaný objem produkce daného roku (2024) je objem produkce zjišťovaný již během daného roku (2024) pro účely dodání dat pro Eurostat, zatímco reálný objem produkce včetně zjišťování způsobů uplatnění této produkce je zjišťován zpětně v následujícím roce (2025) pro národní účely.*

- zpřesňování metodiky pro sběr dat (např. specifikace jednotek, uvádění živé, resp. přepočtené jatečné hmotnosti dle koeficientů výtěžnosti, pravidla zahrnování např. prodávaných živých zvířat mimo produkci masa či produkce mléka spotřebovaného ke krmení telat apod.),
- neuvedení všech údajů z důvodu dostupnosti informací pouze o realizaci produkce v bio kvalitě a již nikoli o způsobu užití zbylého objemu produkce,
- chyby, které se mohou vzhledem k objemu zjišťovaných informací ve sběru dat vyskytnout (a to jak v datech o plánované produkci, tak v datech o reálné produkci).

6.1 Způsob uplatnění rostlinné produkce z ekofarem

Ze získaných dat je patrné, že mezi plánovanou a skutečnou produkcí jsou u některých plodin výrazné rozdíly (viz Tab. 20). Srovnáván je plán bioprodukce na rok 2024 se skutečnou produkcí v daném roce, avšak bez produkce z přechodného období, která není v plánu odhadována. Z kapacitních důvodů nelze ze strany ÚZEI provádět ověřování správnosti všech údajů, je však možné okomentovat hlavní příčiny rozdílů.

Obecně je důvodem větších rozdílů plánované a reálné produkce např. časté nadhodnocování plánované produkce zemědělcem, významný vliv má také průběh počasí, aktuální zaplevelení polí a nutnost zaorání ploch nebo ukončení zemědělské činnosti u některých významných pěstitelů.

Rozdíl plánovaného a reálného objemu produkce

V rámci obilovin klesla celková reálná produkce vůči plánu za rok 2024 u většiny druhů obilovin, konkrétně např. u žita (o 21 %), u pšenice (o 19 %) a u špaldy (o 14 %), viz Tab. 20. Důvodem nízké produkce u obilovin mohlo být např. sucho, zmulčování plodiny a sklizení plodiny na zeleno. Nižší produkce byla zaznamenána dále u aromatických rostlin a koření (o 25 %), u osiva a sadby (o 23 %), u olejnin (o 19 %), u luskovin na zrno (o 17 %) a u brambor (o 16 %) oproti původním plánům. Nižší produkce LAKR byla mimo jiné způsobena zmulčováním a zaoráním části produkčních ploch významného pěstitele.

U zeleniny, vzhledem k nižšímu počtu pěstitelů, je objem plánované či reálné produkce velmi závislý na dodaných datech a situaci jednotlivých ekofarem. Množství produkce se může měnit v souvislosti s ukončením činnosti zásadních pěstitelů nebo z důvodu nízké úrody v daném roce. Velcí pěstitelé často významně ovlivní nárůst nebo snížení produkce v rámci jednotlivých kategorií zeleniny, případně zeleniny jako celku.

Reálná produkce ovoce se snížila o 61 %, a to nejvíce u jablek (o 68 %) a u peckovin (o 57 %). Důvodem byly nadhodnocené plány a pak následná neúroda, především z důvodu jarních mrazíků. Část drobných pěstitelů uplatnění produkce nevyplňuje z důvodu, že se jedná o vlastní spotřebu majitelem sadu, kdy zemědělec nedokáže odhadnout sklizené množství. Množství reálné produkce oproti plánu kleslo také u bobulovin (o 39 %) a u hrušek (o 38 %). Naopak u hroznů se plán produkce shodoval s jejich reálnou produkci.

Podíl uplatnění na domácím trhu a na export

Z pohledu exportu bylo 31 % produkce obilovin z EZ vyvezeno do zahraničí (viz Tab. 20). Nejvíce produkce bylo vyvezeno u prosa (98 %) a kukuřice na zrno (77 %), dále pak u žita (36 %), ovsa (33 %) a pšenice (29 %). Vysoký podíl exportu byl zaznamenán také u olejnin (74 %). Naopak 100% uplatnění na domácím trhu bylo zaznamenáno u zeleniny, bobulovin a LAKR.

Dále se na domácím trhu hojně uplatnily peckoviny (99 %), hrušky (97 %), hrozny (96 %), jablka (91 %), brambory (88 %) a luskoviny na zrno (72 %). Z obilovin to byla zejména pohanka (90 %), tritikale (85 %), ječmen (83 %), špalda (73 %), pšenice (71 %), oves (67 %) a žito (64 %).

Prodej produkce jako bio nebo konvenčního produktu

Z obilovin se prodal největší podíl produkce jako bio u prosa (99 %) a u kukuřice na zrno (99 %). Dále se v kvalitě bio prodával v hojné míře oves (86 %), špalda (85 %) a pšenice (78 %). U luskovin na zeleno došlo k 94% bio prodeji. V kvalitě bio se dále dařilo prodávat olejniny (88 %), luskoviny na zrno (80 %) a osivo/sadbu (76 %).

V rámci zeleniny se jako bio nejvíce uplatnila košťálová zelenina (67 %), mrkev (66 %) a listová zelenina (55 %). Naopak plodová zelenina byla z 58 % prodána konvenčně.

Z ovoce se v kvalitě bio prodávaly nejvíce hrozny (49 %). Jako konvenční produkt byly nejvíce uplatněny bobuloviny (80 %), hrušky (73 %), peckoviny (69 %) a jablka (57 %).

Uplatnění produkce dle kategorií plodin

Obiloviny

Z celkového množství 106 374 tun vyprodukovaných obilovin bylo 78 % prodáno (82,7 tis. tun), a to z 78 % v bio kvalitě. Na domácím trhu bylo uplatněno 69 % obilovin a 31 % bylo exportováno (viz Graf 8). Podíl neprodané produkce (tedy zkrmené nebo využité jiným způsobem) činil u obilovin 22 % objemu, z toho zhruba 59 % bylo spotřebováno jako krmivo. Stejně jako v předchozích letech měla z obilovin nejnižší podíl v rámci prodeje tritikále (51 %), z důvodu jeho uplatnění již přímo na farmě jako krmivo. Dle počtu farem i množství produkce byly stejně jako v minulých letech nejčastěji pěstovanými obilovinami pšenice a oves, které tvořily 62 % produkce obilovin v EZ v roce 2024.

Luskoviny na zrno

U luskovin na zrno bylo vyprodukováno v roce 2024 celkem 7 533 tun. Prodáno bylo 84 % produkce a 16 % bylo uplatněno jiným způsobem. Část neprodaného objemu (52 %) byla využita zejména jako krmivo. Na domácím trhu bylo uplatněno 72 % produkce.

Brambory

Z celkové produkce brambor (2 689 tun) bylo prodáno 73 % a 27 % bylo využito jiným způsobem. U brambor došlo k navýšení uplatnění na domácím trhu na 88 % (v roce 2023 to bylo 56 %), naopak došlo ke snížení uplatnění jako bioprodukt (z 61% uplatnění v roce 2023 na 43 % v roce 2024). Z celkové produkce bio brambor bylo na domácím trhu prodáno 74 % a zbývajících 26 % bylo exportováno. Také produkty konvence byly z 99 % prodány v ČR. Pokud nebyly brambory prodávány na trhu, pak značná část byla využita pro vlastní spotřebu zemědělce nebo jako krmivo.

Olejniny

Produkce olejnin v roce 2024 dosáhla 3 009 tun a téměř veškerá tato produkce byla prodána (96 %). Z tohoto množství se 26 % uplatnilo na trhu v ČR a 74 % šlo na export. Z hlediska kvality bylo 88 % produkce olejnin prodáno jako bio, zbylých 12 % se prodalo konvenčně.

LAKR

V roce 2024 se vyprodukovalo celkem 558 tun LAKR (léčivé, aromatické a kořeninové rostliny), které byly ze 75 % prodány a dalších 25 % bylo uplatněno jiným způsobem (např. pro vlastní spotřebu nebo faremní zpracování). Veškerá produkce (100 %) se uplatnila na českém trhu. V kvalitě bio se prodalo 55 % produkce a zbylých 45 % produkce jako produkt konvenční.

Zelenina

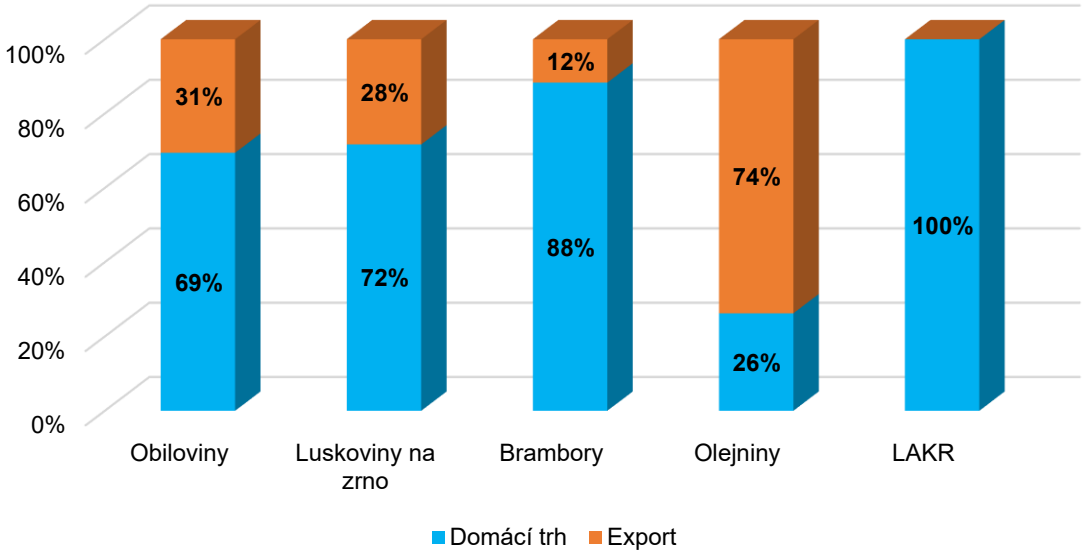
V případě zeleniny (celkový údaj není uveden v Tab. 20) činila celková produkce v roce 2024 1 255 tun a byla z 90 % prodána a z 10 % využita jinak (69 % zeleniny bylo zpracováno na farmě a 29 % využito pro vlastní spotřebu podniku). Veškerá produkce zeleniny se v roce 2024 uplatnila na domácím trhu, přičemž 54 % se prodalo v kvalitě bio a 46 % bylo prodáno jako konvenční produkt. Převážná část vyprodukované a prodané košťálové (67 %), kořenové (57 %) a listové (55 %) zeleniny byla na trh uváděna v kvalitě bio. Naopak více než polovina produkce plodové zeleniny (58 %) byla prodaná konvenčně.

Ovoce

U sledovaných druhů/skupin ovoce (jablka, hrušky, peckoviny, bobuloviny) byla celková produkce 1 379 tun (celkový údaj není uveden v Tab. 20, z toho 59 % produkce bylo prodáno a 41 % bylo využito jinak (u ovocných sadů se jednalo nejčastěji o zpracování na farmě a vlastní spotřebu). Na domácím trhu bylo prodáno 96 % produkce uvedeného ovoce, zbylá 4 % byla exportována. Celkově bylo ovoce prodáno z 66 % jako konvenční produkt, a to např. bobuloviny z 80 % a hrušky z 73 %. V kvalitě bio se nejvíce uplatnila jablka (43 %) a peckoviny (31 %).

Hrozny

Celkem bylo v roce 2024 vyprodukováno 2 540 tun hroznů a stejně jako předešlý rok převažovalo jiné užití (56 %) nad přímým prodejem (44 %). Produkce, která se neprodala, byla zpracována na farmě (podniky s výrobou vína) a prodávána v ČR. Jako bioprodukt bylo prodáno 49 % produkce hroznů, 51 % produkce bylo prodáno jako produkt konvenční. Produkce hroznů, která byla zpracována na farmě na víno, byla z 70 % prodána v kvalitě bio.

Graf 8 Podíl uplatnění produkce vybraných kategorií plodin na orné půdě v roce 2024 z hlediska typu trhu (%)

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; zpracováno ÚZEI

Tab. 20 Způsob uplatnění rostlinné produkce ekofarem v roce 2024 a srovnání s plánovanou produkcí

Produkce RV	Reálná rostlinná produkce v roce 2024 a její užití								Plán produkce na rok 2024 (odhad)		Rozdíl plánované a reálné produkce		
	Počet farem	Celková produkce (t)	Užití produkce:		Prodej na trhu:		Prodej jako:		Počet farem[1)]	Produkce[2)] (t)	Počet farem	Produkce	
			prodej (%)	jiné užití (%)	domácím (%)	export (%)	BIO produkt (%)	konvenční produkt (%)				absolutně (t)	(%)
Obiloviny	874	106 374	78	22	69	31	78	22	922	117 012	-48	-10 638	-9
Pšenice	529	36 476	80	20	71	29	78	22	565	44 860	-36	-8 384	-19
Špalda	101	7 888	88	12	73	27	85	15	98	9 151	3	-1 262	-14
Žito	149	5 944	77	23	64	36	68	32	161	7 560	-12	-1 616	-21
Ječmen	254	8 968	66	34	83	17	61	39	260	10 178	-6	-1 210	-12
Oves	442	29 142	84	16	67	33	86	14	440	25 292	2	3 850	15
Tritikale	231	12 296	51	49	85	15	58	42	225	13 670	6	-1 374	-10
Pohanka	64	1 846	84	16	90	10	67	33	72	1 879	-8	-32	-2
Proso	8	352	96	4	2	98	99	1	9	322	-1	30	9
Kukuřice na zrno	16	3 462	99	1	23	77	99	1	26	3 852	-10	-389	-10
Luskoviny na zrno	208	7 533	84	16	72	28	80	20	234	9 118	-26	-1 586	-17
Brambory	210	2 689	73	27	88	12	43	57	231	3 196	-21	-508	-16
Olejniny	79	3 009	96	4	26	74	88	12	121	3 697	-42	-688	-19
LAKR[3)]	102	558	75	25	100	0	55	45	90	741[4)]	12	-184	-25
Osivo/sadba	63	659	95	5	78	22	76	24	46	857	17	-198	-23
Košťálová zelenina	29	26	82	18	100	0	67	33	25	19	4	7	34
Listová zelenina	31	19	56	44	100	0	55	45	30	110	1	-91	-83[5)]
Plodová zelenina	71	338	72	28	100	0	42	58	64	283	7	55	20
Kořenová zelenina	73	869	99	1	100	0	57	43	71	1 056	2	-187	-18
z toho mrkev	40	695	100	0	100	0	66	34	44	862	-4	-167	-19
z toho cibule	42	45	91	9	100	0	57	43	41	47	1	-2	-5
Luskoviny na zeleno	18	3	93	7	100	0	94	6	12	2	6	1	31
Jablka	193	643	50	50	91	9	43	57	318	2 040	-125	-1 398	-68
Hrušky	84	157	59	41	97	3	27	73	165	253	-81	-95	-38
Peckoviny	182	440	70	30	99	1	31	69	333	1 031	-151	-591	-57
Bobuloviny	49	139	67	33	100	0	20	80	44	229	5	-90	-39
Hrozny	79	2 540	44	56	96	4	49	51	66	2 532	13	8	0[6)]

[1)] Počet farem zahrnuje pouze subjekty, u kterých byla realizována produkce (nejsou zahrnuty např. farmy s nově založenými trvalými kulturami).
[2)] V celkové produkci obilovin je navíc zahrnuta ještě kategorie Ostatní obiloviny (tato kategorie není zahrnuta v tabulce).
[3)] LAKR zahrnuje léčivé, aromatické a kořeninové rostliny.
[4)] Hodnota byla oproti předchozí verzi šetření upravena na základě zpřesnění údaje při letošním sběru dat.
[5)] Produkce z významné výměry subjektu nebyla užita jako zelenina.
[6)] Z důvodu zaokrouhlení na celá čísla je hodnota vykázána jako 0, skutečná hodnota však činí 0,3 %.
Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024 a 2025

6.2 Způsob uplatnění živočišné produkce z ekofarem

Také v případě živočišných produktů byly zaznamenány rozdíly mezi plánovanou a reálně uplatněnou produkcí. Tyto rozdíly a některé možné příčiny vedoucí k jejich vzniku jsou okomentovány v následující části zprávy. K častějším a větším meziročním výkyvům mezi plánovanou a reálnou produkcí dochází u komodit, které jsou produkovány menším počtem farem (např. med nebo kozí produkty). Každá větší farma, která pak provede v uplatnění produkce výraznější změnu (např. vjednom roce maso vyveze do zahraničí, ale v dalším roce realizuje produkci v ČR), způsobuje skoková navýšení či snížení.

Zde se jedná o skutečně uplatněnou produkci (masa, mléka atd.) v roce 2024, tj. produkci, která byla skutečně prodána (jako bio nebo konvenční, ať už na domácím trhu nebo vyvezena do zahraničí), zpracována na farmě nebo využita pro vlastní spotřebu farmáře. Níže v tabulkách a textu je provedeno srovnání s plánem produkce pro daný rok (2024). Údaje byly posbírány formou dotazníkového šetření prováděného prostřednictvím kontrolních organizací. Oproti tomu v kapitole 3 věnující se živočišné výrobě a produkci na ekologických farmách v roce 2025 je, v návaznosti na změnu metodiky, popsána např. u masa reálně uplatněná produkce získaná ze zvířat skutečně odeslaných z ekofarem na jatka. Popsaná produkce masa tak nedosahuje hodnot jako v předchozích letech, jelikož se jedná jen o podíl masa ze zvířat odvezených z farmy a poražených na jatkách. Nejde tedy o celou plánovanou produkci jako v předchozích letech, ale je označena jako skutečná či reálná produkce masa (mléka atp.).

Živočišné produkty

Rozdíl plánovaného a reálného objemu produkce

V rámci produkce masa došlo v roce 2024 k nárůstu reálné produkce proti původnímu plánu u všech druhů masa. V případě hovězího masa byla reálná produkce větší o 6,6 %, u skopového o 4,7 % u kozího o 1,8 %. Množství skutečně uplatněného vepřového masa se oproti plánu zvýšilo o 2,4 %, u drůbežího pak tento nárůst činil necelých 7 %.

K navýšení reálně uplatněného množství, resp. počtu kusů došlo také v případě živých zvířat prodávaných jako zástav. V případě zástavu jehňat byl počet skutečně prodaných zvířat o více než 36 % vyšší než plánovaný. Prodej zástavových telat se oproti plánu navýšil o 16,3 %.

Naopak skutečná uplatněná produkce mléka byla nižší než plánovaná. Výraznější snížení reálně uplatněné produkce oproti plánu nastalo u mléka kozího (30,6 %) a ovčího (23,6 %). Reálně uplatněná produkce kravského mléka se, ve srovnání s plánovanou, snížila o 2,4 %.

V Tab. 21 je vedle celkové reálné produkce znázorněn také způsob jejího uplatnění, rozdělen primárně na „prodej“ a „jiné užití“. V rámci první skupiny je produkce realizována ve formě bio či konvenčních produktů, a to jak na domácím trhu, tak i pro export. V kategorii „jiné užití“ je zařazeno zpracování na farmě s následným prodejem bio či konvenčních produktů, využití ke krmným účelům či pro vlastní spotřebu farmáře.

Podíl prodeje na domácím trhu a na export

Uplatnění živočišné produkce z ekologického zemědělství na domácím a zahraničním trhu bylo odlišné než u produkce rostlinné. V případě produkce masa byl významnější podíl exportu zaznamenán u hovězího (35 %) a skopového (24 %). Na zahraničním trhu byla uplatněna také část ovčího (19 %) a kravského (13 %) mléka. Vepřové a drůbeží maso bylo, stejně jako kozí produkty (maso a mléko), uplatněno převážně na domácím trhu.

Prodej produkce jako bio nebo konvenčního produktu

V Tab. 21 je u jednotlivých produktů živočišné výroby vyjádřen také podíl prodeje s certifikátem, tedy v kvalitě bio, a bez certifikace, tedy jako konvenční produkt.

V roce 2024 převažoval prodej v bio kvalitě u drůbežího masa (92 %) a kravského mléka (81 %). Také nadpoloviční většina prodaného objemu ovčího a kozího mléka byla s certifikátem bio. Naopak převažující objem prodeje do konvence byl zaznamenán u kozího (83 %) a skopového masa (78 %).

Podíl živočišných produktů z ekologických farem prodaných jako bio či jako konvenční produkt je znázorněn v Graf 9.

Uplatnění produkce dle kategorií

Maso

Na českých ekofarmách dosáhla produkce masa v roce 2024 hodnoty 10 265 t, přičemž nejvíce bylo zastoupeno maso hovězí (9 654 t). Druhým nejvíce zastoupeným druhem bylo maso skopové s celkovou produkcí přesahující množství 286 t. Vepřového maso bylo vyprodukováno 123,5 t a masa drůbežího 177 t. Nejméně zastoupeným druhem bylo maso kozí s celkovou produkcí přesahující 23 t.

V případě hovězího (90 %) a drůbežího (95 %) masa dominoval v rámci jeho uplatnění prodej, a to především na domácím trhu (65 % hovězího a 100 % drůbežího masa). Prodáno bylo také 54 % skopového a kozího masa, a to převážně na domácím trhu. Pro export bylo využito 24 % prodaného objemu skopového a 3 % kozího masa. Významná většina vepřového masa (86 %) byla uplatněna jiným způsobem, což v naprosté většině (91 %) znamenalo zpracování na farmě s následným prodejem v kvalitě bio. Necelých 9 % pak bylo využito k přímé spotřeba farmáře.

S certifikátem bio bylo nejčastěji prodáváno drůbeží maso (92 %). Méně masa v bio kvalitě prodali chovatelé skotu (49 %), ovcí (22 %) a koz (17 %).

Mléko

Reálná produkce mléka činila v roce 2024 celkem 32 439,7 tis. l. Nejvíce bylo zastoupeno mléko kravské (31 664 tis. l), následovalo mléko kozí (631 tis. l). Nejméně zastoupeno bylo mléko ovčí, jehož reálná produkce činila přes 145 tis. l.

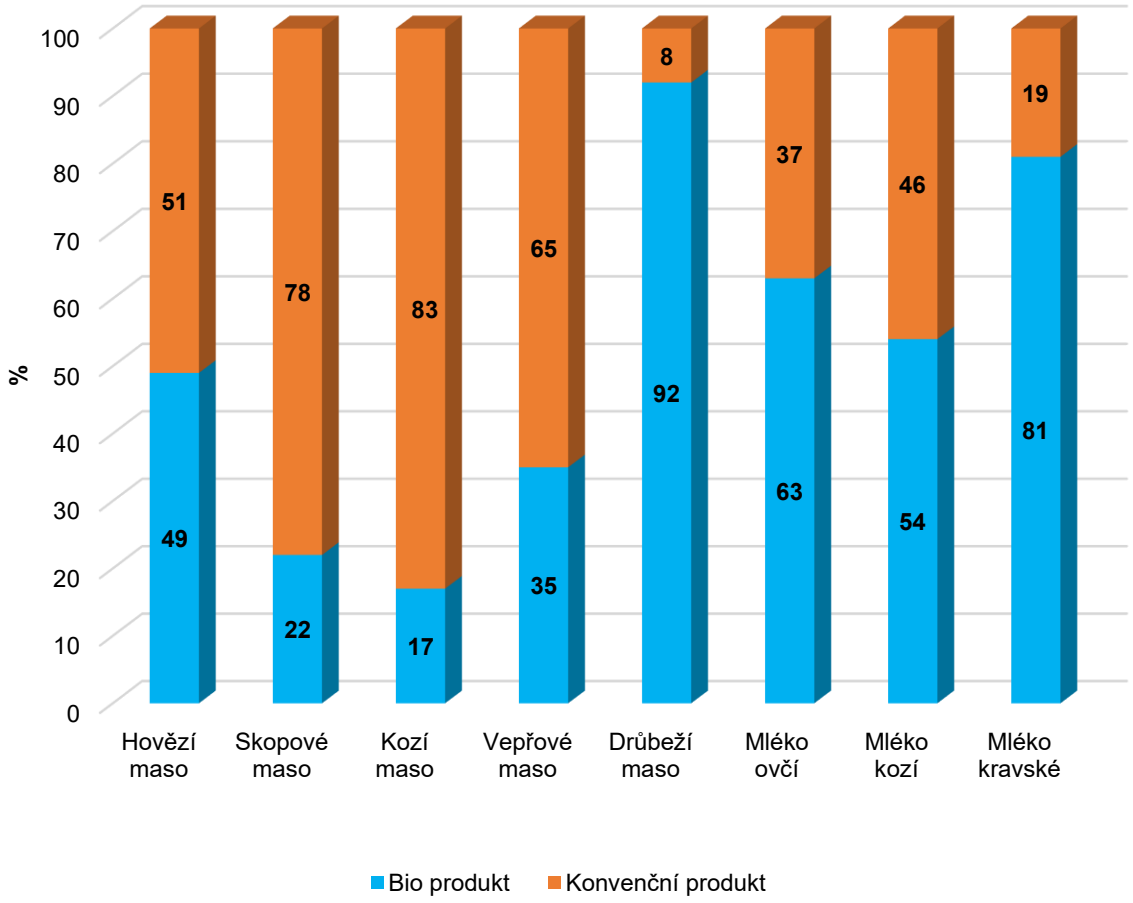
U kravského mléka byl převažujícím způsobem uplatnění prodej. V roce 2024 bylo prodáno celkem 90 % vyprodukovaného kravského mléka. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 87 % kravského mléka určeného k prodeji bylo v roce 2024 uplatněno na domácím trhu.

U ovčího a kozího mléka bylo zaznamenáno vyšší procento jiného způsobu uplatnění produkce než prodej (zpracování na farmě, spotřeba formou krmiva, vlastní spotřeba na farmě atd.). U ovčího mléka bylo touto cestou uplatněno 72 % vyprodukovaného objemu, u kozího mléka pak 88 %. Většina takto uplatněného mléka (95 %) byla zpracována na farmě a následně prodána jako bio či konvenční produkt, přičemž převažoval prodej s bio certifikátem (73 % kozího a 66 % ovčího mléka).

Živá zvířata

Počty živých zvířat odchovaných a následně prodaných jako zástav na ekologických farmách v ČR v roce 2024 jsou shrnuty v Tab. 22. Jedná se o zástavová telata a jehňata v celkovém počtu 92,7 tis. kusů. V případě telat i jehňat byl reálně prodaný počet zvířat vyšší než původní plán, a to v případě telat o 16,3 % a jehňat o 36,8 %.

Z Tab. 22 je zřejmé, že převažujícím uplatněním zástavu byl prodej na domácím trhu. Touto cestou bylo uplatněno 75 % zástavových telat a 52 % jehňat. Stejně jako v předchozím sledovaném období převažoval prodej do konvence. Bez certifikátu bio tak bylo v roce 2024 prodáno 78 % zástavových telat a 87 % zástavových jehňat.

Graf 9 Podíl prodeje dle typu kvality (bio nebo konvenční produkt) u vybraných kategorií živočišných produktů v roce 2024 (%)

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025; zpracováno ÚZEI

Tab. 21 Způsob uplatnění živočišné produkce ekofarem v roce 2024 a srovnání s plánovanou produkcí

Produkce ŽV	Skutečně uplatněná živočišná produkce a způsob jejího užití (rok 2024)								Plán produkce na rok 2024 (odhad)		Rozdíl plánované a skutečně uplatněné produkce		
	Počet farem	Celková produkce	Užití produkce:		Prodej na trhu:		Prodej jako:		Počet farem	Produkce	Počet farem	Produkce	
			prodej (%)	jiné užití (%)	domácím (%)	export (%)	BIO produkt (%)	konvenční produkt (%)				(absolutně)	(%)
Hovězí maso (kg)	2 288	9 654 006	90	10	65	35	49	51	2 255	9 054 027	33	599 979	6,6
Skopové maso (kg)	659	286 706	54	46	76	24	22	78	581	273 852	78	12 854	4,7
Kozí maso (kg)	134	23 669	54	46	97	3	17	83	108	23 243	26	426	1,8
Vepřové maso (kg)	17	123 506	14	86	100	0	35	65	24	120 596	-7	2 910	2,4
Drůbeží maso (kg)	16	177 122	95	5	100	0	92	8	18	165 750	-2	11 372	6,9
Mléko ovčí (l)	9	145 286	28	72	81	19	63	37	11	209 350	-2	-64 064	-30,6
Mléko kozí (l)	31	630 671	12	88	100	0	54	46	34	825 250	-3	-194 579	-23,6
Mléko kravské (l)	82	31 663 713	90	10	87	13	81	19	87	32 450 220	-5	-786 507	-2,4

Pozn.: V tabulce nejsou uvedeny údaje o produkci vajec a medu, které není možné publikovat, a to z důvodu nízkého počtu producentů nebo významnosti zastoupení jednotlivých subjektů na celkové produkci.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024 a 2025

Tab. 22 Způsob uplatnění živočišné produkce ekofarem v roce 2024 a srovnání s plánovanou produkcí – zástav

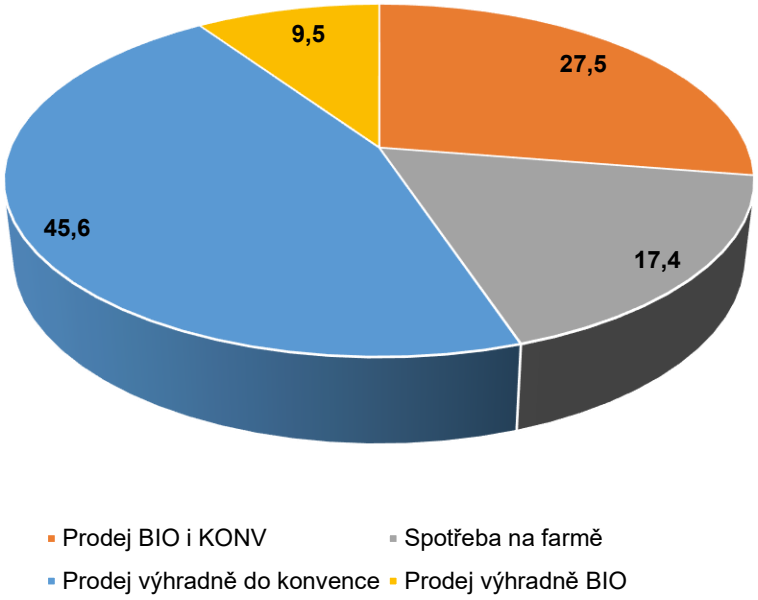
Kategorie zvířat	Skutečně uplatněná produkce živých zvířat a způsob jejich užití (rok 2024)								Plán produkce živých zvířat na rok 2024 (odhad)		Rozdíl plánované a skutečně uplatněné produkce		
	Počet farem	Počet zvířat (ks)	Způsob užití:		Prodej na trhu:		Prodej jako:		Počet farem	Počet zvířat (ks)	Počet farem	Počet zvířat (ks)	
			prodej (%)	jiné užití (%)	domácím (%)	export (%)	BIO (%)	konvenční (%)				(absolutně)	(%)
Telata – zástav	2 156	75 846	100	0	75	25	22	78	2 044	65 206	112	10 640	16,3
Ovce – zástav	409	16 887	99	1	52	48	13	87	332	12 345	77	4 542	36,8

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024 a 2025

7 Způsob prodeje bioproduktů z ekofarem (rok 2024)

7.1 Prodej bioproduktů na konvenčním trhu

Z celkového počtu 4 265 ekofarem, které měly možnost prodat v roce 2024 alespoň jeden produkt s certifikátem, zhruba 73 % z nich uvedlo, že byly nuceny část nebo i veškerou svoji bioprodukci prodat na konvenčním trhu (v roce 2023 činil tento podíl 72,5 %). Přičemž 45,6 % ekofarem uvedlo, že v roce 2024 realizovaly produkci výhradně na konvenčním trhu (viz Graf 10). Naopak 405 ekofarem (9,5 %) prodalo veškerou svou bioprodukci výhradně s certifikátem, což je o 6 farem méně než v roce 2023. Prodej jak na konvenčním trhu, tak na trhu bioproduktů realizovalo 27,5 % ekofarem a zbylých 17,4 % ekofarem uvedlo, že v daném roce nerealizovaly prodej vůbec a svoji produkci nejčastěji spotřebovaly přímo na farmě[27].

Graf 10 Podíl zrealizovaného prodeje (uplatnění) produkce z pohledu kategorie „BIO“ a „konvenční produkt“ v roce 2024 (%)

Zdroj: vlastní výpočty ÚZEI

7.2 Prodej bioproduktů s certifikátem

Pokud ekozemědělec uskutečnil v roce 2024 prodej nějaké své bioprodukce s certifikátem, zjišťovalo se současně, jakým způsobem byl daný produkt prodán (tzn. specifika obchodních cest a prodaného množství). Z celkových 4 671 respondentů odpovědělo 1 579 (tj. 33,8 %) kladně na otázku „Prodal(a) jste v minulém roce (tj. 2024) nějaké vaše BIO produkty s certifikátem?“ a každý z nich byl požádán o poskytnutí informace o způsobu prodeje (distribuční cesty) u minimálně jednoho svého produktu. Důležitost distribuční cesty byla vyhodnocena jednak počtem ekofarem, které danou cestu využily, a jednak celkovým množstvím bioproduktu, který se touto cestou prodal. Možností, jak prodat

[27] *Spotřeba na farmě zahrnuje spotřebu produkce ve formě vstupů (krmiva, osiva) nebo ve formě vlastní spotřeby farmáře (zem. subjektu) či uskladnění produkce.*

bioprodukci, je mnoho a v rámci dotazníkového šetření byly na výběr tyto obchodní cesty[28]: prodej do zahraničí, prodej zpracovatelům (vč. balení bioproduktů), prodej do velkoobchodů, maloobchodů nebo prodej do restaurací a veřejného stravování, dále prodej odbytovým družstvům, prodej přes zprostředkovatele, prodej jiným farmářům a také přímý prodej konečným spotřebitelům, který zahrnuje prodej na farmě, prodej na tržnicích, dále prostřednictvím vlastního e-shopu nebo prodej ve vlastním obchodu (mimo farmu). V Tab. 23, Tab. 24, Tab. 25 a Tab. 26 nebylo možné uvést všechny obchodní cesty včetně realizovaných objemů s ohledem na citlivost údajů. V tabulkách jsou uvedeny údaje pro danou obchodní cestu v případě, že u ní byly zaznamenány informace od minimálně tří respondentů, nebo byla obchodní cesta u bioproduktu významná s ohledem na podíl prodaného objemu. Sběr dat pro tuto kapitolu je dlouhodobě výrazně ovlivněn neochotou respondentů poskytovat údaje týkající se využívaných prodejních cest. U bioproduktů uvedených v Tab. 23, Tab. 24, Tab. 25 a Tab. 26 se proto nejedná o veškerý objem produkce, který byl v daném roce uplatněn, ale pouze o tu část, která byla zaznamenána v dotazníkovém šetření. Stejně tak podíly produkce u jednotlivých cest uvedené v textu níže vychází z objemu získaných dat, nikoli uplatněné produkce v ČR celkem.

Rostlinné bioprodukty

Výsledky z dotazníkového šetření za rostlinnou výrobu pro rok 2024 jsou uvedeny v Tab. 23, Tab. 24 a Tab. 25. U obilovin byl v roce 2024 nejčastěji využívanou obchodní cestou v rámci počtu farem prodej zpracovatelům. Z hlediska prodaného objemu však největší podíl připadal na prodej do zahraničí, jehož prostřednictvím bylo realizováno 32,2 % bioprodukce obilovin. Konkrétně 32,9 % produkce pšenice bylo vyvezeno do zahraničí. Z hlediska celkového objemu produkce byly jejími dalšími významnými odbytovými kanály prodej zpracovatelům (26,0 %), prodej odbytovým družstvům (25,7 %) a prodej zprostředkovatelům (10,2 %). Další významnou plodinou byl oves, který byl nejčastěji prodáván zpracovatelům, avšak z hlediska objemu produkce představoval největší odbytovou cestu prodej zahraničním subjektům (32,4 %). U špaldy měl prodej skrze odbytová družstva největší podíl na prodaném objemu (31,5 %) a zároveň představoval i nejčastěji využívanou obchodní cestu z hlediska počtu farem. Prodej zpracovatelům hrál dominantní roli jak z hlediska četnosti, tak z hlediska podílu na celkovém prodaném objemu u tritikále (48,0 %), ječmene (36,8 %) a pohanky (49,1 %). Stejně jako v předchozích letech byl prodej do zahraničí nejvýznamnější i nejčastější obchodní cestou u kukuřice (73,1 %), dále pak u prosa (99,4 %) a z hlediska prodaného objemu produkce i u žita (38,1 %). Jednotlivé typy obchodních cest, počet farem a podíly prodaného objemu u obilovin jsou detailně shrnuty v Tab. 23.

Luskoviny na zrno se nejčastěji prodávaly dalším zpracovatelům, ale z pohledu podílu objemu měla dominantní postavení obchodní cesta skrze odbytová družstva (39,7 %), dále pak přímý prodej do zahraničí (27,0 %) a prodej dalším zpracovatelům (17,0 %), viz Tab. 24.

U brambor byl stejně jako v předchozích letech nejčastěji využívanou obchodní cestou přímý prodej – tímto způsobem se prodalo 18,6 % bioprodukce. Z pohledu prodaného objemu byl však nejvýznamnější prodej zpracovatelům s hodnotou 53,7 % prodané produkce.

[28] *U obchodních cest se prodejem do zahraničí rozumí prodej produkce zemědělce přímo v zahraničí. U dalších obchodních cest se prodej realizuje subjektům v ČR, ale nezkoumá se, zda tyto subjekty danou produkci exportovaly či prodaly na domácím trhu.*

Nejvýznamnější i nejčastější obchodní cestu u olejnin představoval prodej do zahraničí (62,3 %), a dále prodej přes odbytová družstva (31,9 %.)

Zelenina se nejčastěji prodávala opět formou přímého prodeje (57 subjektů). Tímto způsobem bylo prodáno 69,6 % objemu celkové bioprodukce zeleniny. V Tab. 24 jsou data získaná z dotazníkového šetření zobrazena jak za zeleninu celkem, tak podrobněji podle jednotlivých významných kategoriích.

U ovoce byl stejně jako v minulých letech nejvýznamnější využívanou obchodní cestou z hlediska objemu přímý prodej a prodej zpracovatelům. Zpracovatelům bylo prodáno 57,6 % objemu jablek a 92,8 % produkce vinných hroznů. Přímý prodej dominoval u hrušek, kde tvořil 49,8 % prodaného objemu, dále u peckovin (švestky, třešně, meruňky aj.) s podílem 82,5 % a u bobulovin (rybíz, ostružiny a jiné), u kterých dosahoval 65,0 % (viz Tab. 25).

Seno a senáž byly převážně prodány jiným farmářům, přičemž touto cestou bylo prodáno 94,7 % produkce sena a 98,4 % objemu senáže (viz Tab. 24).

U léčivých aromatických a kořeninových rostlin (LAKR) byl v roce 2024 nejvýznamnější obchodní cestou prodej zpracovatelům s podílem na prodaném objemu 84,5 %.

Dalším bioproduktem bylo osivo, které bylo z pohledu prodaného objemu nejčastěji vyvezeno do zahraničí (51,8 %) a prodáno zpracovatelům (39,4 %).

U produkce zpracované přímo na farmě a prodávané zemědělci jako bioprodukt (např. víno, jablečný mošt apod.) se stejně jako v předchozích letech nejvíce využívaly obchodní cesty přímého prodeje zákazníkům (54,9 % prodaného objemu) a prodeje přes zprostředkovatele (32,2 % prodaného objemu). Přímý prodej dominoval také u jahod, a to z 93,7 % prodaného objemu.

Subjekty působící v ekologickém zemědělství realizovaly v roce 2024 prodej i dalších produktů rostlinné výroby s BIO certifikátem, ale k jejich publikování nebyl v rámci dotazníkového šetření získán dostatek údajů.

Tab. 23 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2024 – obiloviny

Bioprodukt	Obchodní cesta	Počet farem	Podíl prodaného objemu (%)
Obiloviny			
pšenice	**odbytové družstvo**	35	25,7
	prodej jiným farmářům	20	3,8
	zprostředkovatel	34	10,2
	prodej zpracovatelům	62	26,0
	prodej do zahraničí	40	32,9
špalda	**odbytové družstvo**	17	31,5
	zprostředkovatel	10	15,7
	prodej zpracovatelům	16	24,8
	prodej do zahraničí	15	25,3
ječmen	**odbytové družstvo**	10	17,3
	prodej jiným farmářům	9	12,8
	zprostředkovatel	14	15,7
	prodej zpracovatelům	20	36,8
	prodej do zahraničí	5	13,3
oves	**odbytové družstvo**	31	24,9
	prodej jiným farmářům	13	4,5
	zprostředkovatel	36	11,1
	prodej zpracovatelům	71	26,6
	prodej do zahraničí	21	32,4
žito	**odbytové družstvo**	7	14,8
	zprostředkovatel	8	15,2
	prodej zpracovatelům	16	29,7
	prodej do zahraničí	11	38,1
tritikále	**odbytové družstvo**	10	9,1
	prodej jiným farmářům	9	11,3
	zprostředkovatel	14	14,3
	prodej zpracovatelům	24	48,0
	prodej do zahraničí	8	17,3
pohanka	**odbytové družstvo**	4	37,9
	zprostředkovatel	4	11,3
	prodej zpracovatelům	18	49,1
kukuřice	**odbytové družstvo**	4	26,9
	prodej do zahraničí	5	73,1
proso	**prodej do zahraničí**	3	99,4

Pozn.: Údaje nejsou publikovány při počtu respondentů ve skupině nižším než 3.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025

Tab. 24 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2024 – luskoviny na zrno, okopaniny, olejniny, zelenina, seno a senáž

Bioprodukt	Obchodní cesta[1)]	Počet farem	Podíl prodaného objemu (%)
Luskoviny na zrno			
luskoviny na zrno	odbytové družstvo	24	39,7
	zprostředkovatel	4	5,0
	prodej zpracovatelům	25	17,0
	přímý prodej	7	7,4
	prodej jiným farmářům	3	4,0
	prodej do zahraničí	15	27,0
Okopaniny			
brambory	prodej zpracovatelům	3	53,7
	přímý prodej	15	18,6
	prodej do zahraničí	n.a.[2)]	26,1
Olejniny			
olejniny	odbytové družstvo	8	31,9
	prodej do zahraničí	13	62,3
Zelenina			
zelenina	přímý prodej	57	69,6
	veřejné stravování, restaurace	4	5,7
	prodej zpracovatelům	n.a.[2)]	23,6
Kategorie zeleniny[3)]			
plodová	přímý prodej	11	87,3
košťálová a brukvovitá	přímý prodej	4	100,0
kořenová a hlízová	přímý prodej	32	54,4
	prodej zpracovatelům	n.a.[2)]	40,5
Seno/senáž			
seno	prodej jiným farmářům	86	94,7
	prodej do zahraničí	5	5,2
senáž	prodej jiným farmářům	30	98,4

[1)] V případě „přímého prodeje“ bylo možné v dotazníku vybírat z několika variant.

[2)] Nepublikováno.

[3)] Jedná se o detailnější rozdělení zeleniny. U každé kategorie zeleniny byl podíl obchodní cesty znovu přepočítán na celkový objem za danou kategorii. Z toho důvodu procenta ve sloupci podílu na prodaném objemu neodpovídají v tabulce u části „Kategorie zeleniny“ na část „Zelenina“ uvedenou výše.

Pozn.: Údaje nejsou publikovány při počtu respondentů ve skupině nižším než 3.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025

Tab. 25 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2024 – ostatní, ovoce a hrozny

Bioprodukt	Obchodní cesta[1)]	Počet farem	Podíl prodaného objemu (%)
Ostatní			
LAKR[2)]	**prodej zpracovatelům**	26	84,5
	přímý prodej	13	4,4
osivo	**prodej zpracovatelům**	11	39,4
	prodej do zahraničí	n.a.[3)]	51,8
produkt[4)]	**přímý prodej**	7	54,9
	prodej do maloobchodu	3	7,1
	prodej přes zprostředkovatele	n.a.[3)]	32,2
jahody	**přímý prodej**	3	93,7
Trvalé kultury			
jablka	**prodej zpracovatelům**	4	57,6
	přímý prodej	13	20,5
	prodej do zahraničí	n.a.[3)]	17,5
hrušky	**přímý prodej**	3	49,8
	prodej do velkoobchodu	n.a.[3)]	28,4
	prodej zpracovatelům	n.a.[3)]	21,8
peckoviny	**přímý prodej**	14	82,5
	prodej zpracovatelům	5	4,0
bobuloviny	**odbytové družstvo**	n.a.[3)]	32,3
	přímý prodej	4	65,0
vinné hrozny	**prodej zpracovatelům**	11	92,8

[1)] V případě „přímého prodeje“ bylo možné v dotazníku vybírat z několika variant.

[2)] LAKR – léčivé a aromatické rostliny a koření.

[3)] Nepublikováno.

[4)] Do kategorie produkt bylo zařazeno víno a jablečný mošt.

Pozn.: Údaje nejsou publikovány při počtu respondentů ve skupině nižším než 3.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025

Živočišné bioprodukty

Nejčastější způsob prodeje a podíl prodaného objemu jsou sledovány také u bioproduktů z živočišné výroby. Údaje získané v dotazníkovém šetření[29] pro rok 2024 jsou shrnuty v Tab. 26. Stejně jako v letech předešlých jsou publikovány pouze údaje při počtu minimálně tří respondentů ve skupině.

Z tohoto důvodu jsou v části věnované živočišným produktům uvedeny údaje pouze za kravské mléko a výrobky z něj, kozí mléko a vejce, dále pak hovězí a drůbeží maso. Další část tabulky se věnuje nejvíce využívaným obchodním cestám v případě prodeje živých zvířat, která jsou nejčastěji prodávána na chov, jako zástav nebo na porážku (jatečná zvířata).

U kravského mléka byl z hlediska prodaného objemu nejčastější a největší podíl produkce (80,1 %) prodán zpracovatelům. Přímým prodejem z farmy bylo prodáno pouze 0,1 % objemu kravského mléka, nicméně tato cesta uplatnění byla druhou nejčastější (13 subjektů). Přes odbytové družstvo bylo prodáno 19,7 % objemu. Výrobky z kravského mléka byly prodány především do maloobchodu (97,6 % objemu).

Většina objemu kozího mléka (80,7 %) byla prodána zpracovatelům, přímým prodejem bylo obchodováno 19,0 % produkce.

U vajec představoval přímý prodej pouze 0,5 % prodaného objemu (8 producentů). Většina produkce (88,8 %) směřovala ke zpracovatelům, zatímco 9,5 % bylo obchodováno prostřednictvím zprostředkovatelů.

Při zaměření na maso byla veškerá produkce drůbežího masa prodána zpracovatelům (100 %). U hovězího masa naopak převažoval přímý prodej (80,1 %) a dále prodej zpracovatelům (19,9 %).

V prodeji živých zvířat, stejně jako v předchozích letech, dominoval skot. Chovný skot byl nejčastěji prodáván jiným farmářům (71,9 %), zatímco přímý prodej představoval 28,1 %. U zástavových telat převažoval prodej prostřednictvím zprostředkovatelů (57,4 %), následovaný prodejem jiným farmářům (40,1) %. Jatečný skot byl prodán především zpracovatelům (72,9 %), zatímco 23,8 % směřovalo ke zprostředkovatelům. I u jatečných prasat dominoval prodej zpracovatelům (100 % objemu produkce).

Při zaměření na ovce byla zástavová jehňata nejčastěji prodávána prostřednictvím zprostředkovatelů (45,4 %), následoval prodej jiným farmářům (32,2 %) a prodej do zahraničí (13,3 %). Většina jatečných ovcí byla prodána zpracovatelům (94,2 %). U chovných ovcí dominoval prodej jiným farmářům (98,1 %).

Ostatní kategorie zvířat a živočišných produktů byly uvedeny pouze malým vzorkem farmářů, a proto nejsou tyto údaje v Tab. 26 zahrnuty.

[29] *Jedná se o dílčí údaje ovlivněné nízkou návratností této části dotazníku – pro zpracování kapitoly 7.2 byly získány údaje od 1 579 subjektů, část dotazníku ke kapitole 6 vyplnilo 4 265 subjektů.*

Tab. 26 Způsob prodeje hlavních bioproduktů živočišné výroby a živých zvířat v roce 2024

Kategorie	Obchodní cesta[1)]	Počet farem	Podíl prodaného objemu (%)
Živočišné produkty			
kravské mléko	odbytové družstvo	n.a.[2)]	19,7
	prodej zpracovatelům	28	80,1
	přímý prodej	13	0,1
výrobky z kravského mléka	prodej do maloobchodu	3	97,6
kozí mléko	prodej zpracovatelům	n.a.[2)]	80,7
	přímý prodej	4	19,0
vejce	prodej zpracovatelům	3	88,8
	prodej přes zprostředkovatele	n.a.[2)]	9,5
	přímý prodej	8	0,5
drůbeží maso	prodej zpracovatelům	6	100,0
hovězí maso	prodej zpracovatelům	4	19,9
	přímý prodej	5	80,1
Skot			
telata zástav	prodej jiným farmářům	291	40,1
	prodej přes zprostředkovatele	179	57,4
	přímý prodej	28	1,4
skot jatečný	prodej přes zprostředkovatele	158	23,8
	prodej zpracovatelům	605	72,9
	přímý prodej	10	0,6
	prodej do zahraničí	8	2,2
chovný skot[3)]	prodej jiným farmářům	37	71,9
	přímý prodej	n.a.[2)]	28,1
Ovce			
jehňata zástav	prodej jiným farmářům	28	32,2
	prodej přes zprostředkovatele	5	45,4
	prodej do zahraničí	n.a.[2)]	13,3
	přímý prodej	8	5,7
jatečné ovce	prodej zpracovatelům	22	94,2
chovné ovce	prodej jiným farmářům	9	98,1
Prasata			
jatečná prasata	prodej zpracovatelům	4	100,0

[1)] V případě „přímého prodeje“ bylo možné v dotazníku vybírat z několika variant.

[2)] Nepublikováno.

[3)] Do souhrnné kategorie „chovný skot“ byly zařazeny různé podkategorie odpovědí (např. chovné jalovice, chovný skot, plemenní býčci).

Pozn.: Údaje nejsou publikovány při počtu respondentů ve skupině nižším než 3.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2025

7.3 Přímý prodej bioproduktů a biopotravin na ekofarmách

Smyslem zjišťování bylo určit rozsah prodeje z ekofarem přímo konečným spotřebitelům (tzv. prodej ze dvora). Přímý prodej zahrnuje: prodej na farmě bez obchodu nebo ve vlastním obchodě zemědělce, prodej v rámci agroturistiky na ekofarmě, prodej bioproduktů na tržnicích nebo prostřednictvím zásilkové služby, donášky nebo přes internet (vlastní e-shop).

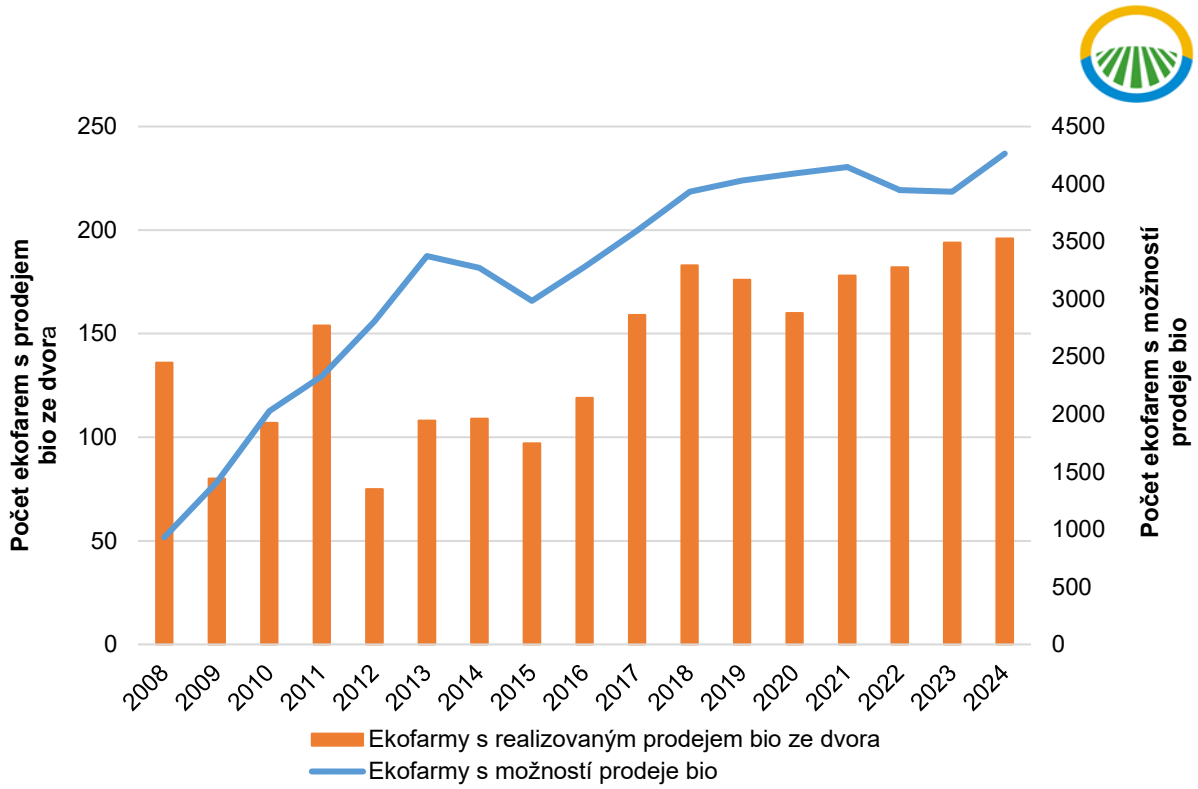
Z celkového počtu 4 671 respondentů odpovídaly na tuto otázku pouze ekofarmy, které již mohly v roce 2024 prodávat alespoň jeden svůj bioprodukt s certifikátem. Ze 4 265 ekofarem jich 196 uvedlo (tj. cca 4,6 %), že v roce 2024 prodávaly své bioprodukty přímo na farmě (viz Graf 11).

Tento podíl může být pravděpodobně o něco vyšší, protože zde nejsou zahrnuty farmy, které sice prodej ze dvora realizují, ale svoje produkty prodávají bez certifikátu jako běžné konvenční produkty. Pokud vezmeme v úvahu pouze ekofarmy, které v daném roce skutečně realizovaly prodej nějakého svého bioproduktu s certifikátem, pak zhruba každá osmá farma prodala v roce 2024 alespoň jeden svůj bioprodukt ze dvora (12,4% podíl), což představuje podobnou situaci jako v předchozích letech. K posouzení významu přímého prodeje byl dále zjišťován jeho podíl na celkovém obratu ekofarmy (viz Tab. 27). Podíl farem v jednotlivých kategoriích je obdobný jako v předchozích letech. Pro 32 % farem, které realizují přímý prodej bioproduktů ze dvora je tento typ odbytu významný a tvoří více než polovinu celkového obratu farmy.

Z ekofarem, které realizovaly prodej ze dvora, bylo téměř 62 % farem ochotno sdělit objem realizovaného obratu cestou přímého prodeje. Celkem 13 % z těchto farem uvedlo, že jejich obrat činil v roce 2024 za prodej ze dvora méně než 100 tis. Kč. Dalších 34 % realizovalo obrat z přímého prodeje v hodnotě od 100 tis. Kč do 500 tis. Kč. Obrat v hodnotě od 500 tis. Kč do 1 mil. Kč uvedlo 14 % farem, obrat v hodnotě od 1 mil. Kč do 5 mil. Kč realizovalo 31 % farem a zbylých 8 % farem, které byly ochotny obrat uvést, mělo obrat z přímého prodeje nad 5 mil. Kč.

Přímý prodej je řešením problému nedostatku odbytových kanálů pro ekologické zemědělce, vysoké konkurence, nejistoty a nízkých výkupních cen v tradičních odbytových kanálech. Tento způsob realizace produkce farem navíc přivádí spotřebitele až na farmu (vytváří se tak přímý vztah mezi zemědělcem a spotřebitelem) a současně je to nejúčinnější způsob propagace ekologického zemědělství a biopotravin s jasným multiplikačním efektem.

Z pohledu prodávaných bioproduktů a biopotravin zůstala obdobná struktura faremního prodeje jako v přechozích letech. Nejvíce ekofarem (cca 67 %) se opět specializovalo na prodej živočišných a přibližně 31 % ekofarem na prodej rostlinných produktů, a dále 5 farem (cca 3 %) nabízelo rostlinnou i živočišnou produkci zároveň. Z živočišných bioproduktů se jednalo zejména o prodej masa a masných výrobků (97 farem) – převážně masa hovězího, dále o prodej mléčných výrobků (kravských, kozích, ovčích) včetně sýrů (34 farem), prodej mléka (20 farem) a vajec (3 farmy). Z rostlinných bioproduktů dominoval prodej ovoce (sušeného) a dalších výrobků z něj vyrobených, např. mošty, povidla a džemy (33 farem). Významné jsou z pohledu prodeje ze dvora také zpracované léčivé rostliny prodávané zejména ve formě čajů, sirupů a sušených bylinek (12 farem). Prodáváno bylo také víno (20 subjektů), přičemž byl zaznamenán nárůst farem s tímto prodejem oproti roku 2023. Celkem 9 farem nabízelo ze dvora zeleninu včetně zpracované. Ojediněle farmy nabízely při přímém prodeji také např. mouku nebo houby.

Graf 11 Počet ekofarem prodávajících bioprodukty a biopotraviny ze dvora (2008–2024)

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2009–2025; zpracováno ÚZEI

Tab. 27 Podíl přímého prodeje na celkovém obratu ekofarmy (2008–2024)

Rok	Podíl přímého prodeje na celkovém obratu ekofarmy			
	<10 %	10–50 %		51 a více %
2008	53 % farem	31 % farem		16 % farem
2009	25 % farem	51 % farem		24 % farem
2010	40 % farem	34 % farem		26 % farem
2011	36 % farem	37 % farem		27 % farem
Rok	**<10 %**	**11–25 %**	**26–50 %**	**51 % a více**
2012	26 % farem	33 % farem	18 % farem	23 % farem
2013	25 % farem	24 % farem	17 % farem	34 % farem
2014	25 % farem	32 % farem	18 % farem	25 % farem
2015	34 % farem	19 % farem	23 % farem	24 % farem
2016	26 % farem	26 % farem	17 % farem	32 % farem
2017	23 % farem	24 % farem	22 % farem	31 % farem
2018	14 % farem	21 % farem	24 % farem	41 % farem
2019	11 % farem	17 % farem	27 % farem	45 % farem
2020	15 % farem	15 % farem	20 % farem	50 % farem
2021	11 % farem	18 % farem	28 % farem	43 % farem
2022	10 % farem	20 % farem	27 % farem	43 % farem
2023	17 % farem	17 % farem	25 % farem	41 % farem
2024	16 % farem	25 % farem	27 % farem	32 % farem

Zdroj: Statistická šetření na ekologických farmách ÚZEI 2009–2025

8 Podpora ekologického zemědělství a výroby biopotravin

První finanční prostředky na podporu vzniku ekologicky hospodařících podniků byly uvolněny již v letech 1990–1992. Výrazný rozvoj EZ nastal po roce 1998, především díky obnovení státní podpory, která byla až do roku 2003 poskytována na základě nařízení vlády, kterým se stanovily podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství.

V letech 2004–2006 byly podmínky státní podpory upraveny programovým dokumentem „Horizontální plán rozvoje venkova“ (HRDP), který byl zpracován již dle pravidel EU, čímž byla zajištěna finanční podpora ekozemědělců i po vstupu ČR do EU. Ekologické zemědělství bylo jedním z podporovaných titulů v rámci tzv. agroenvironmentálních opatření (AEO). V těchto letech mohli ekologičtí zemědělci také využívat zvýhodněné bodové bonifikace při žádostech o podporu z „Operačního programu Zemědělství“.

Od roku 2007 byla podpora EZ zajišťována programovým dokumentem „Program rozvoje venkova 2007–2013“ (PRV) zpracovaným dle nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z EZFRV, který nahradil „HRDP“ a „Operační program Zemědělství“. Titul „ekologické zemědělství“ byl v roce 2014 opět podporován v rámci AEO, kdy byla prodloužena platnost závazků z Programového období 2007–2013, podpora ekologických zemědělců tak byla realizována v rámci Osy II PRV pod titulem „EZ“, který společně s titulem pro integrovanou produkci spadal pod podopatření „Postupy šetrné k životnímu prostředí“ v rámci AEO. V rámci tohoto titulu byla ekozemědělcům vyplácena náhrada za ekonomické ztráty vzniklé tímto systémem hospodaření. Platba byla poskytována na plochu ekologicky obhospodařované půdy s diferenciací dle užití ploch (tj. pěstovaných kultur). Shodnou výši plateb obdrželi ekozemědělci i na plochy v přechodném období. Od roku 2007 mohly navíc subjekty registrované v EZ získat bodové zvýhodnění u dalších pěti opatření v rámci Osy I a III PRV a měly tak mnohem vyšší šanci, že jejich projekt bude schválen a financován.

Od roku 2015 byla dle čl. 29 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 podpora EZ navržena zvlášť mimo AEO (nově AEKO). Od roku 2015 mohli žadatelé také vstupovat do nových titulů: krajinotvorné sady, vinice, chmelnice, pěstování trav na semeno, travní porost na orné půdě a odplevelování dočasným úhorem. Naopak se zavedením podmínky podpory pouze pro uzavřené ekofarmy (tzn. bez souběhu produkce v rostlinné výrobě) byl zrušen titul podporující nižší sazbou travní porosty ekofarem se souběhem.

V roce 2022 nebylo s ohledem na ukončení programového období 2014–2020 již možné uzavírat nové pětileté závazky. Bylo ovšem možné neomezeně navýšit výměru již uzavřeného navazujícího dvouletého závazku uzavřeného v roce 2020, nebo bylo možné vstoupit do navazujícího opatření ekologického zemědělství, a to formou jednoletého závazku, které začínalo 1. ledna prvního roku závazku. Předchozí zařazení DPB v opatření EZ se neposuzovalo. Souběh starých (EZ) a nových (navazující EZ) závazků jednoho žadatele byl umožněn, nikoli však na jednom DPB.

S ohledem na nové programové období 2023-2027 bylo v roce 2023 možné uzavřít nový pětiletý závazek. Souběh starých závazků podle nařízení vlády 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství a nových závazků je u jednoho žadatele možný, nikoli však na jednom DPB. Podání žádosti o zařazení do jednoletého navazujícího závazku podle nařízení vlády č. 331/2019 Sb. není od roku 2023 možné. Od tohoto roku byla naopak nově zavedena podmínka absolvování školení jednou za závazek (do konce 4. roku závazku), která byla zohledněna v sazbě dotace. Vládou však byla schválena novela nařízení vlády č. 81/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření ekologické

zemědělství, která nabude účinnosti 1. října 2026 a která ruší dotační podmínku absolvovat povinné školení pro ekologické zemědělce jednou za dobu trvání období plnění víceletých podmínek[30]. Od roku 2023 byl také umožněn souběh konvenčního zemědělství s ekologickým, avšak podmínky souběhu jsou stanoveny evropskou legislativou (nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848). V roce 2023 vznikl titul Pěstování víceletých pícnin. Naopak v rámci EZ není od tohoto roku podporován úhor (U) a trvalá kultura – jiná trvalá kultura – krajinotvorný sad (J), a to z důvodu přechodu této kultury pod Agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO). V roce 2024 nejsou nově v intervencích uvedeny sazby za titul Brambory a titul Brambory do 6 ha a dále sazby za nedodržení produkce. Dále v roce 2024 vznikly tituly Vinice – ozelenění meziřadí (tzv. doplňková platba) a Pěstování víceletých pícnin za uznatelný množitelský porost. V roce 2025 nedošlo v rámci ekologického zemědělství ke vzniku nebo zániku žádného titulu.

[30] *Dostupné z: https://ukzuz.gov.cz/public/portal/ukzuz/udrzitelne-zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/skoleni-ekologickeho-zemedestvi?*

8.1 Základní dotace na plochu

Dne 1. března 2023 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 33/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 74/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací na opatření dobré životní podmínky zvířat, ve znění pozdějších předpisů. V souvislosti s novým programovým obdobím je od roku 2023 spuštěn příjem nových žádostí do 5letého závazku. Od roku 2023 je vyplácení dotací pro intervenci Ekologické zemědělství realizováno na základě Strategického plánu SZP, který byl schválen vládou dne 12. října 2022 a následně Evropskou komisí dne 24. listopadu 2022. Strategický plán SZP je klíčovým nástrojem podpory zemědělského sektoru a venkova pro období 2023–2027. Pro pětileté závazky byla stanovena výše plateb fixně v EUR, viz Tab. 28.

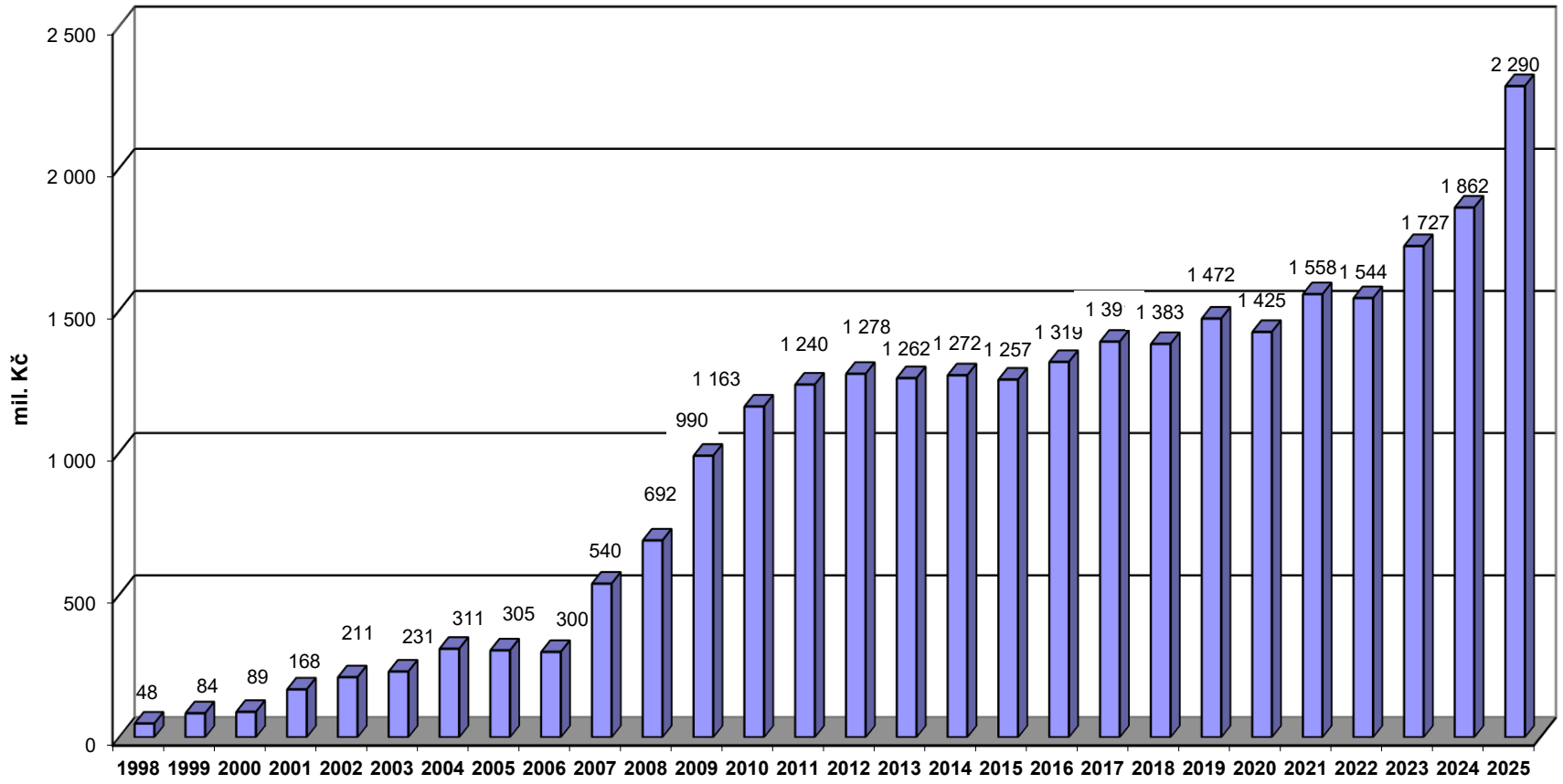
Tab. 28 Sazby pro opatření EZ dle SP SZP platné v roce 2025

Užití půdy	Hospodaření/dotace	Výše sazby (EUR/ha)	
		Přechodné období	Ekologická produkce
		Opatření EZ	
Trvalý travní porost	Trvalý travní porost	106	100
Orná půda	Zelenina a speciální byliny	780	760
	Zelenina a speciální byliny do 6 ha	1 294	1 251
	Pěstování víceletých pícnin	205	180
	Pěstování víceletých pícnin (uznaný množitelský porost)	343	246
	Pěstování trávy na semeno	205	180
	Pěstování ostatních plodin	343	246
	Jahodník	780	760
	Pěstování trav	205	180
Trvalá kultura	Ovocný sad – intenzivní	896	850
	Ovocný sad – ostatní	536	510
	Vinice	900	847
	Vinice (meziřadí)	1 148	1 095
	Chmelnice	900	847

Zdroj: SP SZP 2023-2027, pro rok 2025

K rozdělení platby u sadů došlo již v roce 2010, kdy původní vyšší platba byla poskytována na tzv. intenzivně obhospodařované sady (tj. s minimálním počtem 200 ks/ha vyjmenovaných druhů stromů nebo 800 ks/ha vyjmenovaných druhů bobulovin). Nižší sazba platila pro sady, které nesplňovaly výše uvedenou limitní podmínku hustoty výsadby. Toto rozdělení zůstalo v rámci nového programového období zachováno, došlo pouze k úpravě kritérií pro minimální stanovenou hustotu druhů stromů/keřů (intenzivní sady: jádroviny – min. 500 ks/ha, peckoviny min. 200 ks/ha, ovocné keře – min. 2 000 ks/ha; ostatní sady: ovocné stromy – min. 100 ks/ha, ovocné keře – min. 1 000 ks/ha).

Vzhledem k tomu, že jsou dotace vypláceny v Kč, odlišuje se každoročně jejich výše také v závislosti na uplatněném směnném kurzu (směnný kurz v roce 2025 činil 25,185 Kč/EUR). Zažádáno bylo o 2 289,8 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 22,95 % (tj. o 427,4 mil. Kč), viz Graf 12. Žádosti o podporu EZ byly podány na plochu 604 371 ha. Proti roku 2006, kdy bylo žádáno o přibližně 300 mil. Kč, vzrostl objem zažádaných finančních prostředků na více než 7,5násobek původní hodnoty. Toto navýšení bylo způsobeno jak růstem výměry podporovaných ploch EZ, tak navýšením plateb na ha v rámci PRV, respektive nově dle SP SZP. V Tab. 29 jsou zaznamenány zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) v letech 2016 až 2022 dle PRV. Tab. 30 zachycuje zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) dle SP SZP v letech 2023 až 2025. V roce 2025 žadatelé v deklaraci nerozlišovali režimy EZ a PO, takže veškeré ekologické platby byly vykazovány s vyšší sazbou v režimu PO. U vyplacených částek však již dochází k rozdělení mezi režimy PO a EZ podle skutečného stavu. Od roku 2026 bude možné tento údaj získávat z LPIS i pro účely deklarace, takže rok 2025 představuje pouze přechodné období, kdy tato informace nebyla pro deklarované částky k dispozici.

Graf 12 Vývoj dotací v EZ (1998–2025)

Pozn. Celková podpora představuje od roku 2004 objem zažádaných namísto do té doby uváděných vyplacených dotací, které jsou vypláceny vždy v průběhu následujícího roku.

Pozn. V roce 2025 žadatelé v deklaraci nerozlišovali režimy EZ a PO, takže veškeré ekologické platby byly vykazovány s vyšší sazbou v režimu PO. Reálný objem zažádaných prostředků je tedy nižší.

Zdroj: SZIF; zpracoval ÚZEI

Tab. 29 Zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) dle PRV v letech 2016 až 2022

Druh zemědělské kultury/typ dotace	Zažádaná výměra (ha)							Zažádané finanční prostředky (v tis. Kč)						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Trvalý travní porost	**408 733**	**421 086**	**430 091**	**438 085**	**432 983**	**444 352**	**452 332**	**907 667**	**945 038**	**912 059**	**935 873**	**913 397**	**968 196**	**935 115**
Orná půda	**62 004**	**66 499**	**75 831**	**87 438**	**87 581**	**99 698**	**109 629**	**331 621**	**363 277**	**393 995**	**456 287**	**437 493**	**515 543**	**538 581**
Pěstování zeleniny a speciálních bylin	2 502	3 847	4 022	3 968	4 303	5 030	4 997	32 635	50 626	50 218	49 649	52 586	62 864	60 013
Pěstování trav na semeno	88	204	326	572	438	862	915	487	1 224	2 011	3 333	2 357	4 537	4 576
Pěstování ostatních plodin	56 725	59 576	68 453	79 055	78 989	88 863	97 944	293 410	305 913	336 211	396 153	375 589	438 867	463 600
Travní porost na orné půdě	2 664	2 833	3 023	3 836	3 836	4 855	5 693	5 067	5 471	5 517	7 092	6 889	9 127	10 252
Úhor na orné půdě	24	36	5	4	10	84	76	20	31	5	4	8	75	60
Pěstování jahodníku	1	3	2	3	5	4	4	2	12	33	56	64	73	80
Trvalá kultura	**5 120**	**5 311**	**5 299**	**5 469**	**5 161**	**5 269**	**5 211**	**79 924**	**82 200**	**76 590**	**79 686**	**73 868**	**73 922**	**70 175**
Sady intenzivní	1 775	1 805	1 766	1 831	1 737	1 519	1 530	37 822	38 638	35 382	36 934	34 737	31 230	29 776
Ostatní sady	1 746	1 782	1 698	1 717	1 595	1 773	1 527	19 908	20 432	18 102	18 422	16 921	19 438	15 851
Krajinotvorný sad	792	895	957	1 006	944	1 060	1 118	3 535	3 993	4 033	4 271	3 016	2 711	2 499
Vinice	803	825	872	908	878	908	1 027	18 548	19 026	18 931	19 915	19 028	20 321	21 824
Chmelnice	4	4	6	7	7	9	9	111	111	142	144	166	222	225
Celkem	**475 857**	**492 896**	**511 221**	**530 992**	**525 725**	**549 319**	**567 172**	**1 319 212**	**1 390 515**	**1 382 644**	**1 471 846**	**1 424 758**	**1 557 661**	**1 543 871**

Zdroj: SZIF; zpracoval ÚZEI

Tab. 30 Zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) dle SP SZP v letech 2023 až 2025[1)]

Druh zemědělské kultury/typ dotace	Zažádaná výměra (ha)			Zažádané finanční prostředky (v tis. Kč)		
	2023	2024	2025[2)]	2023	2024	2025[2)]
Trvalé travní porosty v EZ	347 202	435 821	483 329	837 311	1 077 524	1 290 260
Trvalé travní porosty v PO	36 122	37 019		92 339	97 018	
Pěstování trav a víceletých pícnin na orné půdě v EZ	20 074	29 949	45 382	58 092	96 261	234 304
Pěstování trav a víceletých pícnin na orné půdě v PO	6 626	5 041		21 891	18 447	
Pěstování zeleniny, speciálních bylin, brambor a jahodníku v EZ	2 073	3 245	5 697	31 888	60 969	111 917
Pěstování zeleniny, speciálních bylin, brambor a jahodníku v PO	841	1 009		13 382	19 456	
Pěstování ostatních plodin v EZ	42 304	58 833	66 017	243 831	357 829	570 290
Pěstování ostatních plodin v PO	9 554	7 543		74 418	63 970	
Intenzivní sady v EZ	795	1 090	1 327	16 300	22 913	29 937
Intenzivní sady v PO	151	186		3 256	4 125	
Ostatní sady v EZ	983	1 208	1 223	12 088	15 230	16 507
Ostatní sady v PO	54	51		702	681	
Vinice a chmelnice v EZ	730	955	602	14 901	20 012	13 646
Vinice a chmelnice v PO	422	358		9 155	7 961	
Dobíhající závazky – EZ[3)]	108 945	x[4)]	x[4)]	297 450	x[4)]	x[4)]
Vinice a chmelnice v EZ – doplňková platba vinice	x[5)]	x[4)]	794	x[5)]	x[4)]	22 893
Vinice a chmelnice v PO – doplňková platba vinice	x[5)]	x[4)]		x[5)]	x[4)]	
Celkem	**576 874**	**582 308**	**604 371**	**1 727 004**	**1 862 396**	**2 289 754**

1) Z důvodu zaokrouhlování se součty hodnot nemusí rovnat.

2) V roce 2025 žadatelé v deklaraci nerozlišovali režimy EZ a PO, proto je částka za EZ a PO uvedena dohromady.

3) Jedná se o dobíhající závazky opatření EZ uzavřené v rámci Programu rozvoje venkova 2014-2020.

4) Údaj není k dispozici.

5) O tuto dotaci nebylo možné žádat v roce 2023.

Zdroj: SZIF; zpracoval ÚZEI

8.2 Podpory EZ v rámci dalších opatření SZP

S ohledem na nízkou produkci biopotravin v ČR se MZe rozhodlo od roku 2007 zvýhodnit výrobce biopotravin a ekologické zemědělce u vybraných opatření Programu rozvoje venkova. V rámci výzev pro rok 2025 se jednalo o bodové zvýhodnění investic v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027. Bodové zvýhodnění bylo uplatněno při následujících šesti operacích: Investice do zemědělských podniků (Intervence 33.73), Investice do zpracování zemědělských produktů (Intervence 34.73), Technologie snižující emise GHG a NH_3 (Intervence 37.73), Investice do nezemědělských činností (Intervence 45.73), Zahájení činnosti mladého zemědělce (Intervence 49.75) a Inovace při zpracování zemědělských produktů (Intervence 51.77), viz Tab. 31.

Tab. 31 Přehled zájmu o investiční opatření s bodovým zvýhodněním v roce 2025

Intervence	Počet schválených žádostí	Požadovaná výše dotace (tis. Kč)	Z toho subjekty uplatňující bodové zvýhodnění za EZ			
			Počet schválených žádostí		Požadovaná výše dotace	
			(abs.)	(%)	(tis. Kč)	(%)
33.73 Investice do zemědělských podniků	1 388	3 075 987	504	36,3	922 292	30,0
34.73 Investice do zpracování zemědělských produktů	638	1 812 843	107	16,8	309 560	17,1
37.73 Technologie snižující emise GHG a NH_3	399	1 555 084	51	12,8	101 673	6,5
45.73 Investice do nezemědělských činností	320	413 208	114	35,6	151 245	36,6
49.75 Zahájení činnosti mladého zemědělce	849	1 430 380	410	48,3	693 440	48,5
51.77 Inovace při zpracování zemědělských produktů	6	59 838	1	16,7	258	0,4
Celkem	**3 600**	**8 347 340**	**1 187**	**33,0**	**2 178 468**	**26,1**

Zdroj: Odbor Řídící orgán rozvoje venkova MZe; zpracovatel ÚZEI; stav ke dni 31. 5. 2026

V rámci těchto šesti intervencí bylo v roce 2025 schváleno 33,0 % žádostí podaných subjekty registrovanými v EZ (27,1 % v roce 2024), a to s požadavkem o dotaci ve výši 2 178 468 tis. Kč (26,1 % všech dotací). K nejčastěji využívaným intervencím v roce 2025 patřily „Investice do zemědělských podniků“ a „Zahájení činnosti mladého zemědělce“, na které bylo zároveň alokováno nejvíce finančních prostředků.

Závěr zprávy

Údaje prezentované v této zprávě jsou získávány díky finanční podpoře a zájmu MZe mít k dispozici aktuální statistické informace o ekologickém zemědělství v ČR.

Statistické šetření ekologického zemědělství za rok 2025 se stalo pilotním výstupem, při jehož zpracování byl proces sběru dat částečně automatizován. Údaje použité ve výstupu byly poprvé čerpány také z jiných šetření a databází. Konkrétně byla navázána spolupráce s ČSÚ, IZR, Registrem vinic a sadů na ÚKZÚZ. Zároveň byly využity výkazy MZe a tiskové zprávy SZIF. Tyto evidenční a datové zdroje tak doplnily vlastní šetření ÚZEI, založené na součinnosti s kontrolními organizacemi na základě dotazníku, který je vyplňován za ekofarmy hospodařící v systému ekologického zemědělství v daném roce šetření. Dále také doplnily dosavadní zdroj, Registr ekologických podnikatelů (REP) dostupný na stránkách MZe, který je z pohledu povinných hlášení a evidencí velkým přínosem. Nově využité zdroje byly uplatněny v kapitole 2 a 3 této zprávy.

Důvodem sběru těchto dat je potřeba získat podklady jednak pro vyplnění povinných statistických výkazů o EZ pro EUROSTAT (na základě požadavků SAIO) a dále mít k dispozici údaje potřebné pro popis reálné situace v ekologickém sektoru a hodnocení státní politiky pro EZ.

Z výše popsaných údajů vyplývá, že k 31. 12. 2025 hospodařilo ekologicky 5 986 ekofarem, a to na 17,55 % z celkové výměry zemědělského půdního fondu v ČR v LPIS. Z pohledu užití půdy v EZ dominují trvalé travní porosty (TTP), s podílem 78,7 % na celkové výměře ekologicky obhospodařované půdy. Plocha orné půdy (OP) v EZ zabírá 20,3 %, trvalé kultury[31] zaujímají podíl 0,9 % a ostatní plochy 0,1 % v rámci všech ekologicky obhospodařovaných ploch. Největší plochy ekologicky obhospodařované půdy se nachází v pohraničních hornatých okresech Jihočeského, Plzeňského, Moravskoslezského, Karlovarského a Ústeckého kraje (v těchto pěti krajích se nachází téměř 60 % ploch EZ).

V rostlinné výrobě byly v roce 2025 hlavními plodinami pěstovanými na orné půdě stejně jako v předchozích letech obiloviny (42,0 %) a pícniny (41,6 %). Z hlediska plochy u obilovin převládal oves (30,2 %) a pšenice setá (29,5 %), zatímco mezi pícninami dominovaly jeteloviny a luskoviny na zeleno (72,6 %). Objem ekologické produkce pšenice seté pro celou ČR byl stanoven na 45,5 tis. t, v případě ovsa se jednalo o 43,1 tis. t.

Na domácím trhu byla zobchodována skutečná produkce za rok 2024, a to produkce z 69 % obilovin, 72 % luskovin na zrno, 88 % brambor a 100 % LAKR. Naopak 74 % olejnin bylo exportováno do zahraničí. Část rostlinné produkce byla prodávána také na konvenčním trhu (viz kapitola 6).

Co se týče živočišné výroby, nejčastěji chovaným druhem hospodářských zvířat je skot, který v roce 2025 představoval 59,9 % všech ekologicky chovaných zvířat, následoval chov drůbeže s 19,6% podílem. Zastoupení skotu je dominantní také při přepočtu přežvýkavců a koní na VDJ, jeho podíl zde činí téměř 92 %. Zatížení travních porostů se pohybovalo okolo hodnoty 0,62 VDJ/ha. V návaznosti na to zaujímalo největší podíl na objemu vyprodukovaného bio masa právě maso hovězí (více než 95 %), které bylo z 51 % prodáváno jako konvenční produkt (skopové 78 %, kozí 83 %).

[31] *Z důvodu sjednocení s LPIS byla v roce 2025 upravena metodika pro zařazování ploch do kategorií trvalých kultur v EZ a ostatních ploch v EZ. Trvalé kultury zahrnují ovocný sad, vinice, chmelnice, školku, rychle rostoucí dřeviny, víceleté produkční plodiny, plochu s lanýži a jinou trvalou kulturu. Do ostatních ploch se zařazuje zalesněná půda, plochy s mimoprodukční funkcí, rybník a jiná kultura.*

Naopak převážná většina kravského mléka byla prodávána jako bio, a to na domácím trhu. Největší podíl prodeje do zahraničí mělo hovězí maso, a to 35 %.

MZe podporuje rozvoj EZ jako hlavního směru udržitelného způsobu hospodaření především skrze opatření „Ekologické zemědělství“ v rámci Rozvoje venkova v roce 2025 v celkové výši 2,290 mld. Kč[32]. Dále mohou ekologičtí zemědělci čerpat dotace také z titulů Agroenvironmentálně-klimatických opatření (AEKO) včetně navazujících závazků (NAEKO)[33]. Bodové zvýhodnění mohli ekologičtí zemědělství využít v rámci projektových a investičních opatření. Tyto preferenční body byly v roce 2022 zrušeny, ale jejich čerpání bylo od roku 2023 opět umožněno v rámci Strategického plánu SZP 2023-2027.

Z výše uvedeného je zřejmé, že je nezbytné mít k dispozici detailní informace o vývoji EZ k hodnocení dosavadní státní politiky a zejména k poskytování argumentů pro vynakládání veřejných finančních prostředků právě do ekologického sektoru. Z tohoto důvodu se také MZe rozhodlo v roce 2012 podpořit další tematický úkol zaměřený na porovnání ekonomiky ekologického a konvenčního zemědělství v rámci sítě FADN.

Sběr dat a zvýšení informovanosti o vývoji EZ je jednou z významných aktivit přispívajících k transparentnosti a rozvoji sektoru EZ a tím k naplňování Akčního plánu pro ekologické zemědělství, který je hlavním strategickým dokumentem v oblasti rozvoje EZ a produkce biopotravin. V současné době je v platnosti Akční plán ČR pro rozvoj EZ v letech 2021–2027, který byl schválen Vládou ČR v květnu 2021.

Závěrem připojujeme stručné shrnutí naplňování vybraných kvantitativních cílů Akčního plánu vycházející mimo jiné také z výstupů tohoto tematického úkolu:

1) **Dosáhnout 22% podílu ekologických ploch na celkové zemědělské půdě ČR**
   V roce 2025 činil tento podíl 17,6 %.
2) **Dosáhnout 30% podílu orné půdy na celkové výměře půdy v EZ**
   V roce 2025 činil tento podíl 20,3 %.
3) **Dosáhnout 10% navýšení rozlohy trvalých kultur v EZ**
   V roce 2025 došlo k poklesu plochy TK v EZ oproti roku 2019 z 4 669 ha na 4 223 ha[34], tzn. pokles o 9,6 %.
4) **Dosáhnout 4% podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů**
   V roce 2024 činil tento podíl 1,87 %.

[32] *V roce 2025 žadatelé v deklaraci nerozlišovali režimy EZ a PO, takže veškeré ekologické platby byly vykazovány s vyšší sazbou v režimu PO. Reálný objem zažádaných prostředků je tedy nižší.*

[33] *V roce 2025 bylo za navazující závazky PRV 2014-2020 vyplaceno dohromady 12 349 tis. Kč. Jednalo se o opatření 10.1.1 Integrovaná produkce ovoce (629 tis. Kč), 10.1.2 Integrovaná produkce révy vinné (30 tis. Kč), 10.1.4 Ošetřování travních porostů (11 271 tis. Kč), 10.1.5 Údržba zatravněných dílů půdních bloků (4 tis. Kč), 10.1.6 Biopásy (415 tis. Kč).*

[34] *Údaj vypočten na základě REP, je započítaná pouze plocha ovocných sadů a vinic.*